

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11 } చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నెవ్టెంబరు నెల 5-వ తేది శుక్ర వారము } No. 132
నంపుటము ౧౧ } శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, భాద్రపదమాస శుద్ధ షష్ఠి ౬. } సంచిక ౧౩౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

అప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది మంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము న కలవిద

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
సార్పపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
ఎగును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి ఎవరైనా
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 0-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో. 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఇవీరియల్ సిసీమా హైరోడ్డు, తిరువళ్ళికేణి

30.8.24 లేది శనివారమునుండి 5.9.24 లేది శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు.

న కు బా యి (1565)

(953) వెల్లింగ్టన్ సిసీమా

30.8.24 శనివారమునుండి 5.9.24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు.
2-వ వారము-8 భాగములు. యూనివర్సల్ గార్డియన్ సీరియల్

"ది బీస్టు ఆఫ్ పారడైస్"

క్రూరమైన అడవివృగములు ధీరులైన వీలీయం డెస్మాండ్.
& ఎలిస్ సెడ్జ్విక్ సాహసకృత్యములు చూడతగినవి.
న్యూసు, కామిక్ కూడ చూపబడును.

క్షేమనివారణ సంఘము నాగలాపురం

శుద్ధఖద్దరపంచలు, పోర్చులు, జేబురుమాళ్లు
తువాళ్లుదొరకును

ధ ర లు

86 పోర్చులు తువాళ్లు గజం	0 7 6
45 పోర్చులు, జేబురుమాళ్లు-డిబ్	0 10 6
48 అం పంచలు- గజం	0 12 0
50 అం పంచలు- గజం	0 12 6

100 రు వైమొత్తము కొనుసారికి రైలుఖర్చులు ముదరా
య్యవబడును.

చిరునామా:— కొండిపర్తి పున్నయ్య,
మేడం వెంకయ్య శెట్టిగారు, కర్నూలు.

గాంధీదైవజుడు

ధర్మవ్యాయమైన 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన, కవరువిప్పి
మాడకయే సరియైన భావిఫలితమును వ్రాసిపంపెదము. మీ
కవరును కూడ మీకే పంపివేసెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును
కవరుమీద వ్రాయవలెను జాతకముయొక్క నకలు పంపిన సం,
ఫలము మాసవారిగ వ్రాసిపంపుదుము. 5 ప్రశ్నలకు రు 1-0-0
పై ప్రతిప్రశ్నకు, 0.4-0 సం॥ ఫలమువ్రాయ, 2-0-0. విలాసము
అంజనేయస్వామిశ్లోతిపాలయము తిరు త్తణి-చిత్తూరు డిస్ట్రిక్టు.

**The Zandu Pharmaceutical
works Ltd, Bombay**

జాండు హైరోడ్డు లిమిటెడ్
బొంబాయి 38

జాండువారి చవనపాళ

జుబు, దగ్గు, ఉబ్బసము మొదలయిన యెదురు
ద్రోముకు సంబంధించిన సమస్త రోగములను నివార్చు
పథమే గాక శరీరమునందలి నెత్తురును శుభ్రపరచి చెడిపో
యిన జీర్ణకోశమును బాగుచేసి జ్ఞాపకశక్తిని వృద్ధి
చేయుటయం దద్వితీయమైనది

ఎల్లప్పుడూ జుబు, దగ్గు, జ్వరము మొదలయినవాచేని
దీనింపబడుచు బక్కచిక్కిన శుభ్రులకుఅచ్యుతప్రాసము.

౧౪-౧౧-౨౪ (14-11-23) న బర్సరీనుండి కె.
కేశవరావు బి.వి. బి.యల్ గా రిట్లు వ్రాసుచున్నారు.

"మీ చక్కవ పాకవలన నాకధికమైనగుణము కన్పించితి
నది. దయచేసి రైల్వే పార్కులుద్వారా మరి రెండుసీసా
లను పంపుడు."

వెల 1 పాసు రు 2-8 0. 1/2 పాసు రు 1-4-0.

వి.పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కొనుసారికి
ప్రమాణ్యాటలగు యుచితముగా పంపబడును.

ఎల్లరును సేవింప తగినది. ఒక్కసారి వాడిచూచిన
గుణము తెలియగలదు.

డా.మోదర్ అందుకంవెనీ,
43, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యం

గారి ఔషధాలయమును గురించి
మదరాసు ప్రభుత్వ ప్రధానమం
త్రియగు ది॥ ఆనంతబుల్ పానుగల్లు
రాజాగారి అభిప్రాయము:—

నేను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఔష
ధాలయమును సందర్శించితి నని చెప్పట కెంతయు
సంతోషించుచున్నాడను.

అతిమూత్రము, దుర్బలత్వముమున్నగువ్యాధు
లకు పండితస్వామిగారు చేసిన చికిత్సలు చాల
గుణము లిచ్చునట్లు వాకబువలన నాకు తెలిసినది.

నేను చాలమంది రోగులను చూచితిని. వారం
దరు పండితుని చికిత్సవలన తమవ్యాధులనుండి విము
క్తులమైతిమని ఒప్పుకొనిరి.

నేను మరికొంతమంది రోగులను విచారించగా
స్వామిగారు చికిత్స చేసిన పిమ్మట మరల మూత్రము
లను పరిశీలింపగా వానియందు తీవ్రపదార్థముల
జాడలేమియు కనబడలేదని చెప్పిరి.

ఇటుల స్వామిగారిచే పూర్తిగా కుదుర్చబడిన
వారిని వైద్యశాస్త్ర పండితులు (సైంటిఫిక్ మెన్)
బాగుగ పరీక్షింపవలె నని కోరెదను.

పండితస్వామిగారికి మెల్లప్పుడును జయము
కలుగుగాక యని కోరుచున్నాడను.

పి. రామారాయణంగారు

హైదరాబాద్, పూనమ్మలిరోడ్డు.
కీల్ పాకు, మద్రాసు.

మదరాసు కార్యరేఖ

ప్రత్యేక సభ

అంత్యపన్నునుగూర్చి చర్చించుటకు మొన్నటిదినము (3-వ సెప్టెంబరు) మదరాసు నగరపాలక సంఘసభ్యులు రిప్పన్ మందిరమునందు 5.15 గంటలకు సమావేశమైరి. దివాన్ బహద్దూరు వి. తిరుమలస్వామిగారు అధ్యక్షతీతము నలంకరించిరి. 20మంది సభ్యులు హాజరైరి.

పీఠప అధ్యక్షుడు సమావేశమయింకొని ఉద్దేశమును తెలిపెను. 29.7.24వ తేదీన చేసిన కార్యరేఖను తీర్మానముగా రుజువుగాను పదముగ్గురు సభ్యులచేత తీరబడెను. రావుబహద్దూరు టి. వరదరాజులనాయకుగారు పీఠప క్రిందితీర్మానము నుపపాదించెను.

“ అంత్యపన్ను విధించుటను గూర్చి ఆభివృద్ధిసంఘము వారి సలహానుక్రొవీసిన 29.7.24వ కావింపబడిన తీర్మానమును కార్యరేఖ నువారు కొట్టివేసి ఆభివృద్ధిసంఘమువారు నూచించినటుల 2 నెలలకు మించక ఒక గునుపాటు వలయు ఖర్చును ఇయ్యతీర్మానించడమైనది.

తీర్మానముపై ఇట్లు మాట్లాడిరి: ప్రభుత్వమువారు అభివృద్ధిసంఘమును నియమించుటకు నూచించిరి.

దాని ననుసరించి పురపాలకసంఘమువారు ప్రత్యేకసంఘము నొకదాని నియమించిరి. అది 18.6.24 న కూడెను. కార్యరేఖనుండి 25 మైళ్లమరమునుండి ఎందరుప్రయాణీకులు పట్టణమునకు విచ్చేయుచుండిరి రైల్వేకంపెనీవారివద్దనుండి వారు తెలిసికొనిరి. అంత్యపన్నును విధింపబడునట్లు నగరపాలకసభ్యులను సంఘస్థిరపరిచినదిగా ప్రభుత్వమువారిని కోరుటయే తీర్మానముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. తీర్మానము నియమింపబడిన ఆభివృద్ధిసంఘమునందు నిలిచినది. అందుమీద యస్. వి. రైల్వే, యమ్. యస్. యమ్. రైల్వేకంపెనీ ప్రతినిధులకు తెలుపబడినది. యస్. వి. రైల్వేవారు 25 మైళ్లలోపలనుండి పట్టణమునకు వచ్చువారిసంఖ్యను తెలియజేసిరి. యమ్. ఎస్. యమ్. రైల్వేవారు ఇద్దరు గుమాస్తాలు కావలెననియు వారియొక్క ఖర్చులు కార్యరేఖనువారు భరింపవలసినదిగా కోరిరి. అభివృద్ధిసంఘమువారు విచారించి ఇయ్యదనని సలహానిచ్చిరి. పిమ్మట నది కార్యరేఖ ను వారిచేత అంగీకరింపబడెను. యస్. వి. రైల్వేవారు 25 మైళ్ల వరకు గిన సమాచారము అసంపూర్తిగా నున్నందున 250 రివెన్యూ అధికారి రైల్వే అధికారులకు వ్రాయగా కంపెనీవారు రు 30 లమీద నొకగుమాస్తా కావలయునని కోరిరి. అభివృద్ధిసంఘము వారు రెండునెలలకుమాత్రమే గుమాస్తాఖర్చు భరింప నిచ్చగించిరి. అతీర్మానమే 29.7.24 న నగరపాలకసంఘమువారి యెదుట తీసుకరాబడినది. ఖర్చులు ఇయ్యదగదని తీర్మానించిరి. అవిషయము క్రమముగా విచారించబడలేదని నాతలంపు. పట్టణమునందున్న సౌకర్యములను అనుభవించుటకై వచ్చిన ప్రయాణీకులపై పన్నును వసూలుచేయదగును. ఈవిధముగనే కలకత్తా యందు పట్టణమునకు 15 మైళ్ల దూరమునుండి వచ్చుప్రతిప్రయాణీకునిపై రు. 0-0-6 పన్ను విధింపబడుచున్నది.

డాక్టరు పల్లెయ్యగారు:—మాట్లాడుచు మద్రాసు నివాసి మరియొకస్థలమునకు పోయి తిరిగివచ్చుచో అతనిపైగూడ పన్ను విధింపబడునుగాదా యని అడిగెను.

వరదరాజులనాయకుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు మద్రాసునందు కాశ్యతముగా వసించువారలపై పన్ను విధింపబడదనియు బోలుపన్నువంటిదే యనియు, సక్రమమైనదనియు, ఆభివృద్ధిశాఖవారు వివరముగా దానిని నిర్ణయింపదగుననియు చెప్పిరి.

రంగనాథంబెట్టిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. రావుబహద్దూరు నరేశమొదలియారుగారు తీర్మానమును గురించి మాట్లాడుచు పట్టణముందలి ఉద్యోగులు కొందరు పట్టణమువెలుపల నివసించియుండి రైల్వేమీదవచ్చి పోవుచుండు రనియు ఆట్టివారిని ఈపన్నునుండి తొలగజేయదగుననియు చెప్పిరి. పట్టణముందలి కాశ్యతనివాసులకుపై వారిరాకపోకలకు వీడైన నొకనియను మేర్పరపదననియు నుడివిరి.

జేబుగోపాలబెట్టిగారు పన్ను విధించుటనుగూర్చి తాము చర్చింపదగినదియు, స్థితిగతులనుమాత్రము పరిశీలించవలయుననియు అందుకుగాను తీర్మానములోని “అంత్యపన్ను విధించుట” అను నానిని తీసివేసి అందుకు బదులుగా “రు 30 ల మీద నొకగుమాస్తాను నిర్ణయించుట” అనుపదమును చేర్పదగునని ఉప

పాదించెను. దివాన్ బహద్దూరు జి. నారాయణస్వామిబెట్టిగారు బలపరచిరి. ఖాన్ బహద్దూర్ డాక్టరు ఉస్మాన్ సాహెబుగారు అభివృద్ధిసంఘముందు సభ్యుడననియు అంత్యపన్ను విధించుటను గూర్చి ఎన్నడు విచారించలేదనియు వారు చేయవలసినదెల్లరు 60 లు చెచ్చించి వలసిన సమాచారమును పరిశీలుటను తెలిసికొనుటయే ప్రస్తుత కర్తవ్య మనియు చెప్పిరి.

సామి వెంకటాచలంబెట్టిగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుచు (1) మద్రాసులో ఇదివరకే అధికమైన పన్నులు విధింపబడినవనియు, (2) పన్నుతప్ప తదితరమైన పద్ధతులనే ప్రభుత్వమువారు సాంక్షన్ చేసిరనియును, పరిశీలించుటలు, మార్పులు ప్రవర్తనలయి మొదలగు నవి వృద్ధిశోధనవచ్చుననియు జెప్పెను. వచ్చిపోవుచుండు ప్రయాణీకులపై పన్ను విధింపవలసినదిగా పురపాలకసంఘమువారు ప్రభుత్వమున నూచించుట అక్రమముగానున్నదనియు, ప్రయాణీకులందరు సామాన్యముగా కోర్టువ్యాజ్యములకొరతొ వ్యాపారమునకో వచ్చుచుండురనియు, అదియును గాక కాసనసభ్యులలో పలువురు పట్టణేతరనివాసులనియు వారు దీనికి సమ్యక్తింపరనియు చెప్పెను. సంఘమువారు గుమాస్తాను నియమించుటకు ఒప్పకొనుట పన్నువిధించుటకు సాయపడుటయే యనియు కనుక పన్ను అక్రమమైనదనియు చెప్పిరి.

రావుబహద్దూరు టి. తనికాచలం బెట్టిగారు సంఘము వారిని రు 60 లు మాత్రము ఇయ్యగోరుమన్నారనియు చాలా ధనము, అనేక స్త్రీలనులమీద ఇదివరకు చెచ్చింపబడినదియు ఈస్వల్పమొత్తము చెచ్చించిన తామెట్టిసితిలో నుండినది తెలిసికొనవచ్చుననియు చెప్పిరి.

కె. వి. వ్యాసారావుగారు తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా మాట్లాడుచు పన్నులు ఇదివరకే అధికముగా విధింపబడినదియు అట్లు విధించినచో పట్టణేతరవాసులకు మదరాసు రాదగిన పట్టణమనియు జెప్పెను.

డాక్టరు నరేశమొదలియారుగారు వ్యాసారావుగారు చెప్పినదాని నాక్షేపించిరి. పిమ్మట సభ్యులలో కొంతకలవరము గలిగెను. వ్యాసారావుగారు అట్టి ఆక్షేపణ బుద్ధిహీనత యనిరి. తదుపరి ఆమాట నుపసంహరించుకొనిరి. అట్టి యాక్షేపణ అజ్ఞానయుత మనిరి.

నరేశమొదలియారుగారు అధ్యక్షుని ఆర్డరుకుగాను కోరిరి. అధ్యక్షుడు కాంగిరంగజేయుచు పట్టణేతరవాసులు మదరాసుకు రా నిచ్చగించుటకు లేకుండుటకు ఎవరి అభిప్రాయ ప్రకారము సభ్యులెల్లరు వారివారి అభిప్రాయముల చెల్లుచుట్టు అక్రమము గాదనిరి.

నరేశమొదలియారు మదరాసు రాదగినపట్టణ మైనప్పుడు మనమిటునుండి ప్రయోజన మేమనిరి?

వ్యాసారావుగారు పట్టణేతరవాసులు మదరాసుకు సౌకర్యములకొరకు వచ్చుటలేదనియు, ఇచ్చట డాక్టరులకు, స్త్రీడరులకు మొదలగువారికి ధనముపోయటకు వచ్చుచున్నారనియు అది వారికి తప్పనిసరి యనియు మదరాసు అపరిశుద్ధస్థలమనియు నొక్కిచెప్పిరి. సభ్యులలో శివప్రకాశమొదలియారుగారు మరికొందరు అభిప్రాయించిరి.

పిమ్మట వ్యాసారావుగారు మాట్లాడుచు, క్రొత్తగా పన్నువిధించుటపై చేయబడు ఎట్టి తీర్మానమునందును ఏమాత్రము ధనము చెచ్చింపవలసిననుకూడదనియు, రివెన్యూ ఆభివృద్ధి పరచకోరబడినప్పుడు క్రొత్త పన్నులు విధించుటయే జరుగుచుండెననియు లక్షలకొలది రేటుపేయర్ల డబ్బు చెచ్చింపబడెననియు ఈ దినము ఇది తీర్మానించిన రేఖ జరితలగుడలైనన, రత్నపుటుంగరముల వైనగూడ పన్నువిధింపబడగలదనియు చెప్పెను సభ్యులు తమవ్యక్తభమును మార్చుకొనవలసినదిగా కోరుచు ముగించిరి.

నరేశమొదలియారుగారు:—పట్టణేతరవాసులలో అనేకులు మదరాసువచ్చుట యన మహద్భాగ్యముగా నెంచెదరనియు, మదరాసు అంతగా వారి నాకర్షించుననియు, కొన్ని సంవత్సరములక్రితము ఉన్న మదరాసుకును ప్రస్తుతము చాల మార్పు గలదనియు, మదరాసు అన్నివిషయములందు ను ముందు నడచుచున్నదనియు, ప్రస్తుత మున్న నగరపాలకసంఘసభ్యులు వెనుకటిసభ్యులకన్న ను ముందు రాబోవువారికన్న ను మిన్నయైనవారనియు పల్కిరి.

డాక్టరు ఆశీర్వాద నాథుగారు అడ్వోకేటుజనరలుగారి సలహా తీసికొనునంతదనుక చర్చను ఆపవలయునని కోరిరి.

చెన్నపురి కార్యరేఖను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము

శనివారమున జరుగబోవు కార్యరేఖను ఎన్నికల సంబంధమున, కాంగ్రెసుపక్షము తరపున రాయపురము డివిజను నుండి పోటీ జేయుచున్న వాల్మీకి వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారి అభ్యర్థిత్యమును బలపరుచుటకుగాను నిన్నసాయంత్రము, రాయపురము ట్రాము టెర్మినసువద్ద వోటర్లసభ జరిగెను. వర్షముగురియుచున్నను చాలమంది హాజరై సభ్యునియవరకును నుండిరి.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షతవహించి యుపన్యసింపుచు ఈఎన్నికలందు కాంగ్రెసుప్రతినిధులను పంపి నయెడలకార్యరేఖనుయొక్క వ్యవహారములు చాలవరకు మారుననినుడివరి. ఎన్నికలందునిలచుచున్న వారు గాంధీమహాత్ముని నిజమగుననుచరులు గారనిజన్మి సుపక్షమువారి ఆక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు తమకును మహాత్మునకును భేదము లున్నవిషయముని జమే కాని అట్టి భేదాభిప్రాయముయొక్క కాసనసభలలో ప్రవేశించు విషయమునందు మాత్రమే. మిగిలినవిషయములం దెట్టి భేదమును లేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు చాలవరకు మహాత్మునే యనుసరించుచున్నారు. జన్మిసపక్షమువారు మహాత్మునే విషయమునందును అనుసరింపకుండుటయే గాక మహాత్ముని ఆతనియనుచరులనుగూడ కారాగృహబద్ధుల నొనర్చుటకు ప్రోత్సహించిరి. అట్టివారు ముచ్చ నాక్షేపింపజూచుట పరిహాసాస్పదము. స్థానిక సంఘములను, పురపాలక సంఘములను నశపరుచుకొనుటయందు కాంగ్రెసునం దన్ని ప్రత్యములవాడునుగూడ నేకీభవించి యేయున్నారు.

తరువాత ఆయ్యంగారు, కాంగ్రెసు పక్షమువారు కార్యరేఖనునం దవలంబించు కార్యక్రమమును జదివి సభ్యులకు బాగుగవివరించి, ఈ కార్యక్రమము, నగరమును అల్లకల్లోల మొనర్చునట్టిది గాదనియు నుడివరి. జన్మిసపక్షమువారిచే బలపరుపబడిన మాంబలము స్త్రీము, ధనికులకు మాత్ర ముపయోగపడు స్త్రీము. కాంగ్రెసుపక్షమువారిని ప్రతినిధులుగాపంపుచో వీధిలకును, భాగ్యవంతులకునుగూడ సరి సమానముగ నుపయోగకరమగు విధమున ధనమును చెచ్చించెదరు. ప్రస్తుతము సాగింపబడుచున్న భూమిక్రిందుగా మురుగుకాలుల నేర్పాటుజేయుపద్ధతిని తీవ్రముగ ఖండించుచు చెన్నపురిలోని నులేరియా మొదలగు జ్వరముల కిడియో కాణమునియు, ఈపద్ధతి తలజేతముల కుపకరించును గాని, ఉష్ణప్రదేతముల కుపకరింపదనియు నుడివరి. కార్యరేఖను నందు చాల అమితవ్యయము జరుగుచున్నది. దానిని తగ్గించి, పురపాలనయం దభివృద్ధుల నొనర్చుటకు కాంగ్రెసు పక్షమువారు ప్రసాదించెదరే గాని క్రొత్త పన్నులు విధించుట కెంతమాత్రమును అంగీకరింపరు.

తరువాత వి. చక్రరయ్య బెట్టిగారు వ్యాసారావు, శింగారవేలు బెట్టిగారు వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారికి వోటులు నొసగవలసినదని యుద్బోధించుచు నుపన్యసించిరి.

వంగర్యావమున బాంబులు చేయుట

ఏడుగురిని అరెస్టుచేసిరి

కామిలామండలమున యిటీవల చాలబందిపోటులను చేసినవారిని ఏడుగురిని చాందుపూరు పోలీసువారు అరెస్టు చేసిరి. వారిలో నొకనిని బాంబులను జేయుచుండగా పట్టుకొనిరి.

(అ. వె.)
అధ్యక్షుడు:—అరునదిరూపములు చెచ్చించుట యనునది పట్టణేతరులు వచ్చి మదరాసు సౌకర్యముల ననుభవించుటకన్న ఎక్కువైన విషయముగాదు. ప్రజలందరు రెండింతలమాదింతల రైలువ్యయములతో తలమునిగి యుండ, ఇట్టితరీ క్రొత్త పన్ను విధింపవలసినసమయ మిది కాదనిరి.

శ్రీరాములు నాయుడుగారు వోట్లు తీసికొనవలె ననిరి. సభ్యులసమృతిమీద పిదప మార్పు చేయబడినతీర్మానము వోటుకు పెట్టబడినది 14 మంది సభ్యులు తీర్మానపక్షమునను నలుగురు వ్యతిరేకముగను సమృతుల నొసంగిరి.

టి. వరదరాజులు నాయుడుగారి తీర్మానము మార్పుతో (అమెండుమెంటుతో) జయించినట్లు తెలుపబడినది. సభ 6.40 లకు ముగిసినది.

కలకత్తా జాబు

(ప్రత్యేకవిలేఖరినుండి)

వంగరాష్ట్రమున ద్వంద్వప్రభుత్వపుగతి

సెప్టెంబరు 1:— వంగదేశమున ద్వంద్వప్రభుత్వము ద్వంసము చేయబడినది. దేశబంధు దాసుగారి ప్రయత్నములు తుదకు ఫలించినవి. ఆగష్టునెల 27 తేదీ వంగదేశవారమునాడు మంత్రుల జీతముల గురించి వంగరాష్ట్రశాసనసభలో నొకతీర్మానమును ప్రభుత్వపు తరపున తేబడినది. ఇదివర కొకసారి యీ శాసనసభలోనే మంత్రులకు జీతమివ్వరాదని తీర్మానింపబడినది. ఇప్పుడుకూడ శాసనసభలో నాప్రభుత్వతీర్మాన మోడిపోయినది. 68 సభ్యులు యీతీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగాను 66 మంది అనుకూలముగాను సమ్మతుల నొసంగిరి. గవర్నరుగారి యజ్ఞప్రకారము శాసనసభ లాపివేయబడినది. ప్రజాయిత్రశాఖను ప్రభుత్వమువారు చేసినది. దాసుగారి ప్రయత్నములు కొండనుత్రవ్వి యెలుకనువట్టినట్లుల ద్వంద్వప్రభుత్వమును అంతరింపజేయుట కక్కర్తవచ్చినవి. కాని యీద్వంద్వ ప్రభుత్వమైనను నిర్మాణముగా నంతరించినదనియు దీనికి పునర్వత్త లేదనియు యిప్పుడు చెప్పటకు వీలులేదు. ఎవన వంగదేశపుశాసనసభ్యులకు కొందరికి ద్వంద్వప్రభుత్వముమీద నభిమానము కలదు. సంస్కరణములములమున స్వపరిపాలనము సంపాదించవలెనని చారినకల్పము. ఈతరగతిలోచేరిన మితవాదసభ్యులుకూడ స్వరాజ్యపక్షమువారితో కలిసి మంత్రుల జీతముల తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా సమ్మతులనిచ్చిరి. కారణమేమన వారికి ప్రస్తుతముండే మంత్రులుందు నమ్మకము లేకపోవుటయేకాని సంస్కరణములు, శాసనసభలు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వము అక్కర్తలేకాదు. కాబట్టి అట్టివారందరు నొకపక్షముగామారి వారిలో ముగ్గురు గవర్నరుగారిచేత మంత్రులుగా నియమింపజేసి కొని ద్వంద్వప్రభుత్వమునకు తిరిగి జీవనాధారము నొసంగజేసెదమని దేశముతో నున్నారు. బహుశా వారి ప్రయత్నములు ఫలించవచ్చును. వారికోరికలు కొనసాగవచ్చును. అట్టితర మరల స్వరాజ్యపక్షమునకును ప్రభుత్వమునకును శాసనసభలలో నొకటి యుద్ధములు పుట్టును. మధ్యరాష్ట్రములోవలె యిచ్చట స్వరాజ్యపక్షసభ్యు లధికసంఖ్యాకులుగ లేని కారణమున లిట్టనుప్రభువు ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు పునర్జీవితమిడ నిచ్చగింపవచ్చును. ఏమిజరుగునో కొద్దికాలములో తెలియగలదు. కాని యేదియైతే జరుగను వంగరాష్ట్రపు శాసనసభ స్వరాజ్యమే తక్కు యిటువంటి సంస్కరణములు ప్రజలను సంతోషపరుపలేవనియు స్పష్టపరచినది.

స్వరాజ్యపక్షమువారి ముఖ్యవిధి

వంగరాష్ట్రమున శాసనసభల ఆందోళనము యిప్పుడు చల్లారిచింది. కాబట్టి స్వరాజ్యపక్షమువారు ఇకనైనను నిర్మాణకార్యక్రమమును ద్విగుణీకృత్యోత్సాహముతో కొనసాగించిన బాగుండును. దాసుగారిపత్రికయగు “ఫార్వర్డ్” 29 తేదీపత్రికలో ప్రధానవ్యాసమున వ్రాయుచు బ్రిటిషువస్తుబహిష్కరణమును వెంటనే ప్రారంభించి పనిచేయవలెనని హెచ్చరించినది. వంగదేశపు స్వరాజ్యపక్షమువారు గాంధీమహాత్మునినిర్మాణకార్యక్రమమున కంతవరకు తోడ్పడెదరని మునుందుమాడవలసి యున్నది.

దాసుగారి యింగ్లండుపర్యటనము

దాసుగారి యింగ్లండుప్రయాణముగురించి “స్ట్రీటు మేను” పత్రికావిలేఖరి లండనునుండి యొకతెలిపింపెను. అందు దాసుగారు మనదేశమునకు జొమియిన ప్రపత్తి 25.30 సంవత్సరములలోగా యాయవలసినదనియు, ఇప్పుడు తక్షణము వంగ, బొంబాయి, సంయుక్త, చెన్నరాష్ట్రములందు సంపూర్ణప్రజాప్రభుత్వము నెలకొల్పవలసినదనియు మొదలయిన విషయముల గురించి ఇండియామంత్రిగారితోను తక్కినవారితోను మాట్లాడుటకు యిగ్లాండు పోయెదరని యున్నది. ఇప్పుడుగాని బ్రిటిషువారు దాసుగారి యుద్దేశ్యముల ప్రకారము నడచుకొనని యెడల సంపూర్ణస్వతంత్ర్య యిండియాదేశమున రగుల్కొని అరాచకముకూడ సంభవించగలదని దాసుగారి యుద్దేశమనియు కూడ ఆతంతులందు గలదు. పైనివ్రాసినదానికి తార్కాణముగా నిన్ను దేశబంధుదాసుగారు ఒకకలకత్తాపత్రికాప్రతినిధితో వారీతనిచెప్పిరి. స్వరక్షణయు స్వపరిపాలనమును ఒక్కమారు జరుగవలెనని బ్రిటిషువారన్నను, స్వపరిపాలనమునకు వెనుకంజ వేయకూడదని దాసుగారు నుడిచిరి. ఎంతకాలములో దాసుగారి యుద్దేశములు కార్యాచరణములోనికి రావలెనని యడుగ

కాలపరిమితి యిప్పుడు నిర్ణయింపవీలులేదనియు, అయ్యది దేశపరిస్థితులను బట్టియుండు ననియు దాసుగారు జవాబుచెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షపు ముందుకార్యక్రమమును గురించి ప్రశ్నింప శాసనోల్లంఘన మనవరమనియు, తమపక్షమువారు మొదట ఎన్నికదార్లకు తరువాత ప్రజాసమూహమునకు ప్రచారమునల్పి బోధ చేయుదు రనియు, రెండేండ్ల తరువాత రాబోవు ఎన్నికలలో ప్రతిరాష్ట్రమున స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభలందు అధికసంఖ్యాకులుగా ప్రవేశించి ఈ శాసనసభములమున పరిపాలన జరుగకుండ చేయుదురని దాసుగారు చెప్పిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి శాంతియుతమైన కార్యక్రమముప్రకారము స్వరాజ్యము రానియెడల దేశమున దౌర్జన్యము, అరాచకము తప్పక సంభవించుననియుకూడదాసుగారు నుడిచిరి. ప్రజలు సంస్కరణముల మూలమున వేగముగా స్వపరిపాలనమును పొందనియెడల నిరాశాపరులై దౌర్జన్యమునకు తక్కువ గడంగుదురనియు, ప్రభుత్వమువారు దీనిని చక్కగా గ్రహింపవలెననియు దాసుగారు నొక్కి వక్కాణించిరి. నిర్మాణకార్యక్రమము గురించి ఏమియు చెప్పకపోవుట చాల విచారకరము.

ఈసమయమున దాసుగారు మనదేశము వీడి యింగ్లండు పోవుట లాభకరము గాదని తోచెడిని. లేదనిప్రభుత్వము యీ సంవత్సరాంతములోగా అంతమొందు ననుటకు సందియములేదు. రాబోవు ఎన్నికలలో ఏపక్షమువారు జయమును పొందుదురో నిర్ణయింప వీలులేదు. అదియునుగాక ప్రస్తుతము లేబరుపక్షపు మంత్రు లేవిధమైన మార్పులు యిండియాప్రభుత్వమందు చేయ నుద్దేశింప లేదనియు, అట్టియుద్దేశము వాటినున్నను కొనసాగదనియు మనకు పూర్తిగా స్పష్టమయ్యెను. ఈకారణములవలన దాసుగారు యింగ్లాండునకు పోయి అచ్చటి ప్రభుత్వముతో సంప్రతించినను యేవిధమైన లాభమును గలుగనేరదు. డాక్టరు ఆసి బిసెంటుగారి రాయబారమువలెనే నిష్ఫలమగునని దృఢముగా చెప్పవచ్చును.

లిట్టనుప్రభువుగారి దూషణ

లిట్టనుప్రభువు యీసమస్య దక్కాలో మాటలాడుచు మనదేశపుస్త్రీలను దూషించినట్లు యిదివరకే చదువరులకు తెలిసియున్నది. దేశ మెల్లడల సభ్యులమునను పత్రికాముఖమునను మనదేశస్థులు తమ క్రోధమును వెల్లిబుచ్చుచు లిట్టనుప్రభువు వంటివారు గవర్నరులుగా నుండకూడదనియును, ప్రభువువారు తాము చేసిన దోషమునకు తుమాపణ కోరుకొనవలసి యుండుననియు తీర్మానించిరి. కాని చాలదినములవరకును ప్రభువుగారు చలించలేదు. ఏమి జరుగునో గడ్డపై కూర్చొని చూచుచుండిరి. కాని అంతకంతకు దేశమున క్రోధము అధికమగుచుండెను. ఇంతలో నొకనాడు రవీంద్రనాథటాగువారు కపింద్రుడు ఈవిషయము గురించి తమకు వ్రాసిన యుత్తరమును దానికి గవర్నరుగారిచ్చిన జవాబును యిచ్చట పత్రికలు ప్రచురించినవి. అందు లిట్టనుప్రభువు తుమాపణ కోరుటకు బదులుగా “మీదేశస్థులకు నామాటలు సరిగా నర్థము కాలేదనియు, యిండియా స్త్రీలు అనుదానికిని యిండియాయొక్క స్త్రీలు అనుదానికిని చాల వ్యత్యాసము గలదనియు, తాను యిండియా స్త్రీలు అంటి ననియు” వ్రాసెను. ఇండియాస్త్రీలు ఆనగా యిండియాలో ఉండుకొన్ని కొంతమంది స్త్రీలు అని గవర్నరుగారు అర్థము చెప్పిరి. లిట్టనుప్రభువు తీసిన సారాంశమున కిచ్చటి ప్రజల్లె నత్యాశ్చర్యపడిరి. అంగ్లీయిండియను పత్రికలు అత్యానందమును పొంది ప్రభువువారి తెలివితేటలను పొగడినవి.

ఇదియిట్లుండగా మొన్న 28 తేదీని యిచ్చట నొక దేశభాషాపత్రికయగు “ఆనందబజారు పత్రిక” ఒక వింతయగు వార్త ప్రచురించినది. లిట్టనుప్రభువుయొక్క కార్యదర్శిగారును పూర్వము మంత్రిగానున్న ఫుజుల్ హుసేను కలసి రెండు ఉత్తరములు వ్రాసిరట. అందు ఒకటి గవర్నరుగారికి ఎవరో వ్రాసినట్లు, రెండవది గవర్నరుగారు జవాబుఇచ్చినట్లు తయారు చేసిరట. తరువాత ఎవరోనల్లరెదుగురు పెద్దమునుష్యులకడకుపోయి మీరు గవర్నరుగారికి ఈపుత్తరము వ్రాసినట్లు సమ్మతించుటదని హామీ మొదలయినవారు కోరిరట. కాని ఎవరును దానికి యొప్పు కొనలేదట. తరువాత తాగురు కపింద్రుని తాను వ్రాసినట్లు ఒడంబడుడని బ్రతిమాలిరట. గాని కపింద్రుడు మొదట సమ్మతించలేదట. తరువాత ప్రభుత్వమందిరమునకు తాగురుగారిని పిలిపించి అక్కడ నలుగురు మాట్లాడుకొనిన తరువాత తాగురు కపింద్రుడు తాను గవర్నరుగారికి తదితరులచే తయారుచేయబడిన ఉత్తరము వ్రాసినట్లు సమ్మతించెనట. తక్షణమే ఈరెండుజాబులును ప్రభుత్వమందిరమునుండియే వార్తాపత్రికలకు పంపిరనియు తాగురు కపింద్రుడు జాబును వ్రాయ లేదనియు మీద చెప్పిన ఆనంతరజారు పత్రిక ప్రకటించినది. ఇందు యెంత సత్యమున్నదో యిప్పటికి తెలియలేదు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 5-వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు			
దనియాలు బా 1-కి రు 30.0.0	మొదలు	42.0.0	వజరు
బియ్యము బస్తాలు	మొదలు	వరకు	
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి	రు	14.0.0	14.8.0
నెల్లూరివి ,, డిటా	,,	16.8.0	17.0.0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి	,,	16.8.0	17.0.0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8.12.0	9.0.0
సువ్వులు ,,	,,	20.0.0	22.0.0
(2) వస్త్రధాన్యములు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	రు	11.0.0	రు 12.0.0
సెనగలు ,, డిటా	,,	12.4.0	12.8.0
పెసలు ,, డిటా	,,	12.12.0	13.0.0
మినుములు ,, డిటా	,,	13.0.0	15.4.0
ఉలములు ర 164 ,,	,,	9.4.0	11.4.0
(3) నూనె వస్తువులు			
సువ్వులనూనె బా 1-కి	రు	170.0.0	175.0.0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14.0.0	26.0.0
కొండాపురం వేరుసెనగపప్పుబా 1-కి	,,	60.0.0	62.0.0
ఇతరప్రదేశము ,,	,,	55.0.0	58.0.0
వేరుసెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 148	మిషణ్ నూనె 136		
ఆముదమునూనె బా 1-కి	రు	190.0.0	
(4) చిల్లర వస్తువులు			
చాయపసుపు బా 1-కి	రు	205.0.0	210.0.0
కురపసుపు ,,	రు	140.0.0	160.0.0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి	రు	105.0.0	140.0.0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు	1-కి రు	45, 50	
కాళహస్తీపాయకట్టు ,,	రు	60, 70	
బెల్లము బా 1-కి	రు	35.0.0	60.0.0
చింతపండు బా 1-కి	రు	30.0.0	49.0.0
(5) ఇనుము			
బుట్టారకంబా 1-కి ప	రు	32.0.0	32.8.0
చదరం ,,	,,	32.0.0	36.0.0
రవుండు ,,	,,	32.0.0	36.0.0
(6) లోహములు			
వెండి 100 తులంకు	రు	78.0.0	81.12.0
బంగారము, తులము 1-కి	రు	24.2.0	24.10.0
సవరను 1-కి		15.6.0	
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	265.0.0	270.0.0
రాగి డిటా	రు	30.0.0	305.0.0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు	40.4.0	40.8.0
(7) రంగులు అలిజరై ను			
ఆవుకృష్ణం 20 డిగ్రీలు	రు	78.0.0	
తొట్టికృష్ణం డిటా			
సింహం డిటా			
గుర్రం డిటా			
(8) దూది			
బోండా వెస్తు బారువ 1-కి	రు	320.0.0	
(9) నూలు			
కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	రు	9.12.0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	8.7.0	
పుల్లూరు జేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	రు	8.12.0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	రు	9.3.0	
డిటా నెం 14 డిటా	రు	10.2.0	
పోలాపూరు నెం 20	రు	12.3.0	
జపాన్ నెం 20	రు	12.4.0	
,, ,, 40 ఏ తేదీలు అయినను	రు	15.12.0	
గోకాకు నెం 12½	రు	8.15.0	
వడ్డాక్ నెం 24½	రు	12.4.0	

కలరా మూత్రాలు

దబ్బి 1-కి 12 మూత్రాలు వెల యా 0-6-0.
కలరా వేగువరకే ఒకవిధమైన అంటుబాధ్యము.
కలరా తగిన వెంటనే చుదును తినుట ఆవశ్యకము.
అన్యతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

గాంధీ పూజానిధి

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము బందరు
1-8-24 మొదలు 31-8-24 వరకు వసూళ్లు

పేరు	రూ.	పన్నెండు పాసం
శ్రీ శింగరాజు జ్ఞానప్రసాదాచార్యులు బందరు	1.0-0	
యల్లగడ్డ సూర్యనారాయణాచార్య	15.0-0	
వేమూరి సావిత్రిమ్మ	1.0-0	
కోలవెన్న రాజ్యలక్ష్మమ్మ	2.0-0	
రాజా వాసిరెడ్డి త్రిపురసుందరమ్మ	1.0-0	
జల్లు రంగనాయకమ్మ	1.0-0	
చిట్టారు నరసమ్మ	2.0-0	
బొల్లిస లక్ష్మీనరసమ్మ	15.0-0	
పుర్రెపు వరలక్ష్మమ్మ	5.0-0	
బోడి ప్రయాగమ్మ	0.2-0	
కానూరి రామశేషయ్య కవులవరము	5.0-0	
పర్వతేశ్వరి నారాయణరావు	15.0-0	
వడ్లమూడి చంద్రయ్య, కోమరై		
వివాహసందర్భమున	4.0-0	
నిమ్మగడ్డ వెంకటరంగయ్యగారు		
సా. తిమిరసే మకాం కవులవరం		
వివాహసందర్భమున	4.0-0	
బొబ్బా వెంకటశేషయ్య	15.0-0	
నర్రా భద్రయ్య	1.0-0	
కానూరి వెంకటసుబ్బయ్య	5.0-0	
వడ్లమూడి శేషయ్య	2.0-0	
కానూరి పద్మనాభయ్యగారి కు		
కృష్ణయ్య	5.0-0	
కానూరి నారాయణమూర్తి	15.0-0	
బొబ్బా కోటయ్య	25.0-0	
కానూరి శేషయ్య	2.0-0	
కానూరి కోటయ్య	5.0-0	
చెరుకువాడ వెంకటనరసింహం	25.0-0	
నాడెళ్ల రామయ్య	8.0-0	
గుడిమెళ్ల వరదాచార్యులు చిట్టిగూడూరు	20.0-0	
అన్నే పిచ్చయ్య చెమ్మూరు	4.0-0	
చలసాని వెంకటరత్నము పసుమర్రు	50.0-0	
సోమూరి రామయ్య	2.0-0	
కాజ వెంకట్రామయ్య	15.0-0	
ఒక అభిమాని అడ్డాడ	25.0-0	
అద్దుమిల్లి అశ్వత్థనారాయణ గుడ్లవల్లెరు	20.0-0	
గుమ్మడి వెంకయ్య	2.0-0	
చాపరాల శేషయ్య	4.0-0	
,, పెదబసయ్య	2.0-0	
కోసరాజ వెంకటసుబ్బయ్య	5.0-0	
పొట్లూరి రాఘవయ్య	5.0-0	
,, నరసయ్య	2.0-0	
,, వెంకయ్య	35.0-0	
చాపరాల వీరభద్రుడు	8.0-0	
గుడ్లవల్లెటి వెంకటరత్నం	10.0-0	
చాపరాల జన్నయ్య	2.0-0	
అద్దుమిల్లి సుబ్బయ్య	2.0-0	
చాపరాల వెంకటనరసయ్య చంద్రాబ	20.0-0	
జాస్తి వెంకట్రామయ్య	15.0-0	
అద్దుమిల్లి భూపతిరాయడు	8.0-0	
వీరప నని సోమయ్య వానపాపలు	10.0-0	
కోదాలి రామకోటయ్య	4.0-0	
నూరపనేని వీరయ్య	10.0-0	
,, వీరభద్రయ్య	100.0-0	
పాలడుగు వీరభద్రయ్య వెంట్లప్రగడ	5.0-0	
వి. ఆర్. ఆర్. చలసాని	2.8-0	
త్రిపురనేని రామశాస్త్రిలు అంగలూరు	1.0-0	
,, మాధవరాయుడు	1.0-0	
పొలసాని సీతారామస్వామి శేతవోలు	30.0-0	
అద్దుమిల్లి రామయ్య కు వెంకటరత్నం కోమూరు	4.0-0	
వల్లభేశ్వరి సూర్యనారాయణ	1.0-0	
అద్దుమిల్లి ఐదయ్య	1.8-0	
వల్లభేశ్వరి రామస్వామి	2.0-0	

అద్దుమిల్లి నాగయ్య	కోమూరు
,, అంకినీడు	2.0-0
చాపరాల రామస్వామి	0.8-0
యెచ్చేని వెంకటగోపాలాచారి	1.0-0
తాతినేనిధనంజయ్య	25.0-0
అద్దుమిల్లి పురుషోత్తము	4.0-0
అద్దుమిల్లి పెరుమాళ్లు	4.0-0
పొలవరపు దాసయ్య	0.8-0
వలూరుపల్లి అంకినీడు	4.0-0
అద్దుమిల్లి సుబ్బయ్య	2.0-0
అద్దుమిల్లి అంజయ్య	2.0-0
కానూరి భూర్జయ్య	2.0-0
కానూరి గిరయ్య	2.0-0
ఘంటసాల పాపయ్య	1.0-0
నూరపనేని ఉమామహేశ్వరరావు	1.0-0
అద్దుమిల్లి జానకిరామయ్య	1.0-0
అద్దుమిల్లి బ్రహ్మయ్య	2.0-0
అద్దుమిల్లి తిరుపతిరాయడు	4.0-0
అద్దుమిల్లి లక్ష్మయ్య	5.0-0
ఒక అభిమాని	1.0-0
విద్యాన్ మోరంపూడి వెంకట్రాజు	5.0-0
నేలి వీరరాఘవరావు	1.0-0
జూసరి వెంకట్రామయ్య	1.0-0
ఈడ్కుగంటి సుబ్బయ్య	5.0-0
ఈడ్కుగంటి బసవయ్య	5.0-0
అద్దుమిల్లి సుందరామయ్య	3.0-0
వీరమాచనేని అచ్చయ్య	10.0-0
కలగర లక్ష్మయ్య, వివాహకట్నం	4.0-0
కామినేని లక్ష్మీనారాయణ	8.0-0
గన్నే తిరుపతిరాయడు, వివాహకట్నం	1.0-0
బొప్పన పిచ్చయ్య వివాహకట్నము	1.0-0
వేములపల్లి సుబ్బయ్య	4.0-0
వేములపల్లి బసవయ్య	5.0-0
లేములపల్లి రత్నము	5.0-0
కోనేరు అంకయ్య	5.0-0
అద్దుమిల్లి గంగయ్య	1.0-0
శ్రీ కోదండరామస్వామి	5.0-0
అక్కరాజు అప్పలస్వామి	2.0-0
భూమా పిచ్చయ్య	1.0-0
పెనుగొండ నాగభూషణము	0.8-0
మూలూరు వెంకటాద్రి	1.0-0
కొండపల్లి రామిరెడ్డి	1.0-0
మరిరెడ్డి జ్యోతిరెడ్డి	4.0-0
కోరకరణం లక్ష్మీనారాయణ	2.0-0
ఒక మిత్రుడు	1.0-0
చాపరాల సత్యనారాయణ	12.0-0
కోమూరు వెంకటశేషయ్య	గురజ
చరకతంతువస్త్రనిలయము	ముదిసేపల్లి
అభిమాని	వడ్లమన్నాడు
గూడూరు మల్లయ్య	15.0-0
ఒక అభిమాని	5.0-0
ఒక అభిమాని	2.0-0
రెండుచింతల యజ్ఞ నారాయణ	1.0-0
ఒక అభిమాని	1.0-0
దేశాభిమాని	4.0-0
అభిమాని	1.0-0
కోమరవోలు పాపయ్య	2.0-0
చెన్నూరు వెంకటసుబ్బారావు	1.0-0
మాపులేటి పెదసీతారామరాజు	1.0-0
యర్రంకెట్టి గంగయ్య	1.0-0
ఉప్పల వెంకటేశము	1.0-0
పర్వతేశ్వరి అంజనేయలు	1.0-0
కాజ రామయ్య	20.0-0
పొట్లూరి కృష్ణయ్య	1.0-0
చలసాని సుబ్బయ్య	1.0-0
పర్వతేశ్వరి గోపాలకృష్ణయ్య	4.0-0
పిన్నమనేని బ్రహ్మయ్య	25.0-0
పిన్నమనేని తిరుపతియ్య	4.0-0
కోనేరు బాపయ్య	20.0-0
	2.0-0

దేశభాషావిద్యావిధానకమిటీ

రంగూను, సె. ప్రైంబరు 1:—దేశభాషలో విద్యగల అభివృద్ధి పాఠక బాధకము లన్నియును ఆలోచించి రిపోర్టు చేయుటకు బర్మాగవర్న మెంటువారిచే నియమింపబడిన ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టు ప్రయోగించబడినది. ఆచరణలోనున్న విద్యావిధానము లోను, బడిపంతులనుగురించియు పెక్కుమార్పులు చేయవలయు నని రిపోర్టు నూచించుచున్నది. సన్యాసులకు రొక్కముగా గాని వస్తురూపమునగాని వారు కోరలేరని బత్తమిచ్చుట, ప్రావిడెంటుపండు ఏర్పాటుచేయుట, క్రొత్తపరిమితిని శీత ములు ఏర్పాటుచేయుట, మోల్కేరుగవర్న మెంటు వార్తలు పాఠశాలకు బాలికలకుడపాయి చదువుకొనుటకు సదుపాయ ములు చేయుట, సన్యాసులకు బోధనాభ్యసనపాఠములను నూని చేయుట, బాలరకును బాలికలకును ప్రత్యేకముగా రెండు పాఠశాలలను నిర్మించుట మొదలగు పెక్కు విషయాలు రిపోర్టులో చేయబడినవి. మతపాఠశాలలను లౌకికపాఠశాలలకు సమాదర ణము బసంగుట, చేతి పనులను సాంకేతికవిద్యను ఏర్పాటు చేయుట, బాలికలపాఠశాలలందు అధమమొక్క ఉపాధ్యాయు రాల్చిన నుండుటకు నియమించుట కొన్ని ముఖ్యమార్గాధ్యమిక పాఠశాలలసంఖ్యను నియమములోనుంచి తగినవోట్ల నిర్మింప వలయును. ఉన్నతపాఠశాలలను జిల్లాలో ప్రాముఖ్యనగరము లందు నిర్మించినచో దేశ విద్యా భివృద్ధి నొందును. రంగూనును మినహాయించి వాటియొక్క ప్రజాభివృద్ధి అవియే యేర్పాటుచేసికొను స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుచు అందుల కగవ్యయ భారము గవర్న మెంటువారు భరించు మొత్తముమీద 250 కొత్త ప్రాథమిక పాఠశాలలను నియమింపవలయును. ఈ రిపోర్టుప్రకారము 40.62 లక్షలు వెంటనే రాష్ట్రమునకు ఖర్చు జాస్తి అగుటయేకాక 5 సంవత్సరములలో 14. 9 లక్షలకు పెరుగునని మదింపు చేయబడినది. నిర్బంధ ప్రాథమికవిద్య కొన్నికొన్ని ప్రత్యేకస్థలములలో ఆచరణలోనికి తెచ్చుటకు ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టుటవసరమనికూడ నూచింపబడినది. పాఠములు, పరీక్ష విషయమై వెనుకటి పదియవ ఏడవ క్లాసు లను పునరుద్ధరించి తర్వాత వాటికి సరియగు యింగ్లీషులో ఉత్తీర్ణుడయినయెడల ఆంగ్లోవర్నాకులయ సర్టిఫికేటు కర్నా డగును. పాఠముల విధానమునుండి తొలపని గుణపాఠములు తొలగించి మంచి అనుభవ కీలులైన ఆయ్యవార్లను యేర్పాటు చేయవలయును. పరీక్ష అధికారులయు విద్యాభ్యాసాధికారి యొక్కయు అధికారము తిరుగ ఆలోచింపవలయును. రిపోర్టు లో రెండు వ్యతిరేకపు అభిప్రాయములు చెప్పబడినవి. శాధ్యమత వినయశిక్షప్రకారము మతసంబంధపాఠశాలలను గవర్న మెం టువారియొక్క ఒప్పుకోలునుండి పరీక్ష అధికారుల బాధ నుండి తప్పించి వానికి ధనసహాయము నియ్యకుండ నిర్మిచేసి దేశి యపాఠశాలలను ప్రత్యేకముగా శాక పరీక్షాధికార వర్గములో నుంచవలయును.

(ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్పరేషను ఋణముతీసికొనుటకు నిశ్చయించుట

కలకత్తా, సె. ప్రైంబరు 4:—40 లక్షలరూపాయలు యిం పీరియలువ్యాంకులో అప్పటికేకొని పాతఋణములు తీర్చుటకు ను ఈసంవత్సరపునీటివసతియేర్పాటులకు ఖర్చులకు కొంత విని యోగింపదలచి గవర్న మెంటువారి ఆమోదముకొరకు దరఖాస్తు జేయుటకు కలకత్తాకార్పరేషను నిశ్చయించెను.

చలసాని చిన వెంకట్రామయ్య	నూ. శెళ్ల	1.0-
చలసాని వెంకటాద్రి	,,	1.0-0
బొప్పన నూరయ్య	వెంకెండ్ల	1.0-0
ఒక అభిమాని	,,	5 0 0
బొప్పన కనకయ్య	,,	1 0 0
బబ్బు గోపాలకృష్ణయ్య	,,	2 0 0
మెట్టుపల్లి లక్ష్మయ్య	,,	0 2 0
ఒక అభిమాని	,,	0 2 0
కోమూరు వెంకటాద్రి	,,	2 0 0

మొత్తము 925 10 0
పదరు మొత్తములో 2.0-0 రెండురూపాయలు కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావుగారికి మద్రాసు పంపబడినది. మిగ తా తొమ్మిదివందల ఇరువదిమూడు రూపాయలు పది అక్షాలు మాజిల్లా కాంగ్రెసుకార్యాలయమున నిలువ యున్నది.
కామరాజు శోభనాచలము,
కార్యదర్శిగారు.

ఇంపీరియల్ క్వెస్టన్

అపూర్వ క్రాసుపరీక్ష

(న్యాయమూర్తి బీస్టీ గారియెదుట)

ఈదినమున హైకోర్టు సెషన్సునందు న్యాయమూర్తి బీస్టీ గారియెదుట ఇంపీరియల్ క్వెస్టన్ కేసునందు చాదరిగారు అపూర్వ క్రాసుపరీక్షను తిరిగిసాగించెను.

అపూర్వ క్రాసుపరీక్షచేయుట

చాదరిగారు:- నీవు నిన్న నొకటి యాదినమున మరియొకటి జెప్పవలయును గలవాడవు గాదుగా?

ఉ:-కారు.

ప్ర:-నిన్న సాయంత్రము విచారణ ముగియవలయునని ప్రశ్నించితినో జ్ఞాపకమున్నదా?

ఉ:-అవును.

ప్ర:-లెడ్డు కీపర్లు పనిచేయవలెనగా, పాసింగ్ ఆఫీసర్లు ప్రక్కన తిరుగుచుందురా?

ఉ:-అవును.

ప్ర:-సామాన్యముగా మరియొక బ్యాంకువారు ఒక చెక్కుయొక్క పేజీని దలియగోరుచు తెనిఘనజేయుదురుగా?

ఉ:-అవును.

ప్ర:-అదేని పాసింగ్ ఆఫీసరువచ్చి లెడ్డుకీపరును ఆలోచించి తిరిగి తెనిఘనజేయును.

ఉ:-కొన్ని సమయముప్పుడు మాత్రమే పాసింగ్ ఆఫీసరుగూడ అట్లుచేయుచుండును. అతడు లెడ్డుకీపరులతో సంప్రదించుట కొన్ని సమయములలో మాత్రమే.

ప్ర:-ఆ కొన్ని సమయములందు ముద్దాయిల సందర్శన మన నట్లుబలపరుచునా?

ఉ:-నాకు జ్ఞాపకములేదు.

ప్ర:-ఈ ముద్దాయిల విషయము మినహాయించబడెనా? ఉ:-నాకు తెలియదు.

ప్ర:-సామాన్యముగా చీపురకాంట్లంటు ప్రతి నెలలోను లెడ్డులను చెప్పించి పరీక్షించునా, లేదా?

ఉ:-అవును. లెడ్డులలో తప్పులను కనుగొనుట కట్లు జేయుదురు. ఆవిషయము నాకు తెలియదు.

ప్ర:-ఆవిషయమున నెలలోని ఓవరు డ్రాఫ్ట్ పట్టికగూడ పరీక్షించబడెనా.

ఉ:-అవును.

ప్ర:-ఆ ఆకౌంట్ రామన్న పిటిషను వచ్చినపుడు బిల్లు మానేజరుముద్దాయిల ఖాతాపుస్తకము కొరకు కలు రంపెనా?

ఉ:-అతడు నాలెడ్డుకొరకు కలురంపలేదు. రామానుజులు లెడ్డు కొరకు కలురంపెను.

ప్ర:-లెడ్డులను సామాన్యముగా జూచు అధికారులు ప్రతివిషయమున జూతురని చెబునగలవా?

ఉ:-వారికి గావలసిన విషయముల జూతురు. 1922 సం॥న చీపుర అకౌంట్లంటు నెలసరి లెక్కలను చెక్ చేయుటకు పుస్తకముల కొరకు పంపలేదు. 1923 అట్లు జేసెను.

ప్ర:-క్రిందికోర్టులో, ముద్దాయిలలో నీవు ఫిర్యాబు మాన్చి నెలసరి రెండుపర్వాయములు కలిసి మాటలాడితివని చెప్పితివి.

ఉ:-అవును. ఫిర్యాబునెలసరియే.

ప్ర:-క్రిందికోర్టులో నీవు ఫిర్యాబు నెలాఖనయని స్పష్టముగా చెప్పితివి.

ఉ:-అవును.

ప్ర:-నీవు చెప్పినది నిజమేనా? ఉ:-అప్పుడు చెప్పినది నిజమే, ఇప్పుడు చెప్పినది ఇంకను నిజము.

ప్ర:-నీవు క్రిందికోర్టులో, జనవరి నుండి ఫిబ్రవరి ఆఖరు వరకును, గల చెక్కులగురించి క్రాసుపరీక్ష జేయబడితివా?

ఉ:-అవును.

ప్ర:-మొదటి తూరి ముద్దాయి లోకలిసి కొనుటకు పూర్వము గూడ, అతని ఓవరు డ్రాఫ్టులను పుస్తకములో జేర్చకుండ నెందు కంగీకరించితివా? అప్పుడు చెప్పలేక పోతివా?

ఉ:-అవును. నే నిప్పుడు దానిని సవరించుకొనుచుంటిని.

ప్ర:-అవును, 1922 సం॥ జనవరి 1 తేదీ నుండి ఫిబ్రవరి 31 తేదీ వరకును, ముద్దాయిలెక్కలం దెట్టితప్పునులేదని క్రిందికోర్టులో చెప్పితివి. ఈకోర్టులో నంతకు పూర్వముగూడ ఇద్దరు డ్రాఫ్టు పుస్తకములో జేర్చకుండ ఓవరు డ్రాఫ్టు నొసగబడినది.

దెనని దెలిపితివి. ఇది కేసునందుగానిందు సవరణలకు సర్దుకొనుటకా.

ఉ:-నాసాక్ష్యములో నొసగిన సవరణ సరియగు సవరణ.

ప్ర:-నీవు 1 ముద్దాయిని కలిసికొంటివని చెప్పిన కాలమును వెనుకకు జరుపుటకు నీ విప్పుడు ప్రయత్నించుచున్నావు.

ఉ:-అవును.

ప్ర:-అతనితో మొదట నెప్పుడు మాటలాడితివా? తేదీ చెబుచును.

ఉ:-ఫిబ్రవరి 4 తేదీ.

ప్ర:-క్రిందికోర్టులో ఫిబ్రవరి మాసాంతమున 1 ముద్దాయిలో మాటలాడితివంటివి. ఈకోర్టులో సవరించుకొని ఫిబ్రవరి మధ్య నంటివి. ఇప్పుడు ఫిబ్రవరి మొదట నంటివి.

ప్ర:-జనవరి 24 తేదీన రు. 1000 లకు అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కు నొకదానిని ప్యాసుజేసితివా?

ఉ:-అవును.

ప్ర:-జనవరి 28 తేదీన రు. 8600 లకు రెండు చెక్కులను ప్యాసుజేసితివి. ఫిబ్రవరి 3 తేదీన రు. 5000 లకు మరియొక చెక్కును ప్యాసుజేసితివా?

ఉ:-అవును.

ప్ర:-అంతవరకు నీవు దుష్ప్రవర్తకుడవుగా లేదని క్రిందికోర్టులో చెప్పితివి.

ఉ:-అంతకు ముందే అయితిని.

ప్ర:-ఎప్పుటినుండియో తేదీని నిర్ణయింపుము?

ఉ:-ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీ.

ప్ర:-అంతకు పూర్వము మొదటి ముద్దాయి నీ కెట్టి ఆశను పురికొల్పి యుండలేదు.

ఉ:-లేదు.

ప్ర:-జనవరి ఫిబ్రవరి నెలల మధ్య జరిగిన వ్యాపారముల గురించి క్రిందికోర్టులో నీవు క్రాసుపరీక్ష చేయబడినప్పుడు వీనిలో నొక్కచెక్కునైనను ఓవరు డ్రాఫ్ట్ పుస్తకములో జేర్చలేదని తెలిపితివి.

ఉ:-అవును.

ప్ర:-మొదటి పర్వాయము 1 ముద్దాయిలో గలసి కొనినతరువాత నాతని చెక్కులను వెంటనే సరిగా చెల్లించుమంటివని క్రిందికోర్టులో నుడిపితివి.

ఉ:-నా జ్ఞాపకమునుండి అట్లు చెప్పితిని.

ప్ర:-ఆ సాక్ష్యమును నీవు తరువాత సరిజేసికొనలేదు.

ఉ:-లెక్కలపుస్తకములో జూచినతరువాత సవరించుకొంటిని.

ప్ర:-నీవు మొదట చెప్పినకంటే బలపరుచుచున్నయెడల, ప్రాసిక్యూషనునందంటివని సవరణల కభ్యంతరము గలుగునని అట్లు సర్దుకొంటి వనుకొనవచ్చునా?

ఉ:-నా కది యర్థమగుట లేదు.

ప్ర:-క్రింది కోర్టులో ఫిబ్రవరి మాసాంతమువరకు నీలో నెట్టి ఆశయును ముద్దాయిలు ప్రోత్సహించలేదని చెప్పితివి. అంతకుపూర్వముగూడ నీవు వారి ఓవరు డ్రాఫ్టులనంగీకరించితివి. ఈవిషయమున ప్రాసిక్యూషనువారి ఆరోపణల బలపరుచుటకుగాను బుద్ధిపూర్వముగ నిట్లు జేరొకవిధము గలెపుచున్నదియు లేనదియు జూరెను, న్యాయమూర్తియు ఆలోచించెదరు. ఇప్పుడైనను నైయుద్దేశముతో నీ విమర్శ నొసర్పితివని తలంచుటకు వీలుగలదా?

ఉ:-కలదు.

ప్ర:-ఇట్లు సాక్ష్యమును మార్చుటకు గురించి పోలీసువారిలో సంప్రదించితివా?

ఉ:-సామాన్యముగా నీవిషయమునుగురించి లోతుగా చర్చించుకొంటివి. అంతయేగాని ఎట్టి సంప్రదింపును జరుగలేదు.

ప్ర:-నేను చెప్పెడిదేమనగా నీ వింతవరకే భాషములో చాల కూర్చొని పోతివని. 1921 సం॥న ముద్దాయి ఓవరు డ్రాఫ్టులను పుస్తకములో జేర్చకయే చెల్లించుచుండిరా?

ఉ:-అవును.

ప్ర:-మా బ్యాంకులోని ఆచారమును బట్టి భారతీయ విభాగమునకు సంబంధించినంతవరకు బిల్లు మానేజరుచే నంగీకరింపబడిన చెక్కును లెడ్డుకీపరులు చెల్లించి వే నెదరు? ఈ విషయమున నిన్నను, క్రిందికోర్టులోను అంగీకరించితివి.

ఉ:-కొన్ని సందర్భములలో.

ప్ర:-నిన్న నీవు దీనికెట్టి విశేషమును జేర్చలేదు.

ఉ:-నిన్న దీర్ఘముగ వివరించితిని. నిన్న నేను చెప్పినది కొంతవరకు నిజము, కొంతవరకు సరిగాదు.

ప్ర:-నిన్న, లెడ్డుకీపర్లు చెక్కులను ప్యాసుజేయుటకు సంపూర్ణాధికారము గలదని క్రిందికోర్టు స్టేటుమెంటులో చెప్పితివి. నీ స్టేటుమెంటు నెన్నిమాన్లు జరుపుకొంటివి.

ఉ:-ఒకటి రెండుమాన్లు మాత్రమే.

ప్ర:-ఇటీవల నెన్నిమాన్లు జరిపితివి.

ఉ:-ప్రతిదినము చదువుచుండేవాడను.

ప్ర:-రాత్రి సమయములలో నెన్నిమాన్లు బదిలీ చేసి వాడవు.

ఉ:-నాకితర పనులుగూడ గలవు.

ప్ర:-అవును నీ పనులు ముగినసినతరువాత గల వ్యవధి నంతకు సాక్ష్యమును జరుపుటకు వయోగించెడివాడవు.

ఉ:-దానిని చదువుచు, నాలోచించుచు నుండెడివాడను.

ప్ర:-దానినిగురించి పోలీసువారిలో నాలోచించుచుండెడివాడవు.

ఉ:-ఈవిషయమేగదు.

ప్ర:-అవును. నీమాంగనీకు వ్యాపారమునుగురించి గూడాను.

చాదరిగారు:- నీచే ప్యాసుచేయబడిన చెక్కులకు పై అధికారు లెవరు నాక్షేపించుటలేదని చెప్పితివి.

ఉ:-అవును.

రెండవ ముద్దాయి ఖాతా

ప్ర:-ముద్దాయికి 1922 ఏప్రిల్ 2 తేదీన 40 వేల వరకు బాకీనొసగుటకు కనుమతించబడెను.

ఉ:-అవును.

ప్ర:-ఆదినమున ముద్దాయి బాకీమొత్తము రు. 2000 లు బిల్లు మానేజరే ఖాతాలో డి. 20000 అని వ్రాసెను. ఆనగా బాకీయని యర్థము.

ఉ:-ఆమొత్తము ముద్దాయినుండి రావలెననియర్థము.

ప్ర:-1922 ఏప్రిల్ తేదీన, ఈబిల్లునునొసగుటకును మతిమనపుడు బిల్లుమానేజరును, క్లెరిక్లను, ఆరెనియొక్క ఖాతాను పరీక్షించి యుండురు. అప్పుడు ముద్దాయియొక్క ఓవరు డ్రాఫ్టులనుగురించి వారికి తెలిసియుండవలెను.

ఉ:-అవును.

తరువాత క్రాసు పరీక్షజేయుచు ముద్దాయి సామాన్యముగా నెప్పుడును అనుమతించబడిన మొత్తకంటె నెక్కువ మొత్తమును దీసికొనుచుండెననియు ఆవిషయము కార్యదర్శికి గాని బిల్లు మానేజరునకుగాని చెప్పి యుండవలె ననియును తెలుపగా సాక్షి అంగీకరించెను.

ప్ర:-సామాన్యముగా ఓవరు డ్రాఫ్టులను అనుమతించబడిన మొత్తములకంటె ఎక్కువగా చెక్కులను చెల్లించు వాచారము లేదా.

ఉ:-కలదు.

ప్ర:-అట్లుక మొత్తముల చేపించుట వ్యక్తియొక్క వ్యాపారమునైనను గౌరవమునైనను ఆధారపడియుండును.

ప్ర:-డికెంబరు 5 తేదీ జూడుము. రు. 94138 లు అధికారములేకుండ నొసగబడెను.

ఉ:-అవును.

ప్ర:-అది వ్యక్తియొక్క గౌరవమునై నాధారపడి యుండవలెనా.

ఉ:-బ్యాంకువారు వ్యక్తి గౌరవమునై 10 లేక 20 వేలొసగెదరుగాని ఇంత పెద్ద మొత్త మొసగదు.

వెనుక 82 వేల నొసగె. అది 20 వేలకంటె చాల ఎక్కువయే, అట్లే 88 వేల సందర్భమున గూడ ఎందుకుగాదు.

ఉ:-అది బ్యాంకువారివ్యవహారము.

ప్ర:-1922 మార్చి 15 తేదీవరకు ఇద్దరు ముద్దాయిల ఖాతాలను అందు జను విషయములను బిల్లు మానేజరునకు తెలియును గదా.

ఉ:-వారి ఖాతాలలోని వ్యవహారములు దీని గమనించితిని.

ప్ర:-ఈ లెక్కలలోని విషయము లానికే చెప్పినయెడల ప్రెయిడికాటలను వెల్లడియుండును గదా?

ఉ:-బిల్లు మానేజరు చెబుచున్న తేదీ ఇప్పుడే.

ప్ర:-ముద్దాయిగారు 1921 లోమియాక్ బాకీలెక్కులో అన్ రియల్ జెడు చెక్కులమోసము జరుగుచున్నదని చెప్పితివి. ఇందువలన నీ విషయము అధికారులకు తెలిసియుండుననియు.

ఉ:-అవును.

ప్ర:—1921 అక్టోబరులో గూడ నీతప్పును గురించి ఆతరువాత చూడవలెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—నవరము తు నప్పుడు చెల్లగొట్టినా?

ఉ:—ఇట్లు జేయరాదని ఇతర లెక్కపరిచుటలు హెచ్చరించినా లేదు.

ప్ర:—అప్పుడు మందలించినా?

ఉ:—వ్రాతములముగ జెప్పలేదుగాని నోటిమాటలతో జెప్పెను.

ప్ర:—ఇంతకంటె నెక్కువ అక్షేపణ రాలేదా?

ఉ:—రాలేదు.

కవరులుబుక్కు

ప్ర:—కవరు ఖాతాదారు లెల్లమానేజరు, కార్యదర్శి దాని ప్యాస్ బుక్ చేయించును. తరువాత దానిని బుక్ కు తాళుకు పంపబడును. అప్పుడు తాళుకు కవరుబుక్ కు దానిని తీర్చును. అప్పుడు దానిని ఆఖాతాదారునకు చెప్పగలడును. ఆవిషయము ను ప్రాజెంటు ఆఫీసరు నకు తెలిపెదరు. అది లెక్కరు యొక్క మొదటి వ్రాయబడును. అది సక్రమముగా నున్నదని చెబుటకు దానిపై పాసింగ్ ఆఫీసరు సంతకము లావసరమైనను. అనగా నాతడు దానిని పరీక్షించె ననియు సరిగానుండెననియు అర్థము.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఇక బాయికుట్లు లెబులుడిస్కంట్టుకాఖిలో జేర్చబడును.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—పాండుచేరునుండి ఒక ఖాతాదారునకు కొన్ని వస్తువులువచ్చినయెడల ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారు ఆబిల్లుముత్తమును చెల్లించుము తరువాత ఖాతాదారునియవస్తువుకములో ఖర్చు వ్రాసి దిగువతిప్పానును కాతాదారున కొనగలరా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అట్లు చెల్లించనివారి ఖాతాలో ట్రాన్స్ ఫర్ వ్రాసి దానిని బుక్ కుగా నెంచెదరా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఇందు కవరునుగురించిన సంబంధము లేదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—తోళ్లబస్తాలు జామీనుమీద మరి 42 వేలు అధికముగ నొసగుట కంగీకరింపబడెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఆవస్తువులు పుదుచ్చేరివరకులు ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారు అహమదుబాషాకు పంపిరి. బ్యాంకువారు మొత్తము చెల్లించి (రూ. 7944-688); తరువాత తబాషానుండి దీనిని కొనిరి. 12 లేదీన బ్యాంకులో చెల్లించిరి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—19 లేదీన నీటిల్లులు అహమదు బాషానువస్తుల కిచ్చివేసిరి. దీనికి కవరులేదు?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—19 మార్చి 3 లేదీన రు. 24150 లను ఈవిధముగనే చెల్లించిరి. నీవుచెప్పుచున్న 32 వేల ఓరుడాపు మొత్తము ఇదేదేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఈ 32 వేలకు మెమోగలదా.

ఉ:—నాకు తెలియదు.

ప్ర:—నీవు మెమోను జూచితివా.

ప్ర:—ఏజెన్సీ డిపార్టుమెంటునుండి నాకు తెలిసెను. సామాన్యముగా ప్యాసింగ్ ఆఫీసరు ద్వారా లెక్కపరిచునకు తెలుపుటచారము.

ఉ:—నాకు మెమో రాలేదు. ఏజెన్సీ డిపార్టుమెంటునుండి నాకివయము తెలిసెను.

ప్ర:—ఏజెన్సీవారు తెలుపుచో నీవిషయము కవరులు క్కులో నుండితీరవలెనా?

ఉ:—ఈకవరుబుక్కులో లేకపోతే ఏజెన్సీకవరులు క్కునందు జేర్చబడియుండవలెను.

ప్ర:—మేమెయ్యన్నయెడల బ్యాంకు రికార్డులోనుండి తీరవలెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అట్లయితో దానిని దాఖలుజేయుటకులభమే.

ఉ:—అది బ్యాంకువారు జెప్పవలసినది.

ప్ర:—మెమోయన్నచో దానిపై పాసింగ్ ఆఫీసరు సంతక ముండితీరవలెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—మరియుక 50 వేలకు నొసగుబడిన మెమోలోనీ రికార్డును పాసింగ్ ఆఫీసరు సంతకమును గలవు అట్టిదానిచే రు 32 వేలకు జూపగలవా?

ఉ:—చూపలేను.

ప్ర:—నిన్న నీ జేబులో దొరకిన కాగితములలో రు 32 వేల వద్ద “దీనిని వివరింపుము” అని వ్రాయబడెను. అది పోలీసువారు నీకు బోధించిరా?

ఉ:—నేను సంప్రదించుకొన్న పిదప నటు జేయ నిశ్చయించితిమి.

ప్ర:—ఈసందర్భమున నీవొసగిన వివరములు నిజమేనా?

ఉ:—అది అచ్చట తగియుండును.

ఈసమయమున న్యూజెంటు గ్రాంటుగారు, నిన్నటిదినమున సాక్షినుండి దీనికొనబడిన కాగితములలోని మార్జినులు నోటులనుజూచుట కొనగవలసినదిగా గోరిరి. చాదరిగారు అందులకు నిరాకరించుచు, ఆప్టీటుమెంటు గ్రాంటుగారివద్ద నున్నటులు తనకు తెలిసినదాను జూచుటకుడుగ లేదనియు ప్రాసిక్యూషనువారివద్ద గలవివరముల తమకు తెలుపుటకు వారంగీకరింపరనియు గ్రాంటుగారు రిట్లుగోరుట మర్యాదగా లేదనియు నుడిపిరి.

గ్రాంటుగారు:—నాన్నే హేతునకు మర్యాదయిన తెలియదని తలచెదను.

ఆవిషయము నిర్ణయించుకొనుటకు న్యాయమూర్తి గారికి వదలెదను.

బాలన్సుషీటు

ప్ర:—1922 జూన్ 2 లేదీనరకు నీబేలన్సుషీటులో తప్పుడువ్రాతలులేవు.

ఉ:—లేవు.

ప్ర:—నీ(బనరి 11 లేదీన జూడుదు రు 125468) బాకిగలదు.

ఉ:—అవును. 10 మార్చి 158 వేలు, 17 మార్చి 127, 30 మార్చి 127, మే 31 లేదీ 188 వేలు బాకిగలదు. ఏప్రిలు బాకి 178996 అనగా 68 వేలధికము. ఏ19 మే 137 వేలు బాకిగలదు.

ప్రశ్న:—తరువాత నీవు అంకెను మార్చగడగితివి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఈమొత్తము కృత్రిమమైనదని జెప్పితివి. అది నిజమేనా?

ఉ:—ఈమొత్తమును 9 వేలు తగ్గించితినిగాని లెక్కలలో మోసమొనర్చుటకు గాదు. అది పొరబాటు.

ప్ర:—ఏప్రిలు 21 లేదీన 188 వేల బాకిగలదని ఏజెన్సీకాఖివారికి తెలిసినయెడల నీవు జెప్పకథ నమ్మిపెదరుగాదు అందులకుగాను అది పొరబాటునుండివి.

ఉ:—అది పొరబాటు. అందువలననా కెట్టి సహాయమునలేదు. ఆ 9 వేలు మరియొకరికి జమకట్టుటకు బదు లిందు జమకట్టితిని. మరునాడు చెక్కురూపరబాటును జూచి నాకు జెప్పగా లెక్కలో దిద్దితినిగాని బాలన్సుషీటులో సరిజేయుటకు మరిచితిని.

ప్ర:—కనరు 142 వేలుగా నెంచినను, బాకి ఇంకను 36 వేలకుపైన గలదు. ఆవిషయ మధికాయలవృత్తి నాకర్పించియుండవలెను.

ఉ:—బాలన్సుషీటులో 125 వేలు తప్పు అంకెతోనే మొత్తము జేసితిని.

ప్ర:—అవును.

ప్ర:—చెక్కురూపకు తప్పుజమ గాన్పించినపుడు ఆ విషయము నీకు తెలుపునా?

ఉ:—అవును. అప్పుడు నేనున్నయెడలనేనును, లేనప్పుడతడును సరిజేతుము.

ఈ సమయమున కోర్టువారు ఫలాహారములకు లేచిరి.

(నిన్నటి తరువాయి)

సెప్టెంబరు 4 వ లేదీన కోర్టువారు ఫలాహారాంతరము సమావేశమైరి.

చాదరి గారు:—రామచంద్రయ్యగారు! నీజేబునుండి తీయబడిన ఈప్టీటుమెంటునందు క్రిందికోర్టులో నీవు చెప్పినదానియందు అనేకమార్పులు కృత్రిమితిగాదా?

సాక్షి:—అటువంటి దేమియు లేదు.

ప్ర:—నిశ్చయముగా నీవట్లు తలంచెదవా? కందునివిషయముక్రింద నీవు చెప్పిన సమాధానముమీదనే నీవు నిలిచెదవా?

ఉ:—ఎక్కుమార్పులు లేవు.

ప్ర:—నాలుగవ పేజీనుందు “కొన్ని కోజులకు పిదప బాచాయున్నా మురియున్నా మురియొకరున్నా నీనివద్ద నీన్న కలియవలసినదిగా కోరిరి.” అది నిజమేనా?

ఉ:—నిజమే.

ప్ర:—దానిని నీవుక్రిందికోర్టులో చెప్పినావా?

ఉ:—వివరములన్నియు నాకుజ్ఞులైవు.

చాదరిగారు స్టీటుమెంటులో కొన్నిచోట్ల రంగుపెన్సిలు గుర్తులను జ్యూరీవారికి చూపించిరి. అవి పోలీసు ఉద్యోగియగు దేవరాజ అయ్యరుదని అప్రూవరు ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—నీచి సమావేశము విషయమై క్రిందికోర్టులో చెప్పితివా?

ఉ:—ఆవిషయము నేను ప్రశ్నింపబడలేదు.

ప్ర:—5 వ పుటయందు ఇట్లుండెను. దీనికి ముందు మల్లాను మొహిదీను రామచంద్రయ్యతో రు 100 లు లంచము నొసంగునట్లు ఏర్పాటు గావించబడెను. అవి, నీ వ్రాతయేనా?

ఉ:—దేవరాజ అయ్యంగారిది.

ప్ర:—6 వ పేజీయందు పోలీసువారి అక్షరములతో ఒకముఖ్యమైనసవరణఉన్నది. అదిఏమన, నీవుచెప్పిన ప్రకారము 1922 సం॥ జనవరి మొదలు జూనువరకు బాలన్సు షీటులందు తప్పులేమియు లేవు.” నీవుక్రిందికోర్టులో చెప్పి నవదియేదా?

ఉ:—(మెల్లగా) అట్లెనాకు జ్ఞాపకము.

చాదరిగారు:—నేను నీచే సత్యము చెప్పించుటకు సమర్థుడను కాకపోయినను క్లిగినగా చెప్పనట్లు నేర్చెదను. (నవ్వు) సాక్షి కొన్ని ప్రశ్నలకు జవాబు నొసంగుచు 30 వ లేదీ వరకు లోన్సునీ జెన్సీకాఖికు పంపబడిన రిటరనులు రు 1,10,000 లకు మించియున్న వనియు, లోన్సునీ జెన్సీకాఖివారు పై బాలన్సుషీటులు ఒప్పుకొనుటకుతానే సంజాయిషీ ఇయ్యవలెననియు అది సరిజేయుటారకై ప్రత్యేకముగ రు 42,000 లకు వేరొక మొత్తమును చూపితినిని ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—అదియేదా నీవు చేసిన సవరణ?

ఉ:—అది సవరణ గాదు.

ప్ర:—దీనిని చూడుము. ఇది పోలీసువారి వ్రాత పోలీసువారిది కాదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అచ్చట నీవు కొన్ని పెన్సిలుగుర్తు లుంచినావు. అవి నీవు వ్రాసినవేనా?

ఉ:—అవును.

చాదరిగారు చెప్పుచు మేనెల ఆఖరువరకు పెరిగిన మొత్తములకు 42,000 రూపాయలు చేర్చుచేత సంజాయిషీ యివ్వవలసినదిగా అమెంటుమెంటులో గలవనియు అందువలన సంఖ్యలన్నియు మార్పుచేయబడిన వనియు చెప్పెను.

ప్ర:—నీవు దీనిని క్రిందికోర్టులో చెప్పితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—స్టీటుమెంటు 17 వ పుటయందు క్లిష్టఖాతా దారుల తరపున (డబ్బు వారి ఆకాంటునుంచి తీయుటకుగాను) యెద్దయి అప్పుడప్పుడు కొన్ని చెక్కులను తీయవలెను. అని చెప్పినావు. నీ వది ఒప్పుకొనెదవా?

ఉ:—ఒప్పుకొనెదను.

ప్ర:—ఈఏర్పాటు క్రిందికోర్టులో చెప్పితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—11 వ పుటయందు “నాకున్న ముద్దయికిన్ని జరిగిన ఏర్పాటుచేత అతని లాభమునకై యమ్. కె. శ్రీనివాసన్ ఆకాంటుద్వారాముద్దయికి పెచ్చుమొత్తములను పుస్తకము నందు చేర్చకయే ఇవ్వనంగీకరించితిని” ఈవిధముగాచెప్పితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—స్టీటుమెంటులో “రుకుముద్దీనను మురియొకముద్దయికి 1923 సం॥ మేనెల ప్రాంతమునం దిచ్చితిని” అని చెప్పితివి. అది నిజమేనా?

ఉ:—నిజమేననియు దానిని క్రిందికోర్టులో గూడ చెప్పితి ననియు ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—ఇప్పుడు ఇబ్బంది కలుగుటచే దానిని 1922 సం॥ వత్సరముగా మార్చితివా?

ఉ:—ఇబ్బందివలనగాదు. పుస్తకములలోని లెక్కలపరిశీలననుబట్టి.

ప్ర:—క్రిందికోర్టులోచెప్పినను పుస్తకములజ్ఞాపకమున స్టీటుమెంటునందు మార్చితివిగా?

ఉ:—అది చిన్నతప్పు. నిజముగా 1922 సం॥ వత్సరము

ప్ర:—నీచేత రంగుపెన్మలుగురులు పెట్టబడిన ఇవన్నియు పైటుమెంటుగదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అగురులచేత ఈ పైటుమెంటుక్రిందిగోర్లు పైటుపింటుకు భిన్నమని నీవుతలచితివిగదా?

ఉ:—అవును. అదిగోర్లు.

ప్ర:—17 వ పుటయందు “ఇరుపక్షములవారినిఎటులైన సమాధానపరచ ప్రయత్నింపుము” అనియున్నది. అది నీవు వ్రాసినదేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—నీవు స్వయంగా వ్రాసినదా? లేక ఇతరుల ప్రోత్సాహముననా?

ఉ:—స్వయంగానే

ప్ర:—ఎందుచే వ్రాసితివి?

ఉ:—నేజెప్పజాలను.

ప్ర:—నిజముగా ఇది నీవు వ్రాసినదేనా?

ఉ:—అవును. పోలీసువారిది కాదు. తాదరి గారు హాజీ చే “సాధ్యమైనంతవరకు ఇరుపక్షమువారిని సమాధానపరచ ప్రయత్నింపు”మను మాటవేరుకాగితిముపై వ్రాయించెను.

ప్ర:—నీవు వ్రాసినను వ్రాయునను పోలీసువారు నీకా పుట్టించిచ్చిరా? అట్లు వ్రాయుటకు అవసరమేముండెను?

ఉ:—వీని కన్నిటికిని ప్రత్యేకముగా నేనే బాధ్యుడను. ఇందు ఇతరుల సలహా ఏమియులేదు.

ప్ర:—నీ సాక్ష్యముంతయు ఇందున్నది. ముద్దయిలను కుట్రయందు చేర్చుటకే నీ సాక్ష్యముంతయును.

ఉ:—అది నా ఉద్దేశ్యముగాదు.

ప్ర:—అది నీవుద్దేశ్యము కాకపోవచ్చును. వాని ప్రాసిక్యమున యొక్క అభిప్రాయము గావచ్చును.

ఉ:—కాదు.

తిరుపతి సాక్షి తాను వ్రాసినది అంతముఖ్యమైన మాట కాదనియు, తానది స్వయముగానే వ్రాసినదియు తానెల వ్రాసినో తృప్తికరమైన సమాధానవివరాలననియు చెప్పెను.

ప్ర:—81 వ ఆగస్టు 1923 సం॥న నీవు పోలీసువారి చే పట్టుబడకముందు బ్యాంకు ఉద్యోగియైన శివశంకరన్తో మాట్లాడితివా?

ఉ:—నా యింటిలో ఒకానొక దినమున. సాక్షి జవాబు చెప్పదు తాను శివశంకరన్తో అసత్యములు చెప్పలేదనియు ఈసమాచారము జరిగిన వారమురోజులపిదప తానుమాట్లాడినదియు ఈమార్పుల కన్నిటికి తానే బాధ్యుడనియు అది యంతయు నిజమని ఒప్పుకొనెను.

ప్ర:—అహమ్మదుబాషాను బ్యాంకులో 5.12.1922 నరకు అతని డబ్బుమొదలు లేదనియు, 5 వ లేదీనే ఆతనుమొదటిసారి డబ్బుచెల్లించినదియు చెప్పితివి. అట్లులేన బ్యాంకుఅధికారులకు 5 వ లేదీన ఆతని అకౌంటుస్థితి తెలిసియుండునుగదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—సెక్రటరీ 5 వ లేదీన సాంక్షను చేసినది ఇది యేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—పుస్తకముందు చేయబడిన రు 60,000 ల మొత్తము దీనికి సరిపోవలెనుగదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—కనుక 5 వ డిసెంబరువరకు ఈమొత్తమును సామ్యులేదా.

ఉ:—లేదు.

సాక్షి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు అక్టోబరు 25 నల్లిమానేజరు బాచాగు రు 55,000 ల చెక్కు ప్యాసు చేసినదియు డిసెంబరున రు 60,000 చెల్లించబడినపుడు, అంతకు వెనుకటి తక్కుయొక్క స్థితిగతులు పాంతు అధికారులకు తెలియునని చెప్పెను.

పిమ్మట సాక్షి కొన్ని ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు 24 అక్టోబరునందు రు 28,000 లకును, 31 వ అక్టోబరునందు రు 4,000 లకును నవంబరు 1 న రు 25,000 లకున్న ఆదినముననే రు 5000 లకును, నవంబరు 4 వ లేదీన రు 12,000 కున్నది 5 వ లేదీన రు 42,000, 9 వ లేదీన రు 35,000 లకున్నా, 30 వ లేదీన 25,000 లకున్న చెక్కులు ప్యాసుచేయబడినవని చెప్పెను. బిల్ మానేజరుచే అహమ్మదుబాషాకు డిసెంబరు నెలయంతయు చెక్కులు యియ్యబడినవని చెప్పెను. డిసెంబరు 5 వ లేదీన అహమ్మదుబాషా అకౌంటులో (డెబిటుబాలాన్సు) రు 94,518 లు అనియు, దానికి పూర్తి చేయగల మొత్తములేదనికీ చెప్పెను.

ప్ర:—జిల్లా మానేజరు, సెక్రటరీల దస్కతులుండుటచే వారికి తెలిసియేయుండవలెను గదా? అందుకు గ్రాంటుగారు ఆక్షేపణ చెప్పిరి.

పిదప న్యాయమూర్తి అడుగగా సాక్షి చెప్పెను చీఫ్ అకౌంటెంటునకు తెలియదగినవిషయమనెను. సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు డిసెంబరు 5 వ లేదీన డెబిటు బాలన్సు రు. 94,518-12-7 అనియు, తగిన డిపాజిటులేక ఇచ్చిన కారణము తాను రెడ్డును నవరు కానందున తనకు తెలియదనియు, 31 వ డిసెంబరున డెబిటుబాలన్సు రు. 92, 518 అనియు, చెప్పెను.

ప్ర:—రు. 50, 000 లు ఎప్పుడు కాంక్షను చేసినదినికీ తెలియునుగదా?

ఉ:—అవును జనవరి ఆఖరున.

ప్ర:—క్రిందిగోర్లులో నీకుఎప్పుడు కాంక్షనుచేసితివి తెలియదనియు, జనవరినండి రు. 60, 000 పైగా దానిని పూర్తి చేయడబ్బు లేదనియు చెప్పితివిగదా?

ఉ:—నాకు జ్ఞప్తిలేదు.

పిదప సాక్షి 1921 వ సం॥పు రెడ్డునంఖ్య 1922 సం॥ పురెడ్డులోకి తీసుక రాబడినదనియు పాసింగు ఆఫీసరు దానిని సంతకము చేసినదియు చెప్పెను.

1922 జనవరి 2 వ లేదీన సరిగారు 60,000 లు ఉండెననియు అది పాసింగుఆఫీసరు (స్టాంపుకారి) సంతకముండెననియు చెప్పెను.

ప్ర:—రు 98,518-12-8 లు డెబిటు బాలన్సు అయినను ఒవరు డ్రాప్టుమాడక స్టాంపు సంతకము చేసెనా?

ఉ:—పాసింగు ఆఫీసరు వివరములర్పియు చూడడు. రెడ్డు వ్రాయు వానియందె ఎక్కువ బాధ్యత కలదు.

ప్ర:—నీకది ఎవరునేర్పిరి?

ఉ:—నేను అకౌంటు సంతృప్తికరము గా నున్నట్లు నమ్మితిని.

ప్ర:—1921 సం॥చివర హక్కులేని (ఆన్ అఫర్ జెడ్) ఓవర్ డ్రాప్టు రు 32,000 లకు ఉన్నన, పాసింగు ఆఫీసరు చేతను, ఆడిటరు చేతను, ఇతర బ్యాంకు ఉద్యోగులచేతను అది పాసు చేయబడినదని నీవే చెప్పినట్లు జ్ఞాపకముగలదా?

ఉ:—నేను చెప్పనదిగూడ నదీయే.

ప్ర:—కనుక, ఆ అకౌంటునందు రు 98,000 లు పై ముగ్గురు అధికారులచే ప్యాసు చేయబడినదని. నీకు తెలియును గదా?

ఉ:—అవును. వారందరు తృప్తికరముగా నున్నదని ఎంచిరి.

ప్ర:—రామచంద్రయ్యగారు! 2 వ జనవరిన నీవు ఏమి పాపము చేయలేదని చెప్పితివి. 3 వ లేదీన ఏమైన లంచములు తీసితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—3 వ లేదీన ఓవర్ డ్రాప్టు పుస్తకములో చేర్చక నీవు 25,000 లకు చెక్కు ఎందుకు ప్యాసు చేసినావు?

ఉ:—డబ్బు ఆ రోజులోపలనే వచ్చునని ఎంచి అట్లు చేసితివి.

ఉ:—ఎట్లు ఊహించితివి?

ఉ:—జిల్లా మానేజరు సంతక మందు గలదు. అట్లు సంతకమున్న డబ్బు ఆ దినములో వచ్చునని రెడ్డును వ్రాయు వానికి గుర్తు. అందుచే ప్యాసుచేసితిని.

ప్ర:—అందేమియు అసత్యము లేదుగదా?

ఉ:—లేదు.

సాక్షి చెప్పెను తాను జిల్లా మానేజరు సంతకము జేసిన చెక్కులను పాసు జేయుచుండుననియు, ఓవర్ డ్రాప్టు పుస్తకము వ్రాయుటలో ఏమి వ్రాత నిష్కర్మములు లేవనియు, బ్యాంకునందు జరుగు పద్ధతి ననుసరించి వ్రాయుచుండుననియు, తనకు తెలిసినంతవరకు ఏపాసింగు ఉద్యోగియు తానుచెక్కు ప్యాసుచేసిన ఒప్పుకొను చుండుననియు అంగీకరించెను. అంతటితో ఈదినమునకు కోర్టుముగిసెను.

సిక్రడ్రాబారు, సెప్టెంబరు 4:—రాష్ట్రచేరావపడుట చే అగష్టు 31 తారీఖున చనిపోయిన మాలవి. నాంటుల్లాఖాను గారి మరణవివరములు డాక్టరు సదక్ మయాన్ గారుబుల్డేన్ పత్రిక క్షేటులేనివిచ్చిరి. ఖానుగారు చంపబడుటకు కారణము వారు అహమది అగుట ఆఫ్సు గోరతనమువారి ఆజ్ఞ మీద ఆయనను ఒక నెలక్రిందట నుండి ఖైదులోనుంచిరి. ఇందుకు పూర్వముఇద్దరు ప్రసిద్ధ అహమదీన్ పురుషులు ఆమెకు ఆజ్ఞద్వారా పింఖానుగారి యొక్కయు ఆమెకుపాచీబుల్లాగారి యొక్కయు కోపాలనలమునకుగర్హియై వారిజ్జాప్రకారము చంపబడిరి.

(ఆ. ప్రె.)

హైందవ శాసనసభ

స్వతంత్రపక్ష మేర్పడెను

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 4:—హైందవ శాసనసభలో స్వతంత్రసభ్యులు కొద్దిరోజులనుండి తాముక ప్రత్యేక పక్షముగా నేర్పడుటకు ఆలోచనలు సలుపుచుండిరి. “స్వతంత్రపక్షము” అనుపేరున నేడు సాయంకాలము తమపక్షము నేర్పడుచుకొనిరి. కార్యనిర్వాహకులు ఎన్నుకొనబడిరి. జిన్నాగారు యీపక్షమునకు ఆధ్యక్షులుగానుండురు. ఎం. రామచంద్రరావుగారు ఉపాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. పక్షము స్థాపించబడుటకే 28 గురు సభ్యులు గలరు. సిమ్లాకు యింకను చేరని సభ్యులను గూడ నందు చేర్చుకొనగలమను నాకే వారికి గలదు. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 5:—హైందవశాసనసభలో ఏపక్షమునకు చెందకుండయుండిన సభ్యులు ఇప్పుడు స్వతంత్రపక్షమును స్థాపించుకొనిరి. ఈపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షముతో జాతీయవిధ్యానానుసారముగా వికాసతత్వముతోనుండవలసిది. అగ్గతక్ష ఉపాధ్యక్షులకు తోడుయూదిగువవారు కార్యనిర్వాహకులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

కార్యదర్శి:— వి. రాజుగారు కోశాధిపుడు. సగ్ పురుషోత్తముదాసు తామూగుదాసు (భీష్మవిప్లు) ప్రధాననాయకులు:— ని యో గీ గారు, బి. దాసు గారు, టి. రంగాచారిగారు, పండితమాలవ్యాగారు, హర్షంధరి విష్ణుదాసుగారు, ఘనశీఘ్ర ఆలీఖానుగారు, సర్దారు గులాబుసింగుగారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు. బి. సి. పాలుగారితో సహా 28 గురు సభ్యులుగలరు. భారతదేశమునకు సంపూర్ణ అధినితేత బాధ్యతాయంతపరిపాలన సత్వరముగ చేపూర్చుటయే యీపక్షమువారి యుద్దేశము. అవసరమగునపుడు పార్లమెంటుప్రతిష్టంభనగూడ వీరికార్యక్రమమునందు గలదు. (ఆ. ప్రె.)

నీటి కలపు

సికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 5:—రేమారులో నీటియిబ్బందినిగూరించి ప్రయంపపడిన వందతిప్రకారము వెంటనే నీటియిబ్బందిని నివారణచేయుకొరకు కొన్ని అవసరమైన యేర్పాటులను చేయవలసినదని కోరెను అచ్చటిప్రజలు వైఖానుగారి కొక పిటిషనును పంపుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

లారంసు వెట్టుయార్కు చంపబడుట

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 4:—రెస్టింకెంటు యల్. ఎ. లారెంసు వెట్టుయార్కుగారు పారింట్లో చంపబడిరి. వీరు రాజయ సహాయ ఏజెంటుగా నున్నారు. ఆయన ఆస్తియు తుపాకులును దోచుకొనిపోయిరి. ఆరబ్బులలో స్వధందులుగా తిరుగు సిపాయిలు యీ పని చేసియుండె వలయునని తోచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రాష్ట్రీయ పార్టీకు స్వేచ్ఛకుల సభ

మధుర, సెప్టెంబరు 5:—రేపు జుగభోవు రాష్ట్రీయ కానిటరీయ స్వేచ్ఛకుల సభకు అధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిన డాక్టరు తిరుమలయ్యగారు నిన్న నిక్కడకు విచ్చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

అస్సాము కూలీలదుస్థితి

డిబ్రుగార్, సెప్టెంబరు 4:—తమ్ముచెన్న పట్టణము పంజాబీయవలసినదని కోరుచు 700 నుండి కూలీలందఱు యీమధ్య గొర్లిరి. రోజుయంతయువారు తమ్ముపూసము తీసికొను గొర్లు మెంటువారు గొర్లువచ్చునై మనరాసు తమ్ము నుండియవలసినదియు గోరుచున్నారు. మజిలీదారుగారు రు 200ల మజూరులను విచారణచేయుచున్నారు. మునూరు 250నుండి తీసికొనక గోయిరి.

సి బ్రు గారు లో కూడ కూలీలు యిమ్మెరుషమితములేకుండా ఉన్నారు. 400 మంది మజూరులు కి-ర్ నజోర్ హాట్ నువచ్చి యింటికీ తమ్ముపంస మనికోరుచున్నారు.

బ్రహ్మశ్రీ ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారి

మృతిపూర్తి యుత్సవము

30.8.1924 లేదీన విజయనగరములో మహాబ్రహ్మశ్రీ ఆదిభట్ల నారాయణదాసుగారికి అతివైభవముతో మృతిపూర్తి జరుపబడినది. దాసుగారు దేశదేశములేక తమగాన, అధినాయ, నిద్యవైపుణ్యములతో స్వకవిత్వముతో రచయించుపడిన హరికథ లనేకములు జరిపి గౌరవపదవినిండి ఆచార్యులుగానుమూలముగా సన్మానింపబడినవారు నిర్వివాదాంశము. ఇదిగతు నివర్తనములు వారిగౌరవసంతకములు. (వైదిక, గండపెండెము, కంకణములు మున్నగునవి యనేకము లున్నవి)

(బావిలేఖరి)

ఆంధ్రపత్రిక

1924.వ సం॥రం సెప్టెంబరు నెల 5-వ తేది

శుక్ర వారము

కార్పొరేషను ఎన్నికలు

కేరళానము మరల నైదు వార్డులకు ఎన్నికలు జరుగును. కాంగ్రెసుపక్షపు ఆధిపత్య లీనిక కలలో పోటీకయ్యచున్నారు. 1 వ వార్డునకు వావిళ్ల కేంకశేషరెడ్డి శాస్త్రిగారును, 12 వ వార్డునకు గోను గుంట్ల వేంకటసుబ్రహ్మణ్య శ్రేష్ఠిగారును, 16 వ వార్డుకు పి. భక్తవత్సలనాయుడుగారును, 18 వ వార్డుకు డాక్టరు రామకామతుగారును, 23 వ వార్డుకు మినాక్షీసుందరం పిళ్లగారును, కాంగ్రెసు ఆధిపత్యముగ నీయకులయిరి. వెనుకటి మారు, కాంగ్రెసు ఆధిపత్యము గలుపొందుటయే గాక, చిర కాలమునుండియు స్థావర మేర్పరుచుకొనిన సభ్యుల నోడింపగలిగిరి. కాంగ్రెసుసభకు గల యెటువంటిది ప్రబలనిదర్శనము. ఈమారుగూడ సట్టి విజయము చెక్కుదనని నమ్మెదము. ఓటరులు తమ ధర్మమును నిర్వహించగోరెదము. మోమోటములను కట్టిపెట్టి, పౌరసేవకయిట కద్యుక్తులగువా రెవ్వరో బాగుగ పరిశీలించి తమ సమ్మతుల నెసగవలయును. కొంత కాలమునుండియు, కేవల వర్ణసభ్యతయే ప్రధానా స్థితిగా భావించబడెను. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర కితులు, స్థానిక, రాష్ట్రీయవ్యవహారముల కాధార మయ్యెను. ప్రజాహితీవిలేమున, ద్వేషభావము ప్రజ్వలించి మయ్యెను. అట్టిదుస్థితి ఎంతవరలో నంత రించిన సంతోషముగ నుండును. సదనద్వైపాణమున కెక్కుడు వీలగును.

ఆగస్టునెలలో జరిగిన ఎన్నికలలో, వర్ణ ద్వేషము నకు చోటు లేకపోయెను. హిందువులు, మహమ్మదీయుని క్రైస్తవుని ఎన్నుకొనుటబట్టి, ప్రజలలో నై కనుత్వ మెరిగిపోయెను. గ్రహించవచ్చును నర్ణ ద్వేషముకృత్రిమమనియు, దానిని బ్రజ్వలించజేసి దేశమును కలవరపెట్టుట అనర్థదాయకమనియు, ప్రజలను గ్రహించుచున్నారు. జాతిమతముల తోడనిలేక, స్థానికాధిపత్యము స్వరాజ్యసిద్ధికిని ఎవ్వరు యోగింపబడరో, వారి నే ఎన్నుకొనుట శ్రేయస్కర మని మేరగ జెప్పనక్కరలేదు. దేశభక్తియెదుట, ఇతరభేదములు ముందుకు రాజాలవు. కాంగ్రెసు మున్సిపలయెట్లు చిద్రముల నిదవరకు పేర్కొని యుంటిమి. కద్దరుధారణముఖ్యము. ప్రభుత్వద్వో గుల గెలవనక్కరములందు వీరు పాల్గొనరు. చెజి క్కిన యెవకాశములనున్నటినిగై కొని, కార్పొరేష నుద్వారా కాంగ్రెసు నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు వీరు పూనుకొనవలయును. కార్పొరేషను పాటిశాలలలో జాతీయవిద్యను పొగించుటకును రాట ములను ప్రవేశపెట్టుటకును ప్రయత్నింపవలయును. త్రాగుడు దుర్భాగమును రూపుమాపుటకు తోడ్పడవలయును. కార్పొరేషనులో కద్దరునే వాడు నటుల జూడవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించు సుద్దేశ్యము లేనియెడల, కార్పొరేషనులో

ప్రవేశించుటవలన ని సు మం త యు ప్రయోజన ముండదు. ప్రస్తుతస్థితిలో స్థానిక స్వపరిపాలనము సభి వృద్ధి జేయుటకు గలయవకాశము లత్యల్పము. చెన్న రాజధానియందు, స్థానిక స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్య మున కెటుల భంగపాటు గలుగుచున్నదో చెప్ప నవసరము లేదు. ఐనను అసహాయకార్యక్రమము నందు స్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములను బహిష్కరింపవలసిన యవసరము లేకుండుటచేతను, గాంధీ మహాత్ముడిందు కంగీకారముసూపియిండుటచేతను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు పౌరసేవకై కృషి సలిపి, నిర్మాణకార్యక్రమనిర్వహణమునకు శక్తివంచనలేక తోడ్పడుట సమంజసము. కాంగ్రెసు ఆధిపత్యము, ఎన్నికలలో గలిగెడి విజయముతో సంతృప్తిపడెదక, తమవాగ్దానములను చెల్లించుటకు తప్పక పాటుబడ వలయును. లేనియెడల జప్తిను పక్షమువారికి గలిగిన యవస్థయే వీరికిని దావించును. చెన్నపురి నెమ్మదిగ మేల్కొనుచున్నది. సాంఘికవిద్యేషమునుండి వెలువడుచున్నది. దేశభక్తి నాదరించుటవలన, చెన్నపురి ఇతరనగరరాజములతో తలదూగు ననుటకు సందియము లేదు. నగరకారవమును నిలుప వలయుననిన, పౌరులు స్వాతంత్ర్యపక్షము సభిమానింపకలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఒకకట్టుబడికింద నిలిచియుండి, వ్యక్తిగతాభిప్రాయములను ముందు కుదీసికొని రాక, ఏకాశయబద్ధులై పాటుపడునెడల, విజయముద్రువము. “సంఘే క్తిః కలాయుగే” అను రీతిని, ఐకమత్యమువలననే ఎంతటి ఘనకార్యముల నయినను సాధింపవీలగును.

కంజీరా వాద్యము

కంజీరావాద్యమును గురించి జరిగిన వాద ప్రతివాదములకు పిమ్మట, నావిషయమై వ్రాయుటకు కల మాడకున్నది. ఏలనన, విషయము దూరమై, వ్యక్తుల పరస్పరవిమర్శనములు బలమగునపుడు, ఎట్టియభిప్రాయమును దెలిపినను, అపారమున కెడము గలుగవచ్చును. అందుచే, ప్రత్యేక వ్యక్తుల నుద్దేశించి గాక, కేవల వాద్యవిషయమును మాత్రమే వ్రాయనెంచితిమని పాఠకులు గ్రహించెదరుగాక! చెన్నపురిలో సుప్రసిద్ధనిపుణుల కంజీరీ, ఘట, మోర్సింగు, కొనగోలు, మున్నగు యనుకరణములను తరుచుగ వినుట తలపించుటచే, ఇందువిషయమై యభిప్రాయ మొసగ సాహసించితిమి. చెన్నపురి నంగీతపు కచ్చేరీలలో ప్రేక్షకుల నాకర్షించుటకు, వాద్యవిశేషములను వెక్కిరింపి ఒక్కసభలోనే జేర్చుట యాచారమగుచున్నది. వీని నన్నిటిని విని యానందించుటకు ప్రజలకు కుతూహలము గలిగినను, ప్రధానముగా గాత్రజ్ఞుని పాటను వినుటకు గల అవకాశము మిగుల సంకుచిత మగుచున్నది. కొంతకాలము ఫిడేలుతోను, మరికొంతకాలము మృదంగముతోను, సరి పోవుటయగాక, మిగిలిన వాద్యములతో నింకను కొంతకాలము గడపిపోవుచున్నది. వీరిలో నొకరితో నొకరు పోటీపడివాయింపుచున్నారు. సంగీతవిమర్శక శ్రేష్ఠులగు సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు మున్నగు వారు, అనుకరణములు కేవల మనుకరణములుగ నుండవలయునేగాని, ప్రాధాన్యమువహించిగాత్రమా

ధుర్యమును మింగివేయ గూడదని యభిప్రాయపడుచున్నారు. అందుచే గాత్రము, ఫిడేలు, మృదంగము, తంబూరాశుతిగలసిన, నాదపోషణ కనుకూలముగ నుండుననిభావించుచున్నారు. హిందూస్థానీగాయకుల కచేరీలులనే జరుగుచున్నవి. గాత్రమున కధిక ప్రాధాన్య మొసగుచున్నది. మిగిలినవాద్యములు కేవల ప్రక్కవాద్యములుగను, ననుకరణములుగను నుపయోగపడుచున్నవి. వీనికి ప్రత్యేకముగ నెడ మొసగకున్నారు. శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రభుత్వల యుద్దేశ్యములు ప్రస్తుతపు వైఖరికి ప్రతికూలముగ నున్నను, ఆలోచనను మాత్రముపురికొల్పుచున్నది. ఆదర్శమునటించిన, కంజీరావాద్యమును త్యేక రింప వీలులేదు. వెనుక మహాముండిపిళ్లగారును, నేను దక్షిణామూర్తిపిళ్లగారును, కంజీరావాద్యము నందద్భుతప్రజ్ఞను జూపగలిగిరి. దక్షిణామూర్తిగారొక్కొక్కమారు మృదంగమును మరిపించి, సభ్యుల నిశ్చేష్టుల గావించుచున్నారు. దానిపై ననే కుడిఎడమవాద్యములను పలికింప గలుగుచున్నారు. ఇటులనే సుందరయ్యరుగారు ఘటముపై అసాధ్య మనితోచుపలుకుల బలికించుచున్నారు. వీరి ప్రజ్ఞల గాంచి ప్రేక్షకు లబ్బర మొందుచున్నారు. అయినను, ఈరెండువాద్యములును మృదంగమునకు సరి రావని ఎంచకతప్పదు. మృదంగమును శ్రుతి కను గుణ్యముగ హెచ్చించుటకును తగ్గించుటకును వీలగుటచే, గాత్రము, ఫిడేలు, మృదంగములు ఒక్కశ్రుతిలో లీనమై మహానందమును గలిగించును. కంజీరీగాని, ఘటముగాని ఒక్కధ్వనితో మాత్రమే మ్రోగును. శ్రుతి కనుగుణ్యముగ వీనినిమార్పుటకు వీలుండదు. కుడి ఎడమ కుంజెడిభేదము మృదంగము నందు వలె, వీనిపై స్పష్టముగ జూపుటకు వీలులేదు. మృదంగము నందు కుడి వైపున జూప వీలగు నాద భేదమును మరియొకవాద్యముపై జూపుటకు సాధ్యపడదు. ఫిజక్కుశాస్త్రము నందు అసమానపాండిత్యము గడించి, ఖండాంతరములందుగూడ ప్రసిద్ధి పడసిన ప్రొఫెసరు సి. వి. రామసుగారు, ప్రపంచవాద్యములలో కెల్ల మృదంగమే సంపూర్ణ వాద్యమని, నాదసిద్ధాంతము ననుసరించి రుజువుచేసి యుండెను. ఇప్పుడు విచారింపదగినవిషయ మొక్కటియే గలదు. మృదంగ స్థానమును కంజీరీ యాక్రమింపగలదా? ఆదర్శ మెట్లు లుండవలయును? ఈవిషయమును నిష్పాక్షికముగ చర్చింపవచ్చును. ఆంధ్రసంగీత పరిషత్సమావేశమును కూర్చి, అందులో నిలర ప్రాంతములనుండి గూడ కళాకౌవీదులను రావించి విషయమును సాకల్యముగ విచారింపవచ్చును. కంజీరావాద్య మిదివరకేవ్వాప్తి పహించినది. దానిని నిరసింప నవసరములేదు. దేశములో స్థావర మేర్పరుచుకొనిన వాద్యములను బహిష్కరించిన మాత్రాన, అవి దొలగిపోవు. వానిపై మక్కువ మరింతగ నేర్పడును. వీని కెట్టిస్థానము నెసగవలయును, ఆదర్శమునకు భంగము గలుగకుండ వీని నుపయోగించుటెట్లులనియే, ప్రాజ్ఞులు పరిశీలింపవలసి యున్నారు.

మరియొక పత్రికను నిష్కేధించుట
నైజాము ప్రభుత్వమువారు వార్తాపత్రికలపై పెడలుచున్నదాడి జూచిన ఆశ్చర్యము కలుగుచు

పోటీలతో నున్న మదరాసు కార్మి రేషను
లు రేపు జరుగును. పరశువాకం కాంగ్రెసు
పోటీలేదు. చింతాద్రిపట్నం పి. పి.
నందరము పిళ్ల గారు పెద్దనాయకం పట్
వెంకటసుబ్రహ్మణ్య శేషిగారు రాయపుం

మునకు వి. వెంకటేశ్వరశాస్త్రిగారు, పెరంబూరు నకు పి. భక్తవల్సలనాయుడుగారు అభ్యర్థులుగా నిలిచియున్నారు. ఈ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్ల నీయవలసినదని ఆయా స్థలములందలి వోట్లను నేను కోరుచున్నాను. మనము మనదుర్బలత్వమును పోగొట్టుకొనవలయును. కలత కలిగించి విషయముల నడచివేసి దేశభక్తి తేజస్సులు ప్రసరింపవలెను. మనము స్వేచ్ఛగా, స్వరాజ్యమునకు, ప్రజాప్రభుత్వమునకు సత్సంస్కరణమునకు తేమమునకు వోట్లనీయవలయును. కాంగ్రెసు సభ్యులు నగరస్థానికసంఘమునందు క్రొత్తపద్ధతులు నూతనోత్సాహము జూపవలసివచ్చుచున్నారని. జాతీయోద్యమము దేశమందేవని చేయునో కాంగ్రెసు వారాని నగరములందు గూడ చేయవలెనున్నారని. కార్పొరేషనుకు తరఖాటులు, దీర్ఘదృష్టి, జాతీయభావములు అవసరమై యున్నవి. వ్యక్తుల ప్రయత్నములకు వ్యక్తులసౌకర్యములకు వ్యతిరేకముగ సర్వజనసౌకర్యములకు మేము పాటుపడుచున్నాము. ప్రజాసామ్యవాదమును బలపరచుచు ఉన్న తాళయముల నధిష్టించిన కాంగ్రెసుయొక్క శిక్షోదక్షత, జాతీయతాపూర్ణత కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు చూపి కాంగ్రెసుప్రతినిధులుగా నెంచబడుచున్నారని.

కార్పొరేషనులందు కాంగ్రెసువారు చేయు కార్యక్రమము ప్రతికలందు వోట్లకు తెలుపబడియే యున్నది. అందులకు విరుద్ధముగ కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు నడవరు. దాని ననుసరింతురు. నిరంకుశప్రాబల్యరక్షణములనుండి యుద్ధించి అహింస, నిర్భీతి, మతకులభేదములనన్ని వికమత్వము, సహిష్ణుత, స్వరాజ్యజీవితసందేశము, వోట్లకులందరికిని తెలిపియేయున్నాము. మొదలుపెట్టిన పని గెలుపు పొందువరకును సాగించి, కలకత్తా, బొంబాయి, అలహాబాదు, అహమదాబాదులవలె కార్పొరేషనును నశిపరచుకొనుటకు వోట్ల సాయము చేయవలసినదని నేను కోరుచున్నాను. 16 ఆగస్టు తేదీని ఎన్నికలందు తమసోదరులు చూసినయోధాదార్యమును, సాహసమును, పై భాగములందలి వోట్లందరును చూపుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభ

ఇల్లాం కాంగ్రెసు మహాసభకు

గాంధీమహాత్ముని అధ్యక్షునిగ సంగీకరించుట రాబోవు అఖిలభారత మహాజనసభకు, మహాత్మా గాంధీగారి అధ్యక్షపదవి నలంకరింపవలె నని ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘ కార్యనిర్వాహక సభ్యులందఱును కోరుచు మాకు నుత్తరముల నంపిరి. మహాత్ములవారు నిరాకరించునెడల, శ్రీమతి సరోజినీదేవిగా రధ్యక్షురాలుగా నుండుటకు సూచించిరి. ఈవిషయము, తెల్లము, ఆహ్వానసంఘమువారికి క్రిందటివేల 25 వ తేదీనీ, తంతిమూలముగా తెలియబడిచితిమి.

అయ్యదివర కాశ్వేతరావు, సంయుక్త కార్యదర్శి

విదేశవార్తలు

నష్టపరిహారములు

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—యన్ టెడ్ ట్రేడు కోశాగారమునకు పూర్వము సహాయమంత్రిగ నున్న నేమారు పార్లమెంట్ గిల్బర్ట్ గారు నష్టపరిహారములకు ఏజంటు జనరలుగ నుండుట కంగీకరించెను. ప్యాంక్సులో సెప్టెంబరు మధ్యకాలములో ప్రవేశించును.

ఆక్రమణ ప్రదేశము

10 తేదీ అర్ధరాత్రి నుండి బండ్లు, రహదారి చీట్లు లేకుండపోవుటకు ప్రజలకు అధికార మియ్యబడును. ఆక్రమణ అనాక్రమణ ప్రదేశములనుండి వచ్చు సరకులమీదగూడ పన్నులు తొలగింపబడుటకు డిగ్రీలు నేనాని ఉత్తరువు జేయునట.

రూరులో ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యము

లండన్, సెప్టెంబరు 1:—రూరులో జర్మనులకు ఆర్థికాధి రమును మరల ఇచ్చుటకు క్రమాంతరువులుగ ఏర్పాటు జేసిరి. పరిహారసంఘమువారు జర్మనులు దాన్ కాపనములను నేటి నుండి అవలు జరుపుటకు నమోదుజేయుటచే నేటినుండి ఏర్పాటు జేసెదరు.

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెసు సభలో అమెరికను, కనేడియను, రష్యన్ సోదర ప్రతినిధులను ప్రవేశపెట్టినపుడు కలకల మువయించెను. రష్యన్ ప్రతినిధులు ఉపన్యాసజేడకర్గ రకు వచ్చినపుడు ఇతర ప్రతినిధులు లేచి వారిని సత్కరించిరి. ట్రేడ్ యూనియనులు అంతర్జాతీయసా ఘములగు నుండవలెనని బనరలుప్ప సెన్ కమిటీవారితీర్మానము సభవారు నిరాకరించిరి. జనరలు కాన్సిలువారిదినరే అంతర్జాతీయసభకు రష్యన్ ట్రేడ్ యూనియను ప్రతినిధులను ఆహ్వానింపవలెనని ఆల్బర్టుడెంట్ నిశ్చయించుటచే ఈ తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

కార్మికుల ఉత్తరువు

భూములు, గనులు, ఇనపదార్థముల ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనజేసికొనవలెనను సంగతిని, వారమునకు 44 గంటలపనే యుండవలెననియు, కనీసపుజేతనముల నుంచవలెననియు, పని లేనివారికి తగినయూపాధిని కలగజేయవలెననియు తగిన గృహ పసతి, విద్యాసౌకర్యములను 60 ఏట అందరికిని ఫీంచనుల నీయవలెననియు కార్మికులు జేసినసూచనలను ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారు అంగీకరించిరి.

జాతీయమితసభ (అసంబ్లి) ఇటలీ

రోమువార్తాపత్రికవై ఖిరి మారుట

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—రాత్రి 11/30. నిరుడు ఇటలీ తక్షణము జాతీయమితమండి తొలగవలెనని రోము వార్తాపత్రికలు హెచ్చరించుచుండెను. ఈసంవత్సరము ఆఫ్రికా జాతీయమిత సభవారు జేయు ప్రతికార్యమును ఇటలీ ఆమోదింపవలెననియు తప్పదనియు వాకొనుచున్నది.

ముస్సోలినీ జంపవోవుట

ముస్సోలినీగారు తప్పించుకొనుట

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—రాత్రి 11/35 ఆగస్టు 31 తేదీని రోమునగిరి గి వచ్చుచుండ ముస్సోలినీ గారిని జంపుటకు ఎవరో ప్రయత్నించిరి. సంగతులు నిజమని ఇంకను తెలియలేదు. కాని ముస్సోలీగారు పోవుటాటాగుబండిని రెండుప్రక్కలనుండి ఎవరో కొనిరని యు కిటికీలు ముక్కులై నవనియు కాని ఆదృష్టవశమున అదే కాస్తరు బండిలో బికినిమనుము ముందుగోవుటచే ఈ గండ్లముకి పిన్ననియుఇందులో వెనుకస్థానములందెవ్వరను లేరనియు తెలియచున్నది.

వైస్రములను తగ్గించుట

ఫ్రెంచివారి యభయము

జనీవా, సెప్టెంబరు 8:—లండనులో ప్రారంభించిన మంచిపనిసాగుటకు త్రికరణకుదిగ తోడ్పడవనని హెరియటు గారు తెలియజేసిరికాని ఏప్రకారము చేసెదనో తెలియజేయలేదు.

వైస్రములను తగ్గించుట

నుగూర్చి ఏర్పాటుజేయుటకు మధ్యవర్తుల నేర్పాటు జేయవలెననియు ఈసభ స్పెల్సు ఏర్పాటుజేయవలెనో, ఆగూప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుజేయవలెననియు వైస్రములను తగ్గించు సభలో అమెరికనులు తప్పక పాల్గొనెదరని నమ్ముచున్నాడననియు ఈసభ ప్రాయశః జనీవాలో జరుగవచ్చుననియు ఈలోపుగ వైస్రములను తగ్గించుటకు అమెరికనులుసూచించినవిధానమునుజాతీయమితసంఘమువారు పరీక్షింపవలెననియు మన్మోనాల్లుగారు నుడివిరి.

బెంగాలీ మంత్రుల జీతములను

నిరాకరించుట

ను గూర్చి వార్తాపత్రికలు జేయు వ్యాఖ్యలను సూచించుచు డెయిలీ హెరాల్డుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

కామన్సుసభవారు రాజకు సభ్యులనునిరాకరించు పద్ధతులనలంబించి రాచకీయస్వాతంత్ర్యమును గడించి రను సంగతిని మరచి మంత్రులజీతములను నిరాకరించవలెనని చాలమంది బెంగాలుసభలో సలహా నిచ్చుచున్నారు. శాసనసభ సెల్లి జేసి మంత్రులజేతను సనినంతను గవర్నరే స్వీకరించినందులకు కొనియాడుచున్నది. తన యధికారు లేవిజేయుచున్నదానిని లిట్టును ప్రభువు జేయువాడని తెలిసియు ఆశకు మంత్రుల భర్త్యములను నిర్వహించు చున్నందులకు కొనియాడుచున్నారు. బ్రిటను భారతదేశములో జనసామాన్యమునకు చేయవలసిన ఉపచారమును గూర్చి మట్లాడెదరు. బ్రిటిషు పాలనమువలన అజ్ఞానులగు ఈజనసామాన్యమునకు శాంతి న్యాయము ఏర్పడినది. తేమమును సంపాదించెను. కాని చాలమంది భారతీయులు ఇంకను దార్శిద్యముచేతను బాధపడుచున్నారు.

సామ్రాజ్యవాదులవార్తాప్రచారము

అన్వేషియాపార్లమెంటులో నాయువార్తా ప్రచారక చట్టము మూడవపారి ఆమోదింపబడెను.

జారియూప్రతికూలబోల్షివికులు

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—జార్జియాలో బోల్షివికులపై తిరుగుబాటుజేయుచున్నారని సకష్టరవిరుద్ధముగ నందుతులు లండనుజేరుచున్నవి. రక్తపాతముగ పోరి జార్జియాను సగము నిష్టవకారులు లోబరచుకొనిరని తెలియచున్నది.

కాని యిలాతిగుబాటును రహస్యపు వెన్సివికసంఘము నేర్పాటుజేసినదియు కాని అది అణగద్రొక్కబడె ననియు నాయకులు అరెస్టుజేయబడిరనియు సక్రమపరిశీతల నేర్పాటు జేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తగినసర్వను దీసికొనిరనియు మాస్కోవిలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

మరాఠోలో స్పెయినుపోరాటము

విస్తరించుచుండుట

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—ఉదయం 12/30 స్పెయిను మరాఠోయధము చిలికిచిలికి గాకనాయకులనున్నది. పెద్దయు ధిముగ ఏర్పడనున్నదని తేలియుచున్నది.

స్పెయినుమరాఠోలోనుండి తిరిగిపోయిన చాలచిక్కులుండయించుననుచున్నారు. మరాఠోను మరల విభజించిన గ్రేటు బ్రిటను యన్ టెడ్ ట్రేడువారలకు ఆర్థిక న్యాయశాఖవిషయములందు నష్టమువచ్చుచున్నారని ప్రస్తుతమందున్న పెద్ద ప్రదేశమును నిలబెట్టుకొనుటకు గొప్పప్రయత్నములను జేయుటకు స్పెయినుకీష్టుములేదున్నది. ఇది నిరుడుతంత్రీనుబడింబడికను జేసికొన్నప్పటినుండి ఎత్తుపై నది. దానివలన స్పెయినుమాక్కుతంత్రులలో ప్రాంగుకు లోనైనది.

ఈజిప్టు-సూనూ

జగులులుగారు తిరిగివచ్చి

ప్రతికూల బ్రటిషుభావము

లండన్, సెప్టెంబరు 4:—ఉదయం 12/30 సాగ్యమైనంత త్వరలో జగులులు సూనూ గారు ప్రాంతమునుండి తిరిగి వచ్చెదరని తెలియుట జూడరాంకే మద్దా నాల్లా గారిచే రాయబారములను జరుపుట కిష్టములేదను సంగతి భాయమగుచున్నది. ఈజిప్టు ప్రతికూల బ్రటిషు భావమును వారు రాయబారములను జరుపుటకు ఈజిప్టు ప్రభుత్వమును ఆహ్వానించగ నూదాన అధికారులు అనమూలముగ వ్యవహరించి పూర్వమున్న పరిస్థితిని తిరుగబాటుకు పూర్వమున్న పరిస్థితిని తిరుగమారుజేసి పాడుజేసిరిని ఈజిప్టు ప్రభుత్వప్రతికూల యొకటి వాకొనుచున్నది. పరిష్కారము కుదరకపోవుట ఈజిప్టు ప్రజలను నిరుత్సాహముగ జేయుచుగాని వారు చలించక ఆందోళనను సాగించవలె ననుచున్నది. తటస్థముగ నున్న ప్రతికూలగూడ ఇంతవరకు జరగనదానికి బ్రటిషువారిని దూరుచున్నది.

స్పెయిను మరాకోను ఖాళీజేయుట

మాడ్రిడ్, సెప్టెంబరు 4:—అధికారులచేతులను స్పెయిను మరాకోను ఖాళీజేసెద రనుసంగతిని తెలియజేయలేదు. మీరు మిక్కిలి మరింత పెద్ద యుద్ధమును జేసెదమని స్పెయిను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. స్పెయిను శత్రుత్వదళకారి యగు గ్రండుసేనాని మరల రప్పించెదరు.

మగ్నానాలుగారు

జనివాచేరి. స్వేమను ప్రజలు గుంపులుగూడి సత్కరించిరి.

ఆఫ్ఘేలియా ఎన్నికలవట్టి

మెల్బోరన్, సెప్టెంబరు 3:—కామెన్స్ లు ఎన్నికలవట్టిలో మిత్తలులోను జేర్చుటకు జిల్లాకోర్టువారు రంగీకరించిరి. హైకోర్టుకు అప్పీలుచేసెద రనుకొనుచున్నారు.

పుదుక్కోట రాజగారిసోదరుడు దొరయిగారు చనిపోవుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 5:—పుదుక్కోట రాజ సోదరుడు దొరయిగారు నిన్నటిదినము ఆకస్మికముగ చనిపోయిరి. బ్రెటనుకు లక్షమనుండి శనివారము వచ్చిరట. ఇండియాకు పోవుటకు పూర్వముకొన్ని నాళ్లు సముద్రతీరమున కాలముగడుపుటకు జేరినారు. స్త్రీమరుటికటకుడ తీసికొనబడెను. వచ్చే శనివారము ప్రయాణము నిశ్చయము జేసిరి. పండ్లు పాడై చీము కారుమందులచే, ఆరోగ్యము మొత్తముమీద పాడైనది. తక్షణము 7 వండ్లను తీసివేయుచుటకు నిశ్చయించుకొనెను. ఇండియాకు వచ్చెవరకు ఆగవలసలేదు. చేయవలసిన కట్టుదిట్టము లన్నియు జేయబడెను. పండ్లను తీసివేసిరి. తరువాత నెమ్మదిగనే యుండెను. కాని పొద్దయము పారాత్తుగ ఆగిపోయెను. ఏమందిచ్చినను లాభము లేకపోయెను.

చీనాకలహము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 5:—చీనా ప్రభుత్వమువారు ఇద్దరు సేనానులను మధ్యవర్తిత్వమును జరిపించుచున్నా గని లండను లో చీనా అధికారులు తలుపులువూర్చు. పోరాటము తీవ్రముగ పరిణమించెదనుచున్నారట. నిన్న ప్రారంభమైన పోరాటము నేడు సాగుచున్నదని తెలియుచున్నది. మృంగుపాకు 12 మైళ్లలోపుగ జరుగుచున్నదట. ఇద్దరు మింగుపోలొనన్న చిలీ సాకాదళమును ముట్టడించెదరను తలంపుతో పెద్ద ఫిరంగులు పూసగుకొబలో జేర్చబడినవి. ఊసంగుకావల చాలదేశపు యుద్ధనాకలు నిలిచియున్నవి.

లికమిషను రిపోర్టు అధికారేతరుల అభిప్రాయము

మోతీలాలు నైహూగారి సవరణ

పూర్తిగా నిరాకరించవలెను

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 4:—లికమిషను నివేదికను విచారించుటకు నియమించబడిన ఉపసంఘమునందలి అధికారేతర సభ్యులేడుగురును యింకను నిశ్చితాభిప్రాయమునకు రాలేదు. పండిత మోతీలాలు నైహూగారి సవరణ యారీతిగా నున్నది:— (1) సివిలు సర్వీసులను గూర్చిన రాయలుకమిషన్ను క్రిందటి కాసనసభా తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగా నియమింపబడెను, (2) ఈ సభవారు ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీన గావించిన బాధ్యతాయత ప్రభుత్వమును గూర్చిన తీర్మానమునకు సంత్కృష్టికరముగ జవాబులేస్తుండెను. (3) సివిలు సర్వీసు వారి నియామకము, అధికారము, చేతనలను నియమించుట, వేతనము భత్యము పించుట మున్నగు అంశములన్నియు ఒకదానితో నొకటి సంబంధముగలిగి యుండి ప్రైవేటువారిచే యీసభవారి తీర్మానము ప్రకారము బాధ్యతాయత ప్రభుత్వము ప్రసాదించుటపై నాధారపడియున్నవి; (4) విచారణసంఘమువారి విచారణ సంత్కృష్టికరముగలేదు. అందుచేవారిశిఫార్సులు గూడ అసత్యపు అంశములపై నాధారపడియున్నవి. ప్రస్తుతమును నూతన పరిస్థితులను, రాజ్యాంగ విధానమునందు గానున్న మాతృలను మునుగు బరచుచున్నవి. ప్రైవేటులన్నింటిని కాసనసభవారు గుర్తించుటచే సదరురాయలు కమిషనువారి శిఫార్సులలో నేదానిని గూడ సరకుగానక ఆచరణకు లేరాదని గవర్నరు జనరలుగారికి శిఫార్సుచేయుచున్నారు. ప్రైవేటులను సమసరించి యీదినవరేతిని జేయుచుచున్నారట:—

(1) ప్రస్తుత నిబంధనల ప్రకారము యిక్కుమందు ఇండియాలోని సివిలు సర్వీసులకై ఇంగ్లాండునుండి ఎవ్వరును రాకుండ నిలిపివేయుట, (2) ఇండియాలోని సివిలు సర్వీసు కమిషను యొక్క పరిపాలనావిధానమును శిఫార్సు జేయుటకై కాసనసభలోని ఎన్నిక సభ్యులు అధిక సంఖ్యాకులు గాగలఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను. ఈ ఉపసంఘము భారతదేశమునకు బాధ్యతాయత పరిపాలన మొసంగవలె కధికారమునందుండును. దీనికేదిగవలె అధికారములూసంగకలెను. (3) ప్రస్తుతము సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులకు ఏమయిన యిచ్చందులు గల్గినచో విచారించి ఆచరణను గు సమపాతములు జేయుటయు (4) సివిలు సర్వీసునందు సాధ్యమగుసంతకవరకు అన్ని ఉద్యోగములకు భారతీయులను నియమించుటకు నిబంధనల నేర్పాటుజేయుట, కొన్ని ఉద్యోగములకు తగిన సమర్థతల భారతీయులు లేనిచో అట్టిఉద్యోగములకు ఆంగ్లేయులను తక్కువకాలముందు వరకులపై తెప్పించుటకు నిబంధనల నేర్పాటుజేయుట (5) ఉద్యోగములందు నియమించు నానికి అధికారము వేతనము బత్తము పించనివిషయము నిబంధనల నిర్ణయించుట. (ఆ. ప్రె.)

బెంగాలు వాణిజ్యసంఘమువారి యభిప్రాయము

సంపూర్ణ సానుభూతి.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—లికమిషను రిపోర్టునందలి శిఫార్సులను వెంటనే ఆచరణయందుంచవలెనని బెంగాలు వాణిజ్యసంఘమువారు తమ యభిప్రాయమును ఇండియా దొరతనము వారికి తెలిపిరి. తమ స్వంతాభిప్రాయమును బట్టిజూచినచో రిపోర్టు పూర్తిగా సంత్కృష్టికరముగలేదని వారు తెలిపిరి. అందలి నూచనలన్నియు రాజీవధతిగా నేర్పడినవియును ఒకదానిపై తోకటి ఆధారపడి యుండుటచేతను వాటిని పూర్తిగా అంగీకరించుటయోలేక పూర్తిగా నిరాకరించుటయే జేయవలెయుండునని వారు గుర్తించిరి. సంఘమువారు రిపోర్టు సంగీకరించుచున్నారు. దానినిగూర్చి సత్వరము చర్చదీసికొనవలెనని హెచ్చరించుచున్నారు. యానదార్ధరత దేశమునకు సంబంధించిన ఉద్యోగములు (రిజర్వుడు కాకులలోనివి) వ్రేటు సెక్రటరీగారి యాధీనమునందే యుండవలెనని వారియొద్దేశము. ప్రజాయత్నముల క్రిందనున్న ఉద్యోగముల రాష్ట్రీయోద్యోగములుగా మార్చుటకు సంఘమువారి కెట్టి యభ్యంతరము లేదు.

(ఆ. ప్రె.)

విరోపియను సంఘమువారికోర్కె

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—విరోపియను సంఘప్రతినిధులగు డబ్లి. సి. కర్, సర్. సి. గాడ్ఫ్రీ, ఇ. విలియమ్స్ గార్లు మరికొందరుగలసి రాజప్రతినిధిగారికి లికమిషను రిపోర్టునందని విషయములను సత్వరముగ ఆచరణయందుంచవలెనని గోరుచు విన్నవించుకొనిరి:—

ప్రజాసాయకులు ప్రభుత్వమువారిపై ఆనూయ గలిగించుటకు నిరంతరముజేయు ప్రయత్నములను విరోపియను సంఘమువారు జాగ్రత్తగా జూచుచున్నారు. జాతిభేదములు కలిగించుటకు ప్రత్యేకవ్యక్తులను ప్రతికూలు జేయుప్రయత్నములను, శీతీభాష్యులగు కొందరు రాజకీయోద్దేశములతో తమజాతిమత గౌరవములను త్యజించుటయు, సంఘమువారు గాంచుచున్నారట. అందుచే అల్పసంఖ్యాకులగు సంఘములను, వివిధజాతులు గానున్న భారతీయులకును, మిశ్రప్రభుత్వమునందు శిష్ట వేరొకచో రక్షణలేదని యీసంఘమువారు భావించుచున్నారు. కావుననే ఉద్యోగములను భారతీయుల పరమొనర్పవలెనను నూచనముగాంచి యీసంఘమువారు భీతిలించున్నారు. ఈవిషయమును కొన్ని ప్రయత్నము లిడివరకే జరిగినవి. కాసనసభ్యులు కారణము లేకుండగనే తరచు ప్రభుత్వమువారితో నిరాకరణము జేయుచుండుటచే, వారలచే యీరిపోర్టు ఆమోదింపబడునను ధైర్యము సంఘమువారికిలేదు. కావున, రిపోర్టునందు నూచింపబడునట్లు సివిలుసర్వీసుల బలహీనముగా బడినచో దేశమును పరిపాలించుట కష్టసాధ్యమగుననియు, దేశపరిపాలన సివిలుసర్వీసు వారు భ్యముపై నాధారపడి యున్నదనియు మేము మనవి జేసికొనుచున్నాము. (ఆ. ప్రె.)

మధుర మునిసిపలు ఎన్నికలు

మధుర, సెప్టెంబరు 4:—నిన్న సాయంత్రము రెండవవార్డు ఎన్నికలకు వెట్టు తెరచబడినవి. ప్రస్తుతము సభ్యులుగా నున్న టి. ఆర్. నాగేంద్ర అయ్యరుగారికి 284 ఓట్లును యం. ఉమా పతిఅయ్యరుగారికి 269 ఓట్లును వేయబడెను. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు టి. పి. రామఅయ్యరుగారికి 208 ఓట్లు కొవి నాగేంద్ర అయ్యరుగారికి 178 ఓట్లును వేయబడెను.

బచ్చెయి రంగారావుగారు 25 ఓట్లుమాత్రము వేయబడెను. తుదకు టి. వి. నాగేంద్రఅయ్యరుగారు యం. ఉమా పతిఅయ్యరు గారు రెండవవార్డునకు ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులుగా నిరవర్తన జేసెను.

(మొదటివార్డు)

మధుర, సెప్టెంబరు 5:—మొదటివార్డు ఎన్నికకు వేయబడిన 871 ఓట్లలోను వి. పి. లక్ష్మీరావు నాయకుగారు 368 ఓట్లు సంపాదించుటచేత ఆయనను ఎన్నుకొనబడినట్లు ఫిరకర్తబడినవి. నల్లరు అభ్యర్థులు ఆయనకు పోటిగా నిల్చిరి.

(ఆ. ప్రె.)

మధుర మునిసిపలు ఎన్నికలు

మధుర, సెప్టెంబరు 6:—నిన్న సాయంత్రము పదకొండవ వార్డుయొక్క వోట్లు లెక్కించుటకు వెట్టు తెరచబడినవి. కాంగ్రెసు అభ్యర్థియగు క్రియంత ఆర్. రామనాథ అయ్యంగారు అందరికంటెను యెక్కువవోట్లు యివ్వబడుటచేత క్రమముగా ఎన్నుకొనబడినట్లు ఫిరకము చేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణ స్థానికబోర్డుల సభ

మధుర, సెప్టెంబరు 5:—నేను దక్షిణ స్థానికబోర్డుల సభ మధ్యస్థముగూడును.

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సమాజమువారు

బందరు బుట్టయ్యవేట హాలులో

ఈ దినవ నుదహరించిన ప్రకారము నాటకములు ప్రదర్శింతురు

సా వి త్రి - 8-9-24

రాధాకృష్ణ - 10-9-24

ద్రా వ ది - 13-9-24

స్తలము కుశల మగుటచే పొరుగుగూ గ్రామస్తులు ముందుగా టిక్కెట్లను జాగ్రత్తచేసికొనకలెదను.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

పతితమానవోటి కాధారమేమి?

రాటమేనువ్వు

మహాత్ముని విజ్ఞప్తి

గాంధీ మహాత్ముడివారపు 'ఎంగు ఇండియా'లో 'పతిత మానవ కోటికి' అను శీర్షిక నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—
బాంసాలలో మూడేండ్లక్రింద మన పతిత సోదరీమణులు, యిండియాకామత్మప్రార్థ మువయోగించు కొనువారిని చూచుభాగ్యము గల్గెను. వారిలో కొందరిట్లనిరి. "మేము రోజుకు రెండుమాడు రూపాయలను సంపాదించెదము. ఇంతకన్న యెక్కువ దొరకునట్టి వృత్తి యేమైనా మాకు జూపవలయును." ఒకనిమిషము నేను కుప్పన కూలిపోతిని. కాని వెంటనే తెలివి దెచ్చుకొని "సోదరీమణులారా, రోజుకు రెండుమాడు రూపాయలు సంపాదించు నుపాయము నేనేమియును జెప్పజాలను. లేదు. మీరుపవాసము జేయవలసివచ్చిననుసరే యీవృత్తిని మాని వేయుమనిమాత్రము నేను కోరెదను. అయినను రాటముగలదు. మీరు దానిని తీర్చునెడల మోక్షము గల్గును." అని చెప్పితిని. ఇట్టి పతితసోదరీమణులు భారతదేశములో కొలదిమందిమాత్రమే గలరు.

ఈ మానవకోటిలో ఒరిస్సాలోని ప్రతివారును కొంత వరకు జేరెదరు. ఆస్త్రీలు మనకు సంభోగకామినలైనట్లే పీరల విషయమై మన మేమియును తెలియక సంచరించుచున్నాము. వారు త్వగస్థి మాత్రులగుటకు కారణము స్త్రీలవిషయములోవలె సంభోగకాంక్ష గాక భసకాంక్షయైయున్నది. మనము భాగ్యవంతుల మగుటకై వారు నెత్తురు పిండి పనిజేసెదరు. కాని యిప్పుడు భగవంతుని దయవలన విద్యావంతులగు మధ్యతరగతివారు మనమును మన పతిత సోదరీమణులును, అన్నము లేకమాడు సోదరులును ఒక్కటియేయని దెలియునటుల జేయుట కాతురబడుచున్నారు. మనము స్వరాజ్యము కావలెనని కోరునది ప్రాణవంతులముగ నుండుటకే. మనమందరమును గ్రామములలోనికి బోయి గ్రామీయులకు సహాయము జేయజాలము. పతిత సోదరీమాట జ్ఞాపకముందు కొనినయెడల మనము విశుద్ధాత్ములము కావలెనని జ్ఞాపకముండును. మనము నిత్యమును వారిమాట తలచుకొని వారికై సంతాపబడుట యెట్లు సాధ్యమగును? వారికోరకు మనము ప్రతిరోజును జేయగలదేమిగలదు. మనమతి దుర్బలులముగ నుండి యెంతకొద్దిగజేసిన అంతే చాలుననికోరెదము. ఆ కొద్దియేమి?

రాటముతప్ప మరేమియులేదు

నాకు రాటముతప్ప మరేమియును గాన్పించుటలేదు. ఏ మతమువారైనను సరే, చురువుకొన్నవారైనను మూఢులైనను, మంచివారైనను చెడ్డవారైనను, నిద్దులైనను యువకులైనను, స్త్రీలైనను పురుషులైనను, బలవంతులైనను దుర్బలులైనను, చెయగల పని కులభిమైన ద దొక్కటియే. ఏ పనియైనను ప్రయోజనకరముగ నుండవలెనన్న అందరును ఒకటే పని జేయవలెను. ఈ వరకు లన్నియును రాటమువలన స్త్రీలైనను పురుషులైనను ప్రతిరోజును ఒక అరగంటనేపు నూలు వడుకుటవలన జనసామాన్యమునకు ఆమూల్యముగ నేన జేయుట యగును. ఇందువలన పతితమానవకోటికి హృదయపూర్వకముగ తారకమార్గమును జూపుటయగును. ఇందువలన స్వరాజ్యము చేరువగు రాగలదు.

జనసామాన్య మైకమత్వముతో సంయుక్తజీవితమును గడుపవలెనన్న రాటమే అందుకు మూలమైనది. అది లేకుండ కాశ్యోతముగ ప్రజాహితజీవనమును స్థాపింపజేయుట దుర్లభము. ఈఒక్కదాని మూలముగనే దేశములోని నిమ్మజాతులకుమనకును బంధనమేర్పడి వారల కాళ యేర్పడును. దానికి తోడు మన మెన్నియోపనుల జేయవలసియుండును. కాని యిదిమాత్రము నిశ్చయముగ జరుపవలయును. ఇట్లు గట్టునపుడు మేస్త్రీ పునాది గట్టిగ నున్నది, లేనిది జూచునట్లే యీ విషయమున గూడ రాటమును దృఢము జేయవలయును. పునాది యెంత గట్టిగ దృఢముగ నున్న ఫలితములుగూడ సంతృప్తిగాగ నుండును. కావున భారతదేశములో నూలువడుకుటని విశ్వవ్యాప్తము గావలయును. కాని జనసామాన్యమునకును పేర్వేరు తరగతులకును బంధన మేర్పడునటుల జేయునదొక్క నూలువడుకుటయేగాను. ఇందువలన పేర్వేరురాజకీయపక్షములకు లంకయేర్పడును. అది అన్నిపక్షములకును ఒక్కటియేయగును. ఇతరవిషయము లన్నిటిలో నేకీభవింపకపోవచ్చును గాని యీవిషయమున మాత్ర మేకీభవింపవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

తిరువల్లిక్కేణి సంగీతశాల:—7 తేదీ ఆదివారము 4-15 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి కారదానుందిరమున తిరువాలూరు రాజాయి గానసభ జరుగును.

రాకపోకలు:—ఎఫ్.ఎల్.యే.పెడ్ కాలేజి కాన్సిలు సభా సందర్భమున కె. వెంకటరత్నం నాయుడు, రావుబహదూర్ సి. వి. రంగారెడ్డి (కానసభ్యుడు) మదనపల్లి కళా కాలాధ్యక్షుడు చింతామణి త్రిలోకి కర్ గారు ఆనంతపుర ప్రభుత్వ కళాకాలాధ్యక్షుడు అరుణానందంగార్లు యీపుడయం యిచటికి వచ్చిరి.

చింతాద్రిపేటలో గల్లంతు:— చింతాద్రిపేట గురవప్పవీధిలో నిరువురు విరోధులు యండిరి. నిన్న వీరికి గొప్ప పోరాటము జరిగినది. ఆపీఠముంతకును అడలు పుట్టినది. పోలీసువారు చాలా ఆలస్యముగా వచ్చిరి. అంతవరకును ఈగల్లంతు ఆగలేదు. ఒక హైకోర్టు స్టేషనుగారు యీగల్లంతునుగూర్చి ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటువారికి తెలుపగా వారు పోలీసువారిని విచారింపు డనిరి.

హిందీప్రచారక విద్యాలయము:—రత్నాకరభవనము (మైలాపూరు)లో స్థాపించిన హిందీప్రచారక విద్యాలయము యిప్పుడు ట్రిప్లికెన్ విగ్ స్ట్రీట్ 161నం|| గలగృహమునకు మార్చబడినది.

పట్టణములో హిందీవర్ణములు తెరుకొరువారు మాతో పుత్రవర్ణవహరములు జరుపకోరెదము. క. మ. శివరామశర్మ.

భవిష్యన్నాకా స్థానికదళ క్రీడలు:—రా బోపు కర్న ప్రారంభమున చెన్ననగరమున నాకా స్థానికదళ క్రీడల నేర్పరతురని తెలియుచున్నది. దీనినిబట్టి కొన్ని యుద్ధనాకలు మదరాసు రేవునకు 1925 లో రావచ్చునను నూచనలు పొడగట్టుచున్నవి. అందు వివిధములైన విచిత్రకాక లంఘన. మదకాసువారా క్రీడల జయప్రథముగ కొనసాగింతురని నమ్ముచు యీవార్తలసత్యములు గావని విశ్వసించుచున్నాము. (మదరాసు మెయిలు)

తిరువల్లిక్కేణి సంగీత సభ-పాట కచేరి:—ఈ నెల 7 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు ఆర్యీనియనుపీధి గోశ్లాకులో పాటకచేరి జరుగును.

సుబ్రహ్మణ్యపిళ్ళి (నాయనపిళ్ళి) గారు (కంచి)-గాత్రము గోవిందసామిపిళ్ళిగారు (తిరుచనావల్లి) సిడేలు అలగనంది పిళ్ళిగారు (కుంభకోణం) వృద్ధంగం కుందరం అయ్యగారు (ఉమయ్యవరం) ఘటం

మదరాసు కార్పొరేషన్-మొదటి స్త్రీ అభ్యర్థి:—హిందూ కేశ స్త్రీ ఉద్యమమునందు రేపు గొప్ప చరిత్రాంత మొకటి బయల్పడును. మదరాసు కార్పొరేషనుకు రాయపురము ఎన్నికదాకలప్రతినిధిగ మగవారికి పోటీగా, స్త్రీ అభ్యర్థి నిలచియున్నది. ఈమె మంత్రసానిసంఘమునందు పాల నా సౌష్ఠవముతో పనిచేసిన కార్మిదర్శిని. ఈమె నర్సు హెనెస్ ఆంజిలో. నగర రోగ్యమునకు ప్రాముఖ్యము కలిగిన ప్పడు ఆరోగ్యమునందు పనిచేయు నిట్టివారి ఫలహాలు గమనింపదగినవి. స్త్రీ అభ్యర్థిత్వమునకిదియే మొదటిసారియ మగుటచే నోటర్లందరూను తమకోట్ల నీమెకుతురుగాక.—

వల్ల మందమ్మకము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—250 కాశీ నల్లమందుపెట్టు అమ్మబడినవి. అమ్మగా వచ్చినసామ్యురు, 11,85,800 లు. పుట్టియొక్క హెచ్చుధర 4670 లు. ఆఖరు ధర రు 4500 లు, ఆవరేజి ధర 4548 రూపాయలు.

కాపునదేశమును ప్రేమించుప్రతివారును, చరిత్రులును, పతితులను ప్రేమించునట్టి ప్రతివారును ప్రతిరోజును ఒకగంట నేపు వారికోరకును భగవంతునికోరకును నూలువడుకువలెనని కోరుచున్నాను. ఇయ్యది దేశమున కర్పించుకానుక గావున దానిని మతభర్త్యులను సక్రమముగ నిర్వహించువిధమున తప్పకుండ పంపవలసిననాటికి అభిలభారతభూరుసంఘమునకు పంపవలయు

బెంగాలుమంత్రుల పనులు

ఎగ్జిక్యూటివు ఉద్యోగులకు ఒప్పించబడెను

ఇదివరకు మంత్రుల యధీనమునం దుండిన హాసాలన కాఖిలయందు గవర్నరుగారికి తోడ్పడుటకుగాను పంగరాష్ట్రమునందు యీదిగువరీతిని ఏర్పాటు జేయబడినట్లు తెలియుచున్నది. వ్యవసాయ పారిశ్రామిక కాఖిలు ఎక్సైజు, స్థానిక స్వపరిపాలన కాఖిలును గౌ|| టి. ఎవర్నసు గారును; విద్యాకాఖిలు సర్ ఆబ్దుల్ రహీముగారును, వైద్యకాఖి రిజిస్ట్రేషనుకాఖిలును గౌ|| మహారాజు కన్నోభుచంద్రరే బహదూరువారును చూచుచుందురు.

గవర్నరుగారి రాక

తంజావూరు, సెప్టెంబరు 5:—వైకాంతు గోపాచనక గారును వారి అనుచరులను ఉదయం 6.30 లకు పియాలి చేరి భోజనానంతరము కొలూను ప్రవాహముచే పాపాపడిన చోటకు ఎవరంగంకు వెళ్లిరి.

గవర్నరుగారు జిల్లా కలెక్టరుగారితోను ఇంజనీయరు గారితోను యీప్రాంతముందు చేయవలసి పనినిగరించి సంప్రతించిరి. గవర్నరుగారు వారివారి యిబ్బందులను బాధలను నిరాటంకముగా రైతులు మనవి చేసికొనుటకు ఆవకాశ మిచ్చుటయేగాక తమ సానభూతిని వారి యెడల జూపిరి పియాలికి తిరిగి చేరినతర్వాత కొంతమంది అసభికారులు వారిని దర్శించి వరదలచే కప్పబడిన మట్టిని తీసివేయుటకు గవర్నరుమెంటువారు బదుల్లు యిచ్చు అవసరమును తెల్పిరి. గవర్నరుగారు ఉదయం 10-15 నిమిషములకు బయలుదేరి పియాలినుండి వెడలిరి.

గవర్నరుగారికో మాట్లాడినవారు

గవర్నరుగారితో యీ దినము కలసి మాట్లాడినవారిలో యస్. చిదంబరనాథ మొదలియారుగాను, ఇ. సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యగారును, టి. జేవి నురుగారును, యస్. రత్నం పిళ్ళేయును ముఖ్యులు. మొదలియారుగారు రెండు సంవత్సరముల వరకును గవర్నరుమెంటువారు కిస్తీలను వసూలు చేయుచుండ మానివేయవలసిన యావశ్యకతను నొక్కి చెప్పెను. వారి ప్రాతినిధ్యమును గవర్నరుగారు ఆలోచించెదమని తెల్పిరి. వరదపహాయనిధి తంజావూరు జిల్లా బోర్డువారు రు 5,000 లను జిల్లాలో వరదలవలన పాడు అయిపోయినవారి సహాయమునకు రు 5,000 లు యిచ్చిరి.

సంస్కాదిని రాళ్లురుప్పి చంపుట

పిఠావర, సెప్టెంబరు 4:—నెలదినములనుండి జైలులో బాధింపబడుచున్న మాలిది నాంటుల్లా ఘాను ఆహూర్నాది యగారు రాళ్లచే మోడింపబడి చంపబడెను. మతసంస్కారము నిలిచిపోగా ఛానసవ నాయకులు తలెత్తి పెగునుచున్నట్లు తోపుచున్నది. ఆగస్టు 24 వ తేదీ మొదలు తిరిగి పోరాటము జరిగెను. అ||సె||

రైలులో నాదుపెట్టె దొంగతనము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 5:—ఈస్టుఇండియను రైలుమాద్యమున చాందిపూరు బ్లాకుటు-మాంకారు స్టేషనులమధ్య బుధవారమురాత్రి రైలుబండి నడచుచుండగా కంపెనీవారి నగదుపెట్టె ఒకటి అపహరించుప్రయత్నము జరిగెను. రైలు పరుగడిచాపుచుండ ప్రేకుబండినుండి ఏదోయొకటి క్రింకువై చిన్నగార్లునకు భస్మివినబడెను. వెంటనేపోయిలోనజూడగ ఒకనగదుపెట్టె యగపడకుండెను. బండిద్వారముచివరను విరోపియనుడొకడు తలుపుపట్టుకొని వ్రేలాడుచుండెను. గార్డూని బెరరించెను. అంతట వాడురినాల్గరు (తుపాకీ)ఎత్తి చూపెను. గార్డూరకొనెను. రైలుమాంకారు బోవుచికి చీకటిలో నాదొంగపారిపోయెను. ఒకఇంజను వెనుకదానిబంపగా నగదుపెట్టె సురక్షితముగా లభించెను. బర్మానులోని గవర్నరుమెంటు రైల్వేపోలీసుకు విచారణజేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బి. యి. జె. ఎడ్డిసుగారు పోర్టు కమిషనరుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 4:—నెలపుమీద బోయిన ఆర్. పి. విల్ సన్ గారిస్థానే బి. యి. జె. ఎడ్డిసుగారిని బంగాగా వర్తకసంఘమువారు ప్రాతినిధ్యము వహించుటకు తమ కలకత్తా పోర్టుకమిషనరుగా ఎన్నుకొనిరి.

అనవసరవిభేదములు

సంయోగసాధనము

మహాత్మనివ్యాసము

నేను విభేదమును వివాదమును కోరువాడను గాను

సత్యగ్రహసామ్యస్వరూపము

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసువారిలోకలిగిన విభేదములను తొలగించుటకు సాధనమును చూపవలెనని మిత్రులు లుపురు నను కోరియుండిరి. ఇప్పుడట్టిసాధనమును నేను చూపగలుగుదునని ఆశించెదను. నేను పండితమోతీలాలునెహ్రూగారికి వ్రాసితిని. నేను చూపగలసాధనము సత్యగ్రహమొక్కటియే. ఇదివరకు ప్రజలు సత్యగ్రహభీకరస్వరూపమునూ త్రమేచూచియున్నాడుగాని సౌమ్యస్వరూపమును చూచియుండలేదు. అజ్ఞోల్లంఘన సహాయనిరాకరణములు భీకరస్వరూపమునే సూచించెను. సత్యగ్రహమునకు శాశ్వతస్వరూప మింకొకటిగలదు. అది ప్రేమమూర్తి. ఇప్పుడు దేశీయు లాసౌమ్యగ్రహస్వరూపమునే దర్శింపవలెను. మనమల్పవిద్యుములను గూర్చియే చాలకాలము నుండి కలహించుచుంటిమి. మనలో గొప్పవిభేద మేమిదెను. కాన నిపుడు సర్వజనసమానాంతరమునుగూర్చి మన మన్నేపించి వలసియున్నది. అందరు నేటిభవించి సమ్యక్తించి కలిసి చేయదగిన పని ఏది?

రాట్టము, మతసహనము, అస్పృశ్యతానివారణము

ఈయాడుకార్యముల విషయము నందరేకీభవించుట కవకాశముకలదు. నేను అనిది నెంటుగానిని సందర్శించి సవినయముగ నీవిషయమును మనవి చేసితిని. ఇటుల నే యితర నాయకులకగూడ విన్నవించగోరెదను. కాంగ్రెసులో విభేదములను కలిగించుటకు నేనెన్నడును కోరను. నాకు కేవలము వెగటుగాలోచినచో నేను వివాదలో దిగకుండ వెనుకకు బోయెదనుగాని కక్షలను కలిగింపను.

ఓట్లవన తేలపు

ఇట్టివిషయములు ఓట్లవన తేలపు, అందరునుకలిసి సద్భావముతో మాట్లాడుకొనవలెను. పిమ్మట అవసరమైనచో ఓట్లుపుచ్చుకొనవచ్చును. నేను చేయగలిగినపని కనబడనిచో నేను తప్పు కొందునుగాని ప్రతిఘటనమును దాటిదీయను.

సర్వసమర్పణమే సత్యగ్రహమామొక్క సౌమ్యప్రేమాస్వరూపము. స్వార్థమును పూర్తిగా నడచివేయవలెను. ప్రాణతుల్యముగు స్వధర్మమునకు భంగము కలిగినపుడుతప్ప ప్రతిఘటనము కూడదు. (ఎంగుయిండియా)

కనిష్ఠపరిమూలము

దేశమంగళమును కోరి పనిచేయువారిలో హెచ్చుమంది అంగీకరించి కలసిపనిచేయుటకు తగినవిషయము లెవ్వి? మన దేశీయుల అభివృద్ధికి జరిగితిరవలసిన విషయములెవ్వి? బాహ్య విషయములు గూడ ఉపయోగకరములే యైనను నే నాంతరాభివృద్ధికి పనిచేయగోరుచుందును. అది నాస్వభావము. జాతీయసంచలనము లేనిచో విజాతీయోపకరణములు లాభకరములుకావు. శరీరాంతరస్థితి నిర్దుష్టముగనున్నచో బాహ్య సంచలనము దానిని బాధింపదు. బాహ్యసహాయముగూడ కోరదు. అంతరంగస్థితి సౌష్ఠవముగనున్నచో బాహ్యప్రకృతి అయాచితముగనే ఆంతరావయములకు తోడ్పడును గావుననే స్వయంసహాయసమర్థులకే దైవసహాయము గూడ లభించునను నాశ్యాకి ఏర్పడినది. కాన మనము జాతీయవిషయములను సౌష్ఠవస్థితిలోనికి తేగలిగినచో యితరకృపలు మన కనవసరమే యగును.

మన ములుచేసినను మాననను కాంగ్రెసువారైనను జాతీయభివృద్ధికిమాత్రమే పనిచేయుచు తక్కిన ప్రయత్నములను వదిలదగును. అందులకు కనిష్ఠపరిమూల మేది?

ఖద్దరు, మతసహనము, అస్పృశ్యతానివారణము

అనునవియే కనిష్ఠపరిమూలమునని నే నిదివరకే సూచించితిని. ఈయాటిలో ఖద్దరునుగూర్చి తప్ప తక్కిన రెండు విషయములను గూర్చి అభిప్రాయ భేదముండదనియే నేనుతలచెదను. ఖద్దరునుగూర్చిమాత్ర మింకను ఏకాభిప్రాయము కలుగలేదు. ఖద్దరు ముఖ్యావసరమని నేను నొక్కిబోధించియే యున్నాను. (ఎంగుయిండియా)

సందిగ్ధస్థితి తొలగుటెందు?

ఈ ప్రశ్నను పలువురడుగుచున్నారు. అదియివితే తొలగినదని నావట్టుకునేను చెప్పగలను. నేనిక తగవులాడజాలను. రాబోవు కాంగ్రెసుమహాసభలో స్వరాజ్యసత్వమువారితో నేను తగవులాడను. మితవాదులతో ససలేనాకు తగవులేదు. నేను తెలుపవలసిన నియమములేవియును లేవు నానియమము భిక్షాపాత్రమొక్కటియే. మిరందరును నూలుపడకి నాజోలిలోవేయుడని నేను మితవాదులను, స్వరాజ్యసత్వమువారిని,తక్కిన అన్ని పక్షములవారినికూడ వేడెదను. నామనోవృత్తి యీ తీరుననున్నదిగాన దేశసేవచేయగోరువారందరును యామాడుకార్యముల కొరకును ఏకాగ్రతతో పనిచేయవలెననియే కోరెదను.

- 1. "నూలుపడకుడు, ఖద్దరుకట్టుడు.
2. మతకలహములను తొలగింపుడు. మైత్రిని కలిగింపుడు.
3. హిందువులైనచో అస్పృశ్యతను తొలగింపుడు."
(ఎంగుయిండియా)

బహిష్కరణపక్షమువారి విధి

అట్లులైన కాంగ్రెసు కార్యసంఘముల మాట ఏమని వీరడిగెదరు. ఇప్పుడు కాంగ్రెసునిబంధన లాచరణలో లేవు. నియోజకవర్గమున్నదని చెప్పకొనుటకుగూడ ఆధారములేదు. సాలుకు పాపలాడబ్బులను పారవేయుచున్నవారు కొందరున్నను వారిలో చాలమందికి కాంగ్రెసు విషయమున కొంచెమైన అభిమానముగాని శ్రద్ధగాని లేదు. గాన మనమే నియోజకులము మనమే నియోజతులమునుగానున్నాము అట్టిచో పోటీలుగూడ కలిగినపుడు ద్వేషము తప్పక కలుగును. నియోజకుల సంఖ్య హెచ్చుగానుండుటయు వారు యితరులకు లొంగుకుండుటయు వివేకవంతులగుటయు తటస్థించినగాని పక్షపాతము కలుగకమానదు. గాన ఎక్కడ పోటీప్రబలమో ఎచట నమనీతి ఏర్పడినటుల తోచునో అచట బహిష్కరణపక్షమువారు ఎన్నికలకు నిలువరాదు. నిలిచినచో పరిస్థితులను కనిపెట్టిన వెంటనే వదలుకొనవలెను. ఎచట పోటీలుతగవులుకలుగవో ఎచట అత్యధికసంఖ్యాకు లామోడింతునో అచట మాత్రము బహిష్కరణపక్షమువారు కార్యసంఘములలో నుండవచ్చును. ఉద్యోగులుగా పనిచేయవచ్చును. ఓట్లకొరకు కుతంత్రములు పన్నగూడదు. అమాయకులగు నియోజకులను మోసగించి లోబరుచుకొనుట గొప్పతప్పిదము. అధిక సంఖ్యాకుల యిష్టానుసారము పనిజరుగు ప్రభుత్వములకు గల గొప్ప అనర్థక మిమోసమే. గాన ఉచితజ్జులగు వారైన నిట్టి మోసకృత్యములకు గడంగకుందురుగాక" (ఎంగు ఇండియా)

పంజాబు వర్తకసంఘము

శిల్లీ, నెప్టేంబరు 4:—కొన్ని యిబ్బందులనుగురించి తెల్పుటకు పంజాబు వర్తక సంఘ సభ్యులు పంజాబునకును పశ్చిమోత్తర పరగణాలకును రాబడి పన్నుల కమిషనరు గారితో కలిసి మాట్లాడిరి. పంజాబువర్తక సంఘము నడుగారిని సత్కరించుచు నిట్లు నుడిచెను. రాబడిపన్ను చట్టము ఆచరణలో కలుగజేయుచున్న యిబ్బందులను తొలగింపజేయ ప్రయత్నించుటకు మన మిక్కడ జేరితిమి. కాని చట్టములో లోపములు లేకపోలేదు. ఒక గొప్పలోటు ఏదియనగా వెనుకటి నష్టమును ముందు సంవత్సరపు లెక్కలలో చేర్చుట;అట్టలోని లోపములను సవరణచేయుటనుగురించి ముందు ప్రయత్నించవచ్చునగాని ప్రస్తుతము ఆచరణలో యీఅట్ట చాల చిక్కిలనుగలుగ జేయుచుండుటచే అవి సర్దుబాటు చేయుటకు ప్రయత్నించవలయును. లోపములు నాల్గుతరగతులుగ భాగింపవచ్చును.

(1) వ్యాపారరహస్యములగుట్టు చెడుట (2) లెక్కలు తనిఖీచేయుటలో పోయిన తిప్పితును అనుభవమునేని అధికారుల సేవలుగానించుట (3) అనవసరముగా తనిఖీని లెక్కలన్నియు స్వరచనుని తనిఖీదారులు అవలంబించుచున్నయు (4) నచ్చదగినవైట్లు మెంటులు త్రోవవేయుట యీనాల్గు తరగతుల యిబ్బందులమీదను చర్చ జరిగెను.

వ్యాపార హస్యములు

వ్యాపారరహస్యములు బట్టబయలుగాకుండ నుండుటకు గవర్న మెంటు తనిఖీదారులు ప్రతివ్యాపారస్థుని వేరువేరు గదిలోనికి బిలిది వారిలెక్కలను పరీక్ష చేసి పంజాబుకి తీసికొనినచో కొంతవరకు రహస్యములు దానును. ఆందుకొరకు ప్రత్యేక సదుపాయములు ఏర్పాటు కావలయును. వర్తకరహస్యములను చాల గుట్టుగా నుంచవలసిన ఆవశ్యకతను గురించి కమిషనరు గారు పలుమార్లు తమకొంది అధికారంతో చెప్పినామని తెల్పిరి. ఇకముందు ప్రతివారి లెక్కలను వేరువేరుగదులలో పరీక్ష చేయుటకు ఏర్పాటుగానించెన మనిరి.

అధికారులు

అక్కాంటెంసీ పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైనట్టియు దేశభాషలలో వ్రాయులెక్కల కలవాటుపడినట్టియు మిక్కిలి అనుభవశాస్త్రజ్ఞులవారిని నియమించుట బాధకనుండునని సంఘమువారు సూచించిరి. ఈ విషయముకంటె మిక్కిలి ముఖ్యమైన అంశమేదయును తానెరుగననియు ఆందుకొరకు తాము చాల ఆలోచించుచున్నామనియు సంఘమువారి సలహా తాము మరచమనియు అందుకొరకు పాట్లు మెంటులో కొన్ని నియమములు చేసి తగిన వారిని నియమించుటకే ప్రయత్నించుచున్నామనియు చెప్పిరి. కాని మాడు సంవత్సరములకుండి పనిచేయుచున్న అధికారులు కొంతఅనుభవమును సంపాదించిరినియు ముందు ఇట్టియిబ్బందు లుండగూడదనియు చెప్పిరి.

అధికారుల వర్తనము

సంగరాష్ట్రములోను బొంబాయిలోను వలెనే ఆమెలుచుచే తనిఖీకాబడిన లెక్కలను వైట్లు మెంటులను అధికారులు బిప్పుకొనుచున్నారనియు అట్లుబిప్పుకొనని లెక్కలు అట్టప్రకారము పడ్డిపన్ను నిశ్చయించుటకు మినహాయింపు చేయవలసి ఉన్నదనియు తెల్పిరి. అట్లు మినహాయింపుచేయుటకు లాభపడమునకు రాబడిపన్ను ఆస్తులోను యిండియాకంపెనీల ఆస్తుప్రకాము కలుగుచున్న ఆర్థభేదమే అది తెల్పెను.

ప్రమాదము అప్పుడప్పుడు తలెత్తించు సహజమేయనియును అంతంత పెద్దలెక్కలను తనిఖీచేయునప్పుడు ఇదివరకు అనుభవముచాలనివారు పారబాట్లు పడియుండవచ్చుననియు సర్తకులు సకాలమున కన్ని లెక్కలను చూపలేకపోవుటచే కొంతఅనాశయమున్నదనియు చెల్లి న్యాయముగ వడ్డీపన్ను విధించుట ముఖ్య అవసరమనియు ఒక్కతనిఖీదారుడుకూడ గవర్న మెంటువారికి పన్ను రాబట్టుటయే ముఖ్యోద్దేశముగా చూచుచుండలేదనియు చెప్పిరి. ముఖ్య గారు సంఘమువారి తీరప్రస కమిషనరుగారికి వందనము లర్పించిరి. విచారణ ముగిసెను.

అమెరికను ప్రేమానికులు

షికోచేరుట

షిల్లీ, నెప్టేంబరు 4:—ప్రాపంచిక అమెరికను ప్రేమానికులు హుస్సమద్రమునుండి షికోకుచేరిరి.

అస్పృశ్యతా నిరాకరణ మండనము.

(2వ భాగము కావ్యకంఠ గణపతిశాస్త్రిగారు)

(నిన్నటి తిరువాయి)

నిరవస్థతాద్రుత పంచములు

అకారణమునలన చందాలసృష్టలు నిరవస్థతాద్రుత నని రుజువైనపాటిని మాత్రాభిప్రాయము. వారికి శూద్రవనముచే గ్రహము అభిగ్రహణేనపుడు “శూద్రాణాం” అని మాత్రము సూత్రించినచాలునని ముందే చెప్పితిని. మాహిమ్యం బహుతనహారస్వంబులు నిర్ణీత వంటిరేని యిష్టాపత్తియే. వాదసౌకర్యమునకు గాను తక్షణ సంకీర్ణనిగా అంగీకరించినను మాకు బాధకములేదు. అతడు వాతివిశిష్టసంజ్ఞచే రథకారుడైనను నిష్టాపాత్యసంజ్ఞచే శూద్రుడే. అందుచేతనే “శూద్రస్య ప్రతిపదత్వాత్” అని చిహ్న జైమిని సంకతు డగుచున్నాడు. అచ్చటూడ శూద్రశబ్దము త్రైవిధ్యపరమనినయెడల మూర్ఖుని కైంకర్యమాహిమ్యలకు ప్రతిపిధాప త్తివచ్చును.

“సమచ్ఛయవాద నిధానరణము”

“ప్రతాపయేనంద శ్రీబాక్రమే శిక్షావ్యవస్థాం తానంతరవాన్ముక్తు మాత్యోవా త్ప్రీతక్షణే”

అను మనుస్మృతినివనము మాత్రధానగ్గ సంకీర్ణాజాత సంజ్ఞాసమచ్ఛయవాదమును బలపఱచుటకు ప్రబలాధారముగాను న్నది. అనులోమసంకరములో పిల్లలు తల్లినిర్ణయముక్కుచేరు నుసాంబెవని నచనతాత్పర్యము తండ్రియొక్క తపఃప్రభావా ద్విప్రకృతాసాధారణసందర్భములందు తప్ప సామాన్యస్థలలందు ఈ శాస్త్రము ప్రసరించును. వారికి మాతృవర్ణనామము వచ్చినయెడల మూర్ఖావస్థాదిసామములు ప్రాప్తిచపటం పార పాటు. ఉభయవిధనామములు సమచ్ఛయమైయుండవచ్చును. ఉభయవిధస్మృతినిలము తుల్యముగానేయున్నది. ఇచ్చట నా మశబ్దమునకు తత్కాత్యవర్ణవిహితధర్మసంస్కారవత్త్యము లక్షణయాఅర్థమని చెప్పుట సంపదితోక్తి. సంజ్ఞలు రెండింటి కి సమచ్ఛయవిరోధము లేకుండుటచే లక్షణముఖ్యబీజమే ను న్ను. ప్రయోజనమాసంజ్ఞచేతనే సిద్ధించును. ఏమి తేలివది? మూర్ఖావస్థయు క్షత్రియవర్ణమువారనియు, అం బహుమాహిమ్యులు వైశ్యవర్ణమువారనియు, పాశ్చాత్యగ్రహణ యిలు శూద్రవర్ణమువారనియు పైరదవనలన నిరవస్థనది. సంకీర్ణరథకారుడు మాహిమ్యకరణేపుత్రుడగువా! మాహిమ్యుడు వర్ణతః వైశ్యుడు. కరణి వర్ణతఃశూద్రుడు. ఈనామప్రకార ము ద్విజాత్యావధానములొకసంకీర్ణుడైన రథకాశుడు తల్లియొక్క శూద్రవర్ణనామమును సాందును. రథకారునిచే ఇతరానులో మత్రిసంకీర్ణలు వ్యాఖ్యాతులు.

“ప్రతిలోమవిషయము”

“సబాతిజానంతరణా మట్నతాద్విజగర్భిణః”

శూద్రాణాంతు సభర్యా సృశ్యేపద్యంసభాస్మృతాః ఈమనుస్మృతి వచనము క్రోడీకరించి వర్ణగర్భవర్ణ వర్ణ సుపదేశించుచున్నది. ద్విజాలయొక్క సభర్యాపుత్రులు మువ్వరు పైవమావిన మూర్ఖావస్థాంబుడమాహిమ్యులు మువ్వరు ద్విజ గర్భవంతు లగుదురు. ప్రతిలోమసంకీర్ణులంబఱు శూద్రగర్భవం తులగుదురు. ఆయోగవత్త త్త చందాలరకు మాతృవర్ణగర్భ ములే సిద్ధించుటకును, నూతనాగప వైదేహులకు మాతా పితృ ద్విజగర్భవత్త్యముపోయి శూద్రగర్భవత్త్యమే సిద్ధించుటకును ఈ ఉపదేశము. ఈవచనమునలన మామిత్రుని సంకీర్ణచందాలుడు గూడ గర్భతః శూద్రగర్భుడే యగును. నూతాదులు మువ్వరు ప్రశ్నేకసంవర్ణములందు ద్విజా లగుటయు గలదు.

“హేతుదర్శనము”

జైమినియహేతుదర్శనసూత్రమునకు ఒకలే విషయ మని వారు చెప్పవది సాహసమైయున్నది. సామాన్యముగా అతడుపయోగించిన హేతుశబ్దమును తమయిష్టమైన ఒక హేతు వునందే అన్వయించుట న్యాయవిరుద్ధము. తనకవకాశ మున్నం తనఅను మాత్రము ప్రసక్తింపకమానము. అది ఇతరత్ర ప్రవర్తిం పకపోవుటకు కారణమును జూపలేరై. కనుక రాగద్వేషహేతుమూలకములగు స్మృతులు వేమమాప కములు కానేరవలయున్నవి. “మిత్రేపిదౌ” (విశ్వేచ దౌ అని ముద్రణలో సారపాటుపడినది.) అని వాకిచ్చిన పాడి ని సూత్రోదాహరణములో “విశ్వేపద్యమనురాహో” అను

సూత్రమునుండి విశ్వేపద్య అనుపదము అనువర్తమానము కాగా ఆసూత్రమే విశ్వామిత్రుని విడిచి యుక్తాకర్షణమునకు పోవ ననుచున్నది. అట్లనే నేర్వితః అను సూత్రముగూడ నివిశలే అను రూపమును విడిచి వేతాకర్షణమునకు తానే పోదు. శ్రుతత్వాన్న అనుబాద రాయణ సూత్రమునకు స్వశబ్దముచే ఈశ్వరుని కారణముగా చెప్పవలెనని యన్నను లక్ష్యము కావచ్చును. అది ప్రమాణవాక్యవిషయము. ఒకదానిచే సిద్ధిం చినను వారికి చాలును. ఆదియును గాక ఒక విషయమును మాత్రము సూత్రము చెప్పగూడదని మేమావత్రి నీయలేదు. అది చెప్పిన విశాలాధమును సంకీర్ణవత్తయి సాధ్యముగా దనియే నేను చెప్పితిని. జన్మావరాధముచే ఒకజాతి ఎట్టి గర్భ ము చేయగూడదని చెప్పటకంటె ద్వేష మేమున్నది? కనుక హేతుదర్శన సూత్రమునకు అస్మృతివిషయమే అగును. విరోధులుండుటకు పోయిన తమ పిల్లలను గూడ వానతన్నుట గలదుగాని చందాలహాపాదకాదిపాన ప్రాయశ్చిత్త స్మృతులు కూడ తననుబంధములుగానే యున్నవి. ప్రతిలోమనికృష్ట పద్ధ్యంసద్వేషమే ఇన్నియపుట దాల్చినది. ఇట్టి కఠినచట్టము లను చేసినవారి ఉద్దేశము నెఱవేరినదనియే నా అభిప్రాయము. మామరమునందు అట్టి అపద్ధ్యంసములు ప్రాచీనమత్రిలయం దు జరుగలేదనియే. వైశ్యకుల స్త్రీలు ఆయోగపులను క్షత్రియ కులస్త్రీలు క్షత్రియ స్వభావంక తమ మానమును కాపాడు కొనుండుట బ్రాహ్మణుల స్త్రీలు మాత్రము అపద్ధ్యస్త్రై ఆజ్ఞాకోట్టు సంఖ్యగల అస్మృతాదీయ జాతికి మూలత్రైయము లైరనుటకు న్యాపిలేని అనమానములేగాని లక్షణములు కాని లక్షణములేగాని ప్రసిద్ధిలేని ఊహలేగాని సాధింప నెందుట ను ప్రతి బ్రాహ్మణ స్త్రీ పుత్రుడు గూడ తన మాతృ జాతి గౌరవమును కాపాడుకొనుటకును ఖండిండుట విధియైయున్నది. ఈ ప్రతి లోమము తలెత్తండులు కులములు అంగీకరించిన వాహమే యైన యెడల మాసాదరీయ అవమానపఱుపబడిరిని మేమెంచుము గాని అది అట్లుగాక అపద్ధ్యంసమైయున్నది. చెఱుపబడుటయే అప ద్ధ్యంసము.

మనుస్మృతిప్రామాణ్యము

బహిష్కరణసాధ్యమే ఊహింపబడిన ఈ అపనిం దను ఆధారముగా జేసికొని వాదించు మా శిష్టపండితులు తమ హేతుదర్శనన్యాయము మనుస్మృతివిషయములో సమన్వ యింపబడగూడదనియు కనుక పిరు బహిష్కార్యలే యనియు చెప్పుచున్నారు. “యదైక్యంవ మురనవత్తద్వేషజం” అను వేదవాక్యమే మనుస్మృతియొక్క ప్రామాణ్యమును చెప్పుచు న్నది గనుక అతనివాక్యములు ద్వేషమూలకములుగావని యజ్ఞ గారి అభిప్రాయము. ఆ వేదవాక్యమునకును ఈస్మృతికిని పురు డుపుణ్యాలు లేవు. ఋగ్వేదముయొక్క అష్టమమండలములోని విరుమాక్తములు (27.31) వైవస్వతమనువుయొక్క మంత్రదర్శ నములైయున్నవి. బ్రాహ్మణములో దుశ్శర్మగోగనివారణ ప్ర కరణమున మనువుకనిపెట్టి వడించిన రెండుముక్కులను సామిధే నలనుగా (ప్రయోగవిశేషమంత్రములనుగా) చెప్పి పిమ్మట కనిపెట్టి వడించినదంతయు భేషజము = త్రోగవివారణార్థమ గను అనిచెప్పినది. భేషజశబ్దమున కింకన విశాలాఢ్యమును చెప్పి నను వివరమాక్తములో అతడు దర్శించిన గర్భములను గ్రహింప వచ్చును. అంతియేకాని ప్రకృతస్మృతిని ప్రమాణముగా నుపదేశిం చుచున్నచట పూర్వాపర సందర్భవిరథమును స్మృతికియ వ్యాఖ్యాతల పాటయైయున్నది.

యదైక్యంవ అని చెప్పినందునలన స్మృతిగూడ సంగ్ర హింపబడునంటిరేని అది మతియొక అప్రకృతాభేదల్యస్తై నా ధార పడి యున్నది. ఆమంత్రద్రష్ట వైవస్వత మనువు. ఈ స్మృత్యుపక్షగా ఉపాష్టాతమునందు చూపబడిన మనువు స్వాయంభువనువు.

సంభవద్వేషస్మృతులు విధులైనను స్వార్థమునం దప్ర మాణములై నిందాపరము లగును. ప్రతిలోమ వివాహములను నిందిండుటకే ప్రతిలోమజాతసంతతివారు నిషేధింపబడిరిని తెలియచున్నది.

“శూద్రా దాయోగవత్త చందాలశూద్రహాస్మృతాం వైశ్యరాజ్యోప్రామ జాయంతే కర్ణసంకరాః” ఇచ్చట చందాలుని సరాధముడనిచెప్పినట్లే “శూద్రాజ్ఞాంతు చందాలస్సర్వగర్భబహిష్కృతః” ఇచ్చటవానిని సర్వగర్భబహిష్కృతుడనిచెప్పినట్లే “ఇతరేషుతుశిష్టేషు నృశంసాస్యవాదినః జాయంతే దుర్బవాహేషుబ్రహ్మగర్భద్విగమన్సూతాః అనుమనుస్మృతివచనమునందు, గాంధర్వాసురరాక్షస

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ

మరల ప్రాక్టీసు చేసెదరా?

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్ష నాయకత్వము వహించుచునే న్యాయవాదవృత్తిని మరల స్వీకరిం చెదరని తెలియుచున్నటుల వాయిస్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రతిక ప్రకటించుచున్నది.

మహాత్ముడు - ఏసు క్రీస్తు

శ్రేణిచరిత్రకాభిప్రాయము

‘సర్వెంటు’ పురుషేరి విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచు న్నాడు:-

ఫ్రాంసులో వారవారమును ప్రచురింపబడు ‘రెఇలన్సే’ పత్రికలో అను పత్రికయం దీవారమిక్కుడికి వచ్చిన దానిలో గాంధీమహాత్ముని ఛానూపటము పూనా సానూను ఆనుపత్రి లో దీసికొన్న విధున ప్రకటింపబడియు, గాంధీమహాత్మును ఏసుక్రీస్తు, అను శీర్షికను శ్రేణిచరిత్ర భాషలో ప్రధాన వ్యాస మున గలవు. ఆపత్రిక గాంధీమహాత్మునిన్ని ఆయన జోర్జన్స్ రచిత అసహాయోద్యమమును ప్రశంసించుచు ప్రపంచములోని మానవులలో నెల్ల ను త్తముడనియు అగ్ర శ్రేణిడనియు వ్రాసెను. పరాసులు తమస్వాతంత్ర్యమును మృత్యువాతబడినది నిలుపుకొ నిరి. అట్టితరి శ్రేణిచరిత్ర పత్రికలు మహాత్మునకు రాజకీయవేత్త లలో నగ్రస్థానము నీయజాలవు. మహాత్ముడు రాజకీయవేత్తగా డనియు ఆధ్యాత్మికవిషయములలో మహాకార్యవేత్తయనియు ఆపత్రిక వ్రాయుచున్నది. కాని ‘రెఇలన్సే’ స్వరాజ్యప త్తమువారినిన్ని వారి ప్రతిష్ఠంభ కా ర్యములను న్ను యెక్కువగ స్తుతించినది. మహాత్మునకు జబ్బు జేయుట వల నట్టివిమవారు ఆయనను విడుదలచేయుటకు విష దోరకనని ఆపత్రిక యభిప్రాయము. ఫ్రాంసులోని ప్రజలు మహాత్ముడు భగవంతుడనియు, లోకోత్తర పురుషు డనియు తలంచునపుడు భారతదేశములోని శ్రేణిచరిత్రనుపరిచాలనాశాఖవారు ఆయ ననున్న ఆయనయనునరులనున్న శ్రేణిచరిత్రానుబంధంండి తరిమి వేయవలసినవారని తలంచుట విపరీతముగాదా?

గొప్పవారసత్వపుదావా

ఘాబ్రి, సెప్టెంబరు 4:- ఘాబ్రి సబుజెడ్డి కోర్టులో 55 లక్షల కిమ్మతు గల ఒక యెట్టేటు వారసత్వమునకు దావా జరుగుచున్నది. దావాలోనరోద్రనారాయణగారువాది. నాగేం ద్రనారాయణగారు మొదలైన మరొందరు ప్రతివాదులు. తాను పెద్దకుమారుల సంతతివాడననియు, యెట్టేటు అవిభక్త మైనదనియు అన్యాక్రాంతముచేయ వీలులేదను కారణములు వాది నిరూపించుచున్నాడు. తేను విచారణ జరుగుచున్నది.

అకాలమరణము

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 2:- హెచ్. ఇ. హెచ్. వైజాముగారే కోయంబత్తూరు అటవిపాఠశాలలో రేంజర్లుగా బోధాభ్యాసము చేయుచున మహామ్మదు యనాయలు లాసాహెబుగారు అతిమాత్రికోగముచే అకాలమృత్యువునోటు బడిరి.

భోపాలుబీగము కుమారుని మరణము

భోపాలు, సెప్టెంబరు 3:- భోపాలుబీగముగారి మొదటి కుమారుడు, నవాబు అలీజా సర్ మహమ్మద్ సజీరుల్లా ఖాను రెండు మాసములనుండి జబ్బుచే బాధపడి చనిపోయెను. ఆయనకు చనిపోవునప్పటికి వయస్సు 48 సంవత్సరము.

వైశాచ వివాహములందు పుట్టినవారు క్రూరులు అసత్వవాదులు బ్రహ్మగర్భజ్యేషులు అగుదురని చెప్పబడినది. ఇచ్చుడు బ్రాహ్మ ణులలో అసురవివాహములు అమలులో నున్నవి. తద్దంపతిపు త్రులు వచనప్రకారము తప్పుక దుర్మార్గులే యగుదురని చెప్పవీ లుపడునా? ఇందులన వైశాలుగువివాహములందయే యచ్చ ట ఉద్దేశింపబడినది మనకు వెల్లడికాలేదా? ఆవిధముగా సమన్వయము చేసినపుడు స్మృతులమర్యాదకు గాని వేదానుమాన ప్రకరణ శాస్త్రీయన్యాయమునకు గాని భంగ ముండదు. (ప్రశేషము)

స్త్రీపునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసన వ్యతిరేక సభ.

నిన్నటి సాయంకాలము 6 గంటలకు ముత్యాలపేట మల్లికేశ్వరస్వామి కోవెలలో డాక్టరు గౌరుగారు “స్త్రీపునస్సంధాన వయోనిర్ణయ శాసనము” (ఎ.జ్. ఆఫ్. కన్ సెంటు బిల్లు)ను గూర్చి తమ వ్యతిరేక అభిప్రాయమును వెల్లడించుటకు సమావేశమైరి. శ్రీయుత కమపత్తి మార్కుండేయ శర్మగారి ఉపపాదనపై బ్రహ్మశ్రీ చదులువాడ నుందరరామకృష్ణులుగారు అధ్యక్షపదవికై కొనిరి.

ఉపన్యాససంగ్రహము.

బ్రాహ్మణులకు సమస్కారము. ఈ సమావేశము జరుగ బడునని ఎంతటిదూరము ప్రకటింపబడినను ఎక్కువ మంది రాలేదు. వర్తమా మొదలగు ఇబ్బందు లుండిన మీరు వచ్చినా రనుట సంతోషింపదగిన యేంశము ఇదివరకు శాసన చట్టనిర్మాణసభలలో ఏవిషయము వచ్చినను మనము తెలియజాలకుంటిమి. అతీర్మానము అమలులోనికి వచ్చినప్పుడే మన కెల్లరకు తెలియ చుండెడిది. కొలదికాలము క్రితమే సంస్కరణములు వచ్చినవి. దేశమందంతట ప్రజలంతరపున ప్రతినిధులు ఆ సభలయందు ఉన్నారు. వారందరును మిగుల సమర్థులు. పెద్దపెద్ద అధికారములు గలవారు. వశిష్ట వ్యాపారాధ్యక్షులు వీరిలో పలువురు ఇంగ్లండు వెళ్లివచ్చినవారు అందు మహావ్యక్తియులు క్రైస్తవులు కూడ నున్నారు. వీరిలందరు విద్వాంసులుకారని చెప్పి వీలు లేదు. కాని వారిపాండిత్యము ఆంగ్లేయభాషయందు ఆంగ్లేయ పుస్తకములందు ఆంగ్లేయవాగ్ధికతలందు మాత్రమే. మన ఆచారములు వారికి తెలియవు వాగు పుట్టినదాది ఎ. బి. సి. డిలు నేర్చికొని ఓసమాలు వ్రాయ నేర్వలేదు. బాల్యమునుండి బిరో స్త్రీయుల నాగరికత నలంబించియు వారి గ్రంథములనే పఠించియు వారి సంస్కర్తమునే గల వారైరి. మనశాస్త్రములను మనమతధర్మములను చదువని హేతువుచే వారిపద్ధతులె సులభముగా వట్టుపడును వారిగ్రంథములయందె ఎక్కుడు ప్రీతివిశ్వాసము వారు యూరపు దేశములో జరుపబడు పద్ధతిప్రకార మిచ్చటగూడ వివాహములు జరుపదలచినారు. ఇది ఒక బ్రాహ్మణులకే కాక చాతుర్వర్ణములకు అపాయకరము ఈ ప్రతినిధులు మనకు చెరుపుచేయుచున్నారు కాని మేలుచేయుట లేదు. ఇదివరకు కలకత్తాలో సివిల్ మారియేజ్ బిల్ అనిపెట్టి తీసుకరాగా దానిని త్రోసివేసిరి. అట్లులే మనమందరముకూడ సమావేశములు చేసిమన అభిప్రాయములను తెలుపవలెను. అది గాక ఎన్నికల సమయమందు మన శాస్త్రములు తెలిసి వానినభి మానిరిచువానికే వోటవొసంగవలెను. మనతీర్మానములను, పత్రికలమూలన బహిరంగ పరపవలెను. మనమతమునకు శాస్త్రమునకు విరుద్ధముగా నడుచుపత్రికల వాదరింప జనదు. స్వల్ప వ్యవధియందు సంకల్పించుకొనినను మీరందరు గట్టిప్రయత్నము చేసిన జయప్రదముగను.

ఈ బిల్లు డాక్టరుగౌరుగారు అనునాయనచే ప్రవేశపెట్ట బడెను దీనిప్రకారము కన్యకతో పురుషుడు సమావేశము కా దలచిన కన్యయొక్క అనుమతి యుండవలెను. కానికన్యకకు మాత్రము భర్తయనుమతి అవసరములేదు. అనుమతినయ్యటకు వయస్సునియును ముండవలెను. 10 సంవత్సరముల నుండి 12 సంవత్సరములకు ఇప్పటికి 40 సం॥ ల క్రితమే మార్చినారు. ఇప్పుడు 14 సంవత్సరములు నియమించిరి. 14 సం॥ లోపల రజస్వలయైన కన్యతో సమావేశమైన వానికి శిక్ష అందు కూడినబందుగులు భజంత్రిలు అందరు శిక్షార్హులు ఒక్క పోలీసు వానికిని ఇందరను శిక్షించు నధికారముండగలదు. 14 సం॥ లోపల స్త్రీలలోకలసిన ఆరోగ్యముచెడి దుర్బలలైపోదురని కొందరి అభిప్రాయము. మనతాతలెండ్రులు రజస్వలానంతరము స్త్రీలలోకలసి దుర్బలలైతా? రజస్వలకానిస్త్రీతో కలసినవారికి భూతాహార్యాపాతకము సిద్ధించునని ధర్మశాస్త్రమునందు గలదు. మనమతవిషయములందు తా మేమియు తోక్యము గలిగించుకొనమని విశ్చోకియామహా రాణిగారు నుడివియున్నారు. ఇది మతవిషయముగా కనుపించకపోయినను మ రియొక విధముగా మనకందరికి ఎక్కువ అపాయకరమైనది. కనుక మీరందరు శ్రద్ధ పుచ్చుకొని మన మతధర్మమును, మనశాస్త్రములను నిలుపగ లందులకు నై సర్వప్రయత్నములను తక్కించిన లేకచేయగోరు చుభగవంతుడు మనకు సహాయముచేయునని నమ్ముచు విరమించు

చున్నాను. విదప శ్రీయుత కమపత్తి మార్కుండేయ శర్మగారు ఇట్లు నుడివిరి:

“ఇంతవరకు మన వ్యవహారములలో చిక్కులేమియులేక శాసనచట్టనిర్మాణసభలలో వారేమి గావించినను ఉరకుంటిమి. ప్రభుత్వమువారు మనజాతికి మనమతమునకు సంబంధించినవారు కారు. మనవారె ఆసభలందుచేరి ఒకక్రొత్తబిల్లును మన వివాహాదికమునందు నియమింప బోవుచున్నారు. ఈబిల్లునకు “ఇండియన్ సివిల్ కోడ్డు ఆమెండుమెంటు ఆక్టు” అని పేరిడి నారు. దానిని పత్రికాపాతకు లెవ్వరును చదువ నుత్సాహించక ఉపేక్ష చేయుచుండిరి. ఈబిల్లు తీర్మానింపబడు కమిటీయందు 16 మంది సభ్యులుగలరు. అందు 5 యూరోపియనులు 2 మహా మ్యూదీయులు తదితరులు గలరు. యూరోపియనులలో కొందరు 18 సంవత్సరములకు మార్చిన బాగుండునని నూచించిరి. మిగిలిన పదుగురిలో పండిత మనమోహన మాలవ్యగారు, విష్ణువారా యగమల్లికుగారు, కె. రామయ్యంగారు ఆ బిల్లు ను ఆక్షేపించుచు అందుచే ఇదివరకే ప్రజలమీద అధికారము చలాయించుచున్న పోలీసువానికి మరియు అధికారము నొసంగిన ఎట్టి కేసునైనను చేయుటకు పిలుచుననియు, కేసు రుజువై భర్తకు శిక్షపడిన, భార్యలను శిక్ష అనుభవింపవలసివచ్చిన భర్త జన్మమృత్యుంతదనుక భార్యనుతేవట్టదనియు వారే చెప్పినారు. కాబట్టి మనమందరము మనవివాహాదికార్యములందు పోలీసువారికెట్టి తోక్యముండదగదని ప్రభుత్వమువారికి చెప్పకొన వలెను. అందుకై ప్రయత్నము గావించవలెను.”

మరియొకడు లేచి మన జాతిమతసాంప్రదాయములు ప్రభుత్వమువారికి తెలియవనియు, పూర్వము ఇట్టికట్టుబాటు లను మతప్రవక్తలు పోషించుచుండిననియు నేడట్టివారు లేనం దున మనమే మనస్థితిగతులను విచారించుకొనదగునని చెప్పిరి. పిమ్మట ఈక్రిందితీర్మానములు గావించబడెను.

(1) డాక్టరు గౌరుగారిచేత భారతశాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టబడిన “స్త్రీ పునస్సంధానవయోనిర్ణయశాసన ము”ను గూర్చి తమవ్యతిరేకాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారికి తెలియబర్పడమైనది.

ఉపపాదకులు:—డాక్టరు కే.వి. సుబ్బనాథాశర్మ. ఆమోదకులు:—కె. మార్కుండేయశర్మ, దక్షిణామూర్తి కామ్రూలు.

ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడెను.

(2) “ఈ అభిప్రాయము లను వివరించుచు ఒక మహా జరును ప్రభుత్వమువారికి పంపుటకు తీర్మానించడమైనది.”

ఉ:—మన్నవ వెంకట్రామయ్యగారు.

ఆ:—బి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు.

ఎల్లరచే అంగీకరింపబడెను.

విదపసభ ముగిసెను.

నాగపూరు కొట్లాట

జామీనుమీద వదలిరి

8 వ తేదీ సాయంకాలము ఆరెన్న చేయబడిన ఏడుగురు హిందువులకు 4 వ తేదీన మేజిస్ట్రేటు యెదుటనిలువగా నరకు వారి నందరిని జామీనుమీద వదలెను.

నోటీసు

కాకినాడ డి|| ము|| కోర్టులో

అసలు నెం 93/1924

వాదులు:—కొవ్వూరి భాస్కరరెడ్డి, యా. రామనాను రెడ్డి మయినరుఅయినందున అన్న సం॥ భాస్కరరెడ్డిగారు.

ప్రతివాదులు:—నాటు సుబ్బారావుగారు సాక్షి వెల్లూరు పైన సదరు నాటు సుబ్బారావుగారు, వాదులు పితా మహాడు లేటు కొవ్వూరి బహిరరెడ్డిగారి యిచ్చేలు రివెరు రావు సాహేబు దేవరకొండ సుబ్రహ్మణ్యం గారిపేర 3-4-18 తేదీని రు 840.0.0 లు వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రోనోటు క్రింద కమాలు పోగా కేషించిన బాకి రు 650.0.0 లకున్న దర్మిలా వడ్డీ కొర్టుఖర్చులన్ను రాబటుకొనుటకు దావాచేసి మూడు సార్లు నోటీసుచేయడమైనది. సదరుదావా 15-9-24 సం॥ తేదీకి వాయిదా అయియున్నందున ఆరోజుకు సదరు సుబ్బారావు గారు కాకినాడ డి|| ము|| కోర్టువారియెదుట హాజరై వాదనచేసి కొనేయెడల చేసికోగలందులకు యిందుమూలముగా తెలియ చేయడ మైనది.

కాకినాడ } వి. భావనారాయణ
4.9.24 } వాదితరపున ప్లీడరు.

గాంధీమహాత్ముడు

పూనాకు వెళ్లెను

మహాదేవదేవాయి, రామనాను గాంధీగార్లతో మహాత్ముడు 4 వ తేదీ ఉదయమునకు పూనాచేరెను. ఆయన చించవాడ వద్ద రైలుదిగి గ్రామప్రచారకుల బోధనాలయమున కేగెను. పూనానగరమున నూతనవాంగ పాఠశాలను, కేసరి, మరాటా పత్రికలను, చిత్రకాలను, మహిపెక్కుసంస్థలను ఏర్పరచినవారును మహారాష్ట్రమునజాతీయోద్యమ ప్రారంభకుడునగు విష్ణుశాస్త్రి చిప్పంకరుగారి శిలావిగ్రహమును ఉదయమున 9 గంటలకు మహాత్ముడు బహిరగత మొనరించెను. అఉత్సవము మ్యునిసిపలుమార్కెట్టులో జరిగినది. అప్రదేశేమంతయును జనాకీర్ణముగా నుండెను. విగ్రహమును బహిరగత మొనరింపవలెనని మ్యునిసిపలు సంఘ ఉపాధ్యక్షుడు మహాత్మునికోరెను. స్వదేశీ ఆస్థానోద్యమము లను మహారాష్ట్రులు చిరకాలము క్రిందటనే ప్రారంభించిరిని ఆతడెను. పిమ్మట మహాత్ముడువిగ్రహమునువెల్లడివరచుచు సంగ్రహముగ నుపన్యసించెను.

అటనుండి మహాత్ముడు భారతసేవక సంఘమువారి మందిరమున కేగెను. ఆవలన కేసరి మహారటా పత్రికాలయమున స్వరాజ్య పక్షమువారిలో సంభాషించెను. మధ్యాహ్నము స్త్రీలసభలో నుపన్యసించెను. సాయంకాలము 4 గంటలకు నేవాసదనమున కేగెను. (ఆ. ప్రె.)

మహాత్మా గాంధీ-బిసెంటు గార్లు

బెల్గాములో సమ్మిళితమహాసభ

మహాత్ముడు తనకు అనిబిసెంటుగారికి కొన్ని సంయోగసాధనములను నూచించెనని బిసెంటుగారు చెన్న పురిలో తెలిపిరి. ఈరాయబారములు జరుగుచున్నటు నిజమే. బెల్గాంలో సమ్మిళిత మహాసభ జరుగవలయు ననుకోరిక మహాత్ముడ కంత ప్రబలముగా నున్నదో బిసెంటుగారికిని అంతఅధికముగా నేయున్నది గాన నామె మహాత్ముని నూచనలకంగీకరించెనని గూడ తెలిసినదిగాని ఆవిషయ మింకను బహిరంగము కాలేదు. 15 రోజులలో బిసెంటుగారు మరలకాంగ్రెసులో చేరదరని బాంబాయిలో నిజస్థితి నెగినవారు తెలిపిరి. ఆ మరతులేవో తెలియక బాంబాయిరాజకీయవేత్తలు తహతహపడుచున్నారు. ఎటులైనను బహిష్కరణప్రయము పూర్తిగా రద్దుపడుననియు నిర్మాణవిధానము మాత్రమే మిగిలియుండుననియు చాలమంది ఊహించుచున్నారు. నిజస్థితి 15 రోజులలో వెల్లడికాగలదు. (ఆ. ప్రె.)

గుల్బర్గా కొట్లాట

కాంచన బసవప్ప దేవాలయము దోపిడికేసు

ఈకేసు విచారణ 4 వ తేదీ మధ్యాహ్నముగూడ జరిగినది. లింగాయతు బసవప్ప సాక్ష్యమిచ్చెను. “నన్నుగుంపువారు కొట్టెదరును భయమున నేను మరియిచ్చ యింటిలోని కేగితిని. నాసలహాప్రకార మతడు తలుపులు బిగించెను. నాగంబసవప్ప స్వామిని 5,6 గురు పటుకొని బైట కీడ్చికొట్టిరి. అతడు రక్త క్షేమై స్వృతితప్పిపడి యుండెను.” అనియీసాక్షి చెప్పెను. కేసులను దాఖలుచేయుటకు 6 వ తేదీ వరకును గడువి య్యబడెను. మొత్తము 99 మంది ముద్దాయిలు. ఆ. ప్రె.

సరిహద్దులలో వ్యాపారము.

కలకత్తా, పెద్దెంబరు 4—ప్రియలు మొదలు ధీకం బరువరకు సరిహద్దులమీదుగ బ్రిటిషు యిండియాలోనికి దిగు మతియైనసరకులకిమ్మకు 1848 లక్షల రూపాయలు. వెలుకటి సంవత్సరమున యీ మాసములలో దిగుమతికావడిన వస్తువుల కిమ్మకు 1262 లక్షల రూపాయలు. ఈ తొమ్మిది మాసముల లోను 81 లక్షరూపాయల కిమ్మకుగలసరకులు ఎక్కువగా దిగు మతి అయ్యెను. 1086 లక్షల రూపాయల విలువగల సరకులు నిరుడు ఎగుమతి అయ్యెను. ఇప్పుడు 1170 లక్షల విలువగల సరకులు ఎగుమతి అయ్యెను. ఏర్తకము మొత్తమువిలువ నూటికి 58 చొప్పున దిగుమతులును 47 చొప్పున ఎగుమతులని కన్పించుచున్నది.

స్టేటు కాన్సిలు సభ

మంగళాస్మశానసభ, కెన్యాసమన్యగూర్చి ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రభుత్వ చట్టములు

సీన్య, సెప్టెంబరు 3:—నేడు స్టేటు కాన్సిలు ప్రభుత్వసమావేశమునందు ముఖ్యమైన ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరములు చెబుటచేసెను. నాలుగు ప్రభుత్వచట్టములు ప్రవేశపెట్టబడెను. సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకుముందు ఈ దినము 5 గంటల సభ్యులు రాజభక్తిప్రమాణమును వ్రేలినిరి. కాన్సిలుగారు, కామర్సు శాఖకార్యదర్శి చార్లెస్ గారిస్లానే, డబ్ల్యు. జి. మెథ్యులొందు రెవెన్యూమంత్రి (మదరాసు) స్టాన్, సయ్యదుమహమ్మదు బాన్సాసాహేబు కీ. కా. ఖా. బ. ఉస్మానుసాహేబు (మదరాసు) గారి స్టాన్, కా. సి. ఎ. బారను (ఉద్యోగి) మహమ్మదు యామినుఖానుగారు కీ. కే. నవాబు అబ్దులు మజీదుగారిస్లానే.

ప్రశ్నోత్తరములు

బెంగాలు సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులు

ప్రశ్నోత్తరమునందు సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారిగారు రాసందున ఆతిథిస్థానే ద్వారక నాథ్ మిత్రగురుచాల ప్రశ్నల నడిగిరి. సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులు అదనపు గ్రాంటుల గూర్చి గల శాసనసభల నిబంధనలను సవరించుటకు కారణమును గూర్చు ఒక ప్రశ్న గలదు. దానికి హోము సెక్రటరీ శ్రేయగు గారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. సస్టి మెంటరీ గ్రాంటులనుగూర్చి ఏమి ప్రతిపాదనలు వచ్చినను హైకోర్టులో గలకేసు తీర్పుబడయు వరకు, సభలో ప్రవేశపెట్టరాదని కలకత్తా హైకోర్టువారు జూలయి 7 తేదీన శాసనసభాధ్యక్షునకు ఇంజక్షను ఉత్తరువుసంపాదించి గాల్ సభ్యులకు తెలిసిన విషయమే. బెంగాలు శాసనసభ నిబంధనల 82 వ నిబంధన ప్రకారము ప్రతిపాదన ప్రవేశపెట్టుటకువలెదని న్యాయోధ్యోగులను నూచించిరి. శాసనసభ వారు ప్రజాయితీ శాఖలకు సంబంధించి యేమిషయమునైన నిరాకరించినచో దానిగూర్చి మరలవిచారించవలెనని గవర్నరు గారు తిరిగి సభ కంప వచ్చునని పార్లమెంటులో శేర్షడిన బాయింటు కమిటీవారు 1919 చట్టము 2 వ నిబంధన గూర్చి చెబుచు నుడివిరి. అందుకుగాను వేరేముక విభిత్తరూపకమును శాసనముండ నవసరము లేదని గూడ చెప్పియుండిరి.

బెంగాలు సభ్యుల నందు ప్రతిపాదించబడ నూచించబడినట్టి దీనిని ఆటంకపరుచుట కెట్టి నిబంధనయు లేదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ను స్టేటు సెక్రటరీ గారును అంగీకరించిరి. కావున కలకత్తా హైకోర్టుజడ్జిగారి యభిప్రాయము చెలిసిన విషయ, బొంబాయి శాసనసభలో గూడ నిట్టి ప్రతిపాదన జరుగవలెనని తెలియుటకే, యానిబంధనను సవరించుట మంచిదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దలంచిరి. భారత శాసనసభ నిబంధనలను రాష్ట్రీయ శాసనసభ నిబంధనలను గూర్చి కొన్ని శిఫార్సులను జేసిరి. వాటిని సభాయుక్తులైన స్టేటు సెక్రటరీగారు ఆమోదించిరి. నిబంధనలనుగూర్చి గల సందేహములన్నిటిని నివృత్తిజేయుటకు గాను సవరణలు జూలయి 19 వ తేదీన నూచించబడినవి. 21వ తేదీన ప్రకటింపబడినవి. న్యాయోధ్యోగుల ఇంజంక్షను ఉత్తరువు సంకుచు, తన వద్ద నున్న శాసనవిషయములు బాగుపడుటకు నిబంధనలు సవరింపబడుటయే అవసరమనిగూడ చెప్పెను. సంస్కరణల విచారణసంఘ మున్నకు సమావేశముగలేదు. కావున సవరణలకు గలనూచనలు అందుకుగల కారణములు వారికిచెబుపలేదు. ఆసయమున ఇంగ్లాండులోని ప్రభుత్వోద్యోగులు సంప్రదించబడినో లేదో ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. తామునుట్టుకు బెంగాలు ప్రభుత్వ అడ్వోకేటు జనరలు గారిని సంప్రదించియుండలేదు. ఇందుకు సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తర లేఖలను ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వము వారిష్టపడదు.

ఈ నిబంధనలు ఆచరణకు వచ్చులోపున కామన్సుభలో సభ్యులకు జూపరా యని వేదమూర్తి గారడిగిరి.

శ్రేయగుగారు:—అట్లే జరిగి యుండునని నాకు ధోషము లేనిది. కాని విశేషముగా తెలియదు.

సంస్కరణములగూర్చి ఆలివరుగారి ప్రకటన

సర్ దేవప్రసాదుగారు మరయొక ప్రశ్న వేయుచు ప్రభుత్వ సభలో జూలై 21 వ తేదీని భారత సంస్కరణములను గూర్చి ఆలివరు ప్రభుత్వ ప్రసంగమును గూర్చి ప్రభుత్వోద్యోగి మే మనియు ఇప్పుడు సంస్కరణములను గూర్చి విచారించుచున్న వడ్డీమను కమిటీవారు విచారణము పూర్తి జేయులోపున మీ ప్రసంగమువలన సంస్కరణములకు నష్టము కలుగదా యనియు అడిగిరి. హోము సెక్రటరీగారు ఆలివరు ప్రభుత్వగారి ఉపన్యాసనాచకమును చదివి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ దృష్టిని వివరించి దానినిజూడ భారతమంత్రి యేమియును వ్రాయవలసిన అవసరము లేదని చెప్పిరి.

సర్ నరసింహశర్మగారు సరదాన జోగింద్రసింగుగారికి ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు లొండురివెన్యూవిషయముల చెన్నపురి పంజాబు సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రభుత్వములచే నిజమింపబడిన కమిటీల నివేదికలుమాత్రము వచ్చెనని చెప్పిరి.

సర్దారు జోగింద్రసింగుగారు సస్టి మెంటరీ ప్రశ్న వేయగా విద్యాశాఖాంగధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు యానివేదికలు కొన్ని సెటిల్ మెంటు ప్రమాణమును కాలపరిమితిని సంస్కరింపవలెనని కోరెననియు యావిషయముల గూర్చి భారతప్రభుత్వమువారితో సంప్రదింపవలెననియు సరిగా వచ్చినయెడల ఈ విషయములు కేంద్రశాసనసభలో చర్చింపబడవలెననియుజెప్పిరి.

శ్రేయగుగారు సర్ దేవప్రసాదు సర్వాధికారి ప్రశ్నలకు ప్రతిమిచ్చుచు సామ్రాజ్యపు పార్లమెంటరీసంఘ గాయభారము భారతదేశమునకు వచ్చే చలికాలములో వచ్చుననియు అప్పుడు భారతశాసనసభలకు యీ సంఘమునకు గల భాగమునుగూర్చియు యితర విషయములగూర్చియు చర్చించుటకు కేంద్రశాసనసభ్యులకును రాయబారులకును సమావేశము జరుగుట కవకాశమియ్యబడుననియు చా. డి. ఎ. కె. మిత్రుగారికి జెప్పిరి.

కెన్యా సమన్య

సర్ దేవప్రసాదు గారు అధినివేశరాజ్యముల మంత్రి కెన్యాసమన్యవిషయమై గావించిన యుద్ధంతమునుగూర్చి ప్రశ్నింపగా సర్ నరసింహశర్మగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, యావిషయమై వ్రాతకోతలను జరుపుటకు అవకాశముగలిగినయెడల వినియోగించెదనని తెలిపెను.

ఈసందర్భమున సర్ నరసింహశర్మగారు రాజప్రతినిధి పక్షమునను, భారతప్రభుత్వపక్షమునను తనపక్షమునను కాలనీలకమిటీ చేసినవనిని మిగల ప్రశ్నలందును యాకమిటీవారు చాలకష్టమగు సేవాకార్యముల జేసెననియు, అందువలన వారికి పేరును ప్రభుత్వమువారికి లాభమును కలిగెనని జెప్పిరి.

రై. ఆ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కెన్యావిషయమై జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల ప్రకటింపవలె నని కోరుచి అవసరమయినయెడల అంగుకు సంబంధించిన అంగీకారమును గూడ బడయవచ్చునని తెలిపిరి. 5. 5. 21. శర్మగారు శాస్త్రిగారు స్టేటు కాన్సిలులో మార్చి 10 వ తేదీన గావించిన ప్రసంగమును గూర్చి తెలుపుచు కెన్యావిషయమై భారత ప్రభుత్వమువారు మరచిపోలేదనియు, యీ ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములకు సంబంధించిన అందరి యంగీకారమును బడయుట సాధ్యము కాదనియు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

శాస్త్రిగారు మరొక ప్రశ్నలకుగూడా విద్యాశాఖ మంత్రి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు తూర్పుఆఫ్రికామున్ను దేశముల విషయమై నియమింపబడిన కమిటీలకమిషనుల విచారణలవలన భారతదేశ వాసులకు గల్గు లాభనష్టముల కాపాడుటను గూర్చి భారతమంత్రికిని భారత ప్రభుత్వములకును ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవని చెప్పిరి. కెన్యాలో పట్టికు సర్దునులోనన్న భారతీయులకును పీఠభూములలో నివసించు వారికినిగల నియోజకాధికారమును సంస్కరించు విషయమై యింకను ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపు అవకాశము వచ్చినపుడు మరగొనెదనని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ఆగష్టు 20 వ తేదీని కెన్యాశాసనసభ సమావేశమైనపుడు భారత సంక్షిప్త లేఖకులను వేరుజేసిన మాట నిజమేనా యని వేదమూర్తిగారు రడుగ ఏమియు తెలియదని విద్యామంత్రి గారు చెప్పిరి.

కానిస్సమితి : హోంజుగారి సాతినిస్యము

సర్ మహమ్మదు హఫీగారు శాస్త్రిగారికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు భారతమంత్రి చాల జాగ్రత్తగా నాలోచించి హోంజు ప్రభుత్వము భారతప్రతినిధిగా జాతిసమితి సమావేశమునకు నియమించిరిని నుడివిరి. ఈనిర్ణయమును బడయుటకు ముందు క్రిందటి మార్చిలో స్టేటు కాన్సిలునందు చర్చించి భారత ప్రభుత్వమున పంపిన విషయములన్నియు వారు బాగుగ చర్చించిరి. జెనీవాలో చర్చించు విషయములను భారతీయేతరుడు బాగుగా వివరించు నావిషయము యిచ్చు రానేరదు. హోంజు ప్రభుత్వగారిని నియమించు నూచన యిచ్చు సెక్రటరీయటులో బయలుదేరెనో లేక వైలుహోలులో భారతకార్యాలయమున బయలుదేరెనో ప్రభుత్వమువారికి తెలియదు. కాని భారత మంత్రి అట్టి నిర్ణయమును బడయుటకు మున్ను స్టేటు కాన్సిలులో జరిగిన చర్చయంతయును ఆయనకు పంపబడెను.

విచారమును చెల్లుట

ప్రశ్నోత్తరములైన పిదప అధ్యక్షుడు కాన్సిలు సభ్యులనునబాలు అబ్దులుమజీదుగారును, ఖా. బ. ఉస్మానుసాహేబు గారును చనిపోయినందులకు విచారమును చెల్లిపిరి. సర్ మహమ్మదు హఫీగారును విచారమును చెల్లుచు నబాలు అబ్దులు మజీదుగారు భారత మహమ్మదీయులలో ప్రధాన నాయకుడుగ నుండెనని జెప్పిరి.

అంతట నబాలు అబ్దులు మజీదుగారిస్థానే వచ్చిన యామినుఖానుగారు మాడ విచారమును చెల్లుచు చచ్చిపోయిన ఉభయలబంధువులకు సభవారి సానుభూతిని చెల్లిపిరి.

ఉక్కురక్షణబిల్లు కమిటీ

సభాకార్యక్రమము ప్రారంభించుటకు ముందు ఉక్కురక్షణము బిల్లు చర్చ సందర్భమున విదేశపు మూలధనపు విషయమై విచారించుట కేర్పరుపబడిన ఉపసంఘమునందు స్టేటు కాన్సిలు సభ్యుల ముగ్గుర నెన్నుకొనవలెనని సర్ ఛార్లసు ఇమ్మిగారు చేసిన వాదనమును మాకాంట్రాక్సుగారు నూచించిరి. ఈఉపసంఘమునందుఅధిక సభ్యుడును వాణిజ్యశాఖాసభ్యుడును సభ్యులుగనుండురు. భారత శాసనసభ నలుగురు సభ్యులను నియమించును. స్టేటు కాన్సిలు మువ్వరుసభ్యుల నెన్నుకొనుననిఆయన సలహానిచ్చెను.

అధ్యక్షుడంతట ఎవరెవరి నెన్నుకొందులో వారి పేర్లను శనివారము మధ్యాహ్నము సరికి బంపవలెననియు ఎన్నికలు సోమవారము జరుగుననియు జెప్పెను.

ప్రభుత్వపుబిల్లులు

అంతట శ్రేయగుగారు ఏవిధమైన చర్చలేకుండగనే ప్రభుత్వపక్షమున నాలుగుబిల్లులు ప్రవేశపెట్టిరి.

సిపాయి కేసుల బిల్లు

ఇందు మొదటిబిల్లు భారతసిపాయిలు ప్రత్యేక మరతులపై పనిజేయుచున్నపుడు వారల సిబిలు, రెవెన్యూ వ్యాజ్యముల విషయమునందు ప్రత్యేకముగ రక్షణము నొసంగవలెనని శాసనమును సవరింపగోరెను. హోము సెక్రటరీగారు ఈబిల్లు ఉద్దేశములను వివరించి జెప్పుచు యిప్పుడున్న శాసనమును మరలధృవపరచిపెట్టువ ప్రయోజకరముగ నుండునటుల జేయుటయనియు కొన్నివిషయములందు యీ సిద్ధాంతమును విస్తరింపజేయుట యనియు జెప్పిరి. భారతీయులగు సిపాయిలు మిలిటరీవసులపై యిల్లువదలి దూరదేశములు బోవునపుడు వారల ఆస్తి వ్యవహారములకు ఎట్టిచిక్కులు గలుగకుండ రక్షించుటకై యీశాసనముద్దేశించబడెను. ఈశాసనమును సవరించు విషయమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో సంప్రదింపగా విదేశములందును యీ దేశములో కొన్ని ప్రదేశములందును నైస్యములందు పనిజేయు సిపాయిలకు గూడ యీశాసనము వర్తింపవలెనను నూచన సంగీకరించిరి. కాని కొందరధికారులతో సంప్రదింపగా యీచట్టము ఆక్రమణకాళ్ళును స్థిరపరుచుటకై వేయు దానాలు ఆస్తిభు దరఖాస్తులు విషయమున వర్తింపరాదనియు శేసు జరుగునపుడు యీసిపాయిపక్షమున మరయొకపార్టీ హాజరయి పనిజేయుచుండగా రక్షణమేర్పడినపుడు వర్తింపరాదనియు జెప్పిరి. ఈశాసనము వర్తింపజేయుటకు మొదటచెలిసిన ఆక్షేపణ ఇండియను లిమిటెషను ఆఫ్టో పోల్చుచున్నను ఇప్పుడున్న శాసనమువలన సరియైన రక్షణము లేకపోవుటచేత యీనిషేధము నూచింపబడెను. అట్టి విషయములలో యీ బిల్లు యీసూచనల నాచరణలో జెట్టుటకు సిద్ధముగా నుండును.